

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ČASTÁ**

**NA OBDOBIE ROKOV
2014 – 2022**

Január 2016

Verzia 2.0

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

Tabuľka 1 Hlavička dokumentu PHSR

Názov diela:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Častá na roky 2014 -2022
Územné vymedzenie :	Bratislavský kraj, obec Častá
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	
Verzia	2.0
Publikovaný verejne:	
Objednávateľ:	Obec Častá Hlavná 168 900 89 Častá
Zhotoviteľ:	Pro Implement, s.r.o. Štefanovičová 127 951 15 Štefanovičová
Spracovateľský kolektív:	Ing. Iveta Kostková Ing. Eva Balážová, PhD Ing. Ivana Gecíková, PhD. Ing. Barbora Babjaková, PhD. doc. Ing. Viera Papcunová, PhD.

Prameň: vlastné spracovanie

OBSAH

ÚVOD	5
ČASŤ A. ANALYTICKÁ ČASŤ	9
Časť A.I Analýza vnútorného prostredia	9
1. História obce a jej rozvoj	9
2. Hospodárska oblasť	11
2.1. Administratívne začlenenie a geografická poloha obce a väzby obce na póly ekonomického rozvoja	11
2.2. Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj	13
2.2.1. Ekonomická základňa obce	13
2.2.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva a miera nezamestnanosti	15
2.2.3. Ekonomika miestnej samosprávy	17
2.3. Technická infraštruktúra	25
2.3.1. Cestná sieť a dopravné systémy	25
2.3.2. Energetické hospodárstvo	26
2.3.3. Telekomunikácie	27
3. Sociálna oblasť	27
3.1. Obyvateľstvo	27
3.1.1. Veková štruktúra obyvateľstva	30
3.1.2. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	32
3.1.3. Národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľstva	33
3.1.4. Kultúrno-spoločenská a športová aktivita obyvateľov obce	34
3.2. Sociálna infraštruktúra	39
3.2.1. Domový a bytový fond	39
3.2.2. Školstvo	42
3.2.3. Zdravotníctvo	43
3.2.4. Sociálna starostlivosť	43
3.2.5. Služby obyvateľstvu	44
4. Oblasť environmentu a ochrany životného prostredia	47
4.1. Prírodné zdroje	47
4.1.1. Štruktúra pôdneho fondu	47
4.1.2. Klimatické podmienky	49
4.1.3. Vodné pomery	50
4.1.4. Flóra a fauna	50
4.2. Technická infraštruktúra	51
4.2.1. Vodné hospodárstvo	52
4.2.2. Odpadové hospodárstvo	52
5. Zhrnutie endogénnych rozvojových faktorov obce	53
6. Analýza silných a slabých stránok územia	55
7. Analýza príčin a dôsledkov obce Častá	57
8. Postoje a názory obyvateľov obce na život a dianie v obci a perspektívy jej ďalšieho vývoja	58

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

Časť A. II	Analýza vonkajšieho prostredia	62
1.	Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území.	62
2.	Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj obce Častá	63
Časť A.III	Zhodnotenie súčasného stavu obce Častá	64
1.	SWOT analýza obce Častá	64
2.	Analýza možných rizík a hrozieb, identifikácia kritických oblastí rozvoja	66
3.	Identifikácia východísk a možných riešení	67
4.	Odhad budúceho možného vývoja (Analýza silových polí)	68
ČASŤ B. STRATEGICKÁ ČASŤ	70
1.	Rozvojová vízia	70
2.	Strategické, špecifické a vecné ciele obce Častá	70
3.1	Prioritná oblasť 1 – Kvalita bývania a dopravná dostupnosť	72
3.2	Prioritná oblasť 2 – Miestna ekonomika a služby	72
3.3	Prioritná oblasť 3 – Atraktivita obce a život v nej	72
4	Súlad PHSR obce Častá s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020	73
4.1	Súlad cieľov a opatrení PHSR obce Častá s cieľmi a opatreniami PHSR BSK ..	73
4.2	Súlad cieľov a opatrení PHSR obce Častá s cieľmi a opatreniami SRV BSK	74
ČASŤ C. PROGRAMOVÁ ČASŤ	76
1.	Popis opatrení	76
ČASŤ D. REALIZAČNÁ ČASŤ	83
1.	Akčný plán	84
2.	Monitorovanie a hodnotenie stratégie	87
ČASŤ E. FINANČNÁ ČASŤ	92
1.	Viaczdrojové financovanie projektov a aktivít a možnosti financovania projektov	92
1.1	Financovanie z verejných zdrojov	93
1.2	Financovanie zo súkromných zdrojov	95
ZÁVER	96
ZOZNAM PRÍLOH	97

ÚVOD

Potreba tvorby Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) obce vyplýva zo Zákona 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ukladá obciam povinnosť vypracovávať a aktualizovať PHSR obce podľa potreby. PHSR predstavuje strednodobý programový dokument, ktorý vychádza z podrobnej socio-ekonomickej analýzy a stanovuje smer ďalšieho rozvoja obce, ciele a prvoradé potreby a úlohy v zabezpečení všestranného rozvoja. Výsledkom je stratégia rozvoja obce a akčný plán, ktorý transformuje definované strategické ciele do konkrétnych realizačných krokov. Vypracovanie tohto programového dokumentu je takisto podmienkou pre využitie finančných národných zdrojov ako i zdrojov EÚ.

Stratégia rozvoja vyjadruje predstavu obce o svojom budúcom rozvoji, ktorý sa bude snažiť dosahovať. Definovanie takejto stratégie, teda stanovenie *„kam sa chce obec dostať v období nasledujúcich 5 rokov“*, dáva obci, jej obyvateľom, podnikateľom a ďalším aktérom možnosť rozhodovať o svojom budúcom rozvoji. Obec je živý organizmus. Jednotlivé články žijú vlastným životom, avšak ovplyvňujú aj životy druhých, a takisto ovplyvňujú aj život obce ako celku. Obyvatelia obce menia priestor, v ktorom žijú rôznymi aktivitami, čo môže viesť k pozitívnemu rozvoju. Často však občania vytvárajú svojimi nekoordinovanými aktivitami bariéry, ktoré brzdia rozvoj celej obce. Práve Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Častá na roky 2014 – 2022 vytvára dôležitý priestor pre koordinovanie aktivít realizovaných v obci, ktoré prinesú synergický úžitok celej obci. Pred samotným procesom spracovania stratégie je potrebné pripraviť Zámer spracovania PHSR (tabuľka 2) spolu s Harmonogramom aktivít (tabuľka 3), ktorý umožňuje všetkým subjektom zúčastňovať sa aktívne na tvorbe a následne aj naplňaní PHSR.

Ak však má takýto dokument spĺňať svoju úlohu, je nevyhnutné, aby sa jeho prípravy ako aj realizácie zúčastnili všetky záujmové skupiny (obyvatelia, podnikatelia, samospráva, spolky, združenia, ďalší dôležití aktéri) a aby boli využité rôzne metódy, ktoré vedú k zapojeniu všetkých aktérov (tabuľka 4). Diskusia všetkých záujmových skupín ponúka príležitosť dozvedieť sa o rozdielnych pohľadoch na problémy v obci, o možnostiach ich riešenia, ako aj dozvedieť sa o plánoch jednotlivcov. Preto aj pri príprave tejto stratégie boli realizované 3 workshopy so zástupcami rôznych aktérov a dotazníkový prieskum. Spoločné plánovanie sa zároveň môže stať priestorom pre začatie spolupráce, pre vytváranie inovatívnych riešení medzi rôznymi aktérmi.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

Obec v podobe programu rozvoja získava nielen nástroj na proaktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien, ale predstavuje aj určitý kontrolný nástroj naplňania stanovených aktivít. Z tohto hľadiska ho možno vnímať ako dôležitý nástroj marketingovej komunikácie. Obec vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce.

Tabuľka 2 Zámer spracovania PHSR

Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Častá na roky 2014 – 2022
Forma spracovania	s pomocou externých odborníkov (<i>úplné spracovanie „na kľúč“</i>)
Riadenie procesu spracovania	Súčasťou zámeru tvorby PHSR bude vymedzenie projektového tímu, ktorý sa bude skladať z riadiaceho tímu, ktorý bude tvoriť gestor zodpovedný za celkové spracovanie dokumentu, koordinátor zodpovedný za administratívu a organizačnú časť spracovania dokumentu, metodik zodpovedný za metodickú pomoc pri spracovaní dokumentu; odborný konzultant vedie pracovné skupiny tvorené miestnymi aktérmi rozvoja, obyvateľmi a podnikateľskými subjektmi. Zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (starosta obce, poslanci OZ, obyvatelia, podnikateľské subjekty, cirkev, občianske združenia, spolky a ďalšie organizácie pôsobiace v obci), zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou bude zabezpečená viacerými formami; prostredníctvom workshopov, elektronickej komunikácie a dotazníkového prieskumu, ktorý bude distribuovaný v textovej podobe do domácností a zároveň bude zverejnený na stránke obce v elektronickej mutácii. O realizácii dotazníkového prieskumu a jeho význame pri tvorbe strategického dokumentu budú obyvatelia informovaní prostredníctvom miestneho rozhlasu, web-stránky obce, úradnej tabule obce a ďalších miestnych informačných zdrojoch (lokálna TV, miestne noviny).
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania: máj 2014 – október 2015 Realizácia dotazníkového prieskumu – výstupom bolo spracovanie výsledkov dotazníkového prieskumu prezentovaného na 1. workshope 1. workshop – výstupom sú získané informácie k dopracovaniu analytickej časti a SWOT analýzy Analytická časť – výstupom je spracovaná analýza zdrojov poslaná na pripomienkovanie 2. workshop – výstupom je problémová analýza a strom cieľov, na základe ktorého je spracovaná strategická časť Strategická časť – výstupom je spracovaná strategická časť poslaná na pripomienkovanie 3. workshop – výstupom sú podklady pre dopracovanie dokumentu Programová časť, Realizačná časť, Finančná časť – výstupom sú spracované kapitoly implementácie stratégie poslané spolu so strategickou časťou na

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASŤ A
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

	<p>pripomienkovanie</p> <p>Pripomienkovanie a finalizácia – výstupom sú spripomienkované časti Programu rozvoja obce, finalizácia dokumentu a odovzdanie vytlačenej a elektronickej verzie na schválenie pred OZ</p> <p><i>Podrobnejší harmonogram spracovania vid' Tabuľka 3</i></p>
Financovanie spracovania	<p>náklady na vlastné spracovanie – 5 experti x 25 hodín</p> <p>náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky: 150,- Eur</p> <p>náklady na stretnutia – pracovné skupiny a verejnosť: 350,- Eur</p> <p>náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, úprava elektronických médií: 20,- Eur</p>

Prameň: vlastné spracovanie

Tabuľka 3 Harmonogram spracovania PHSR

Termín	HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR V MESIACOCH																
	2014								2015								
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Realizácia dotazníkového prieskumu																	
1. workshop																	
Analytická časť																	
2. workshop																	
Strategická časť																	
3. workshop																	
Programová časť																	
Realizačná časť																	
Finančná časť																	
Pripomienkovanie a finalizácia																	

Prameň: vlastné spracovanie

Tabuľka 4 Využitie participatívne metódy

METÓDA	INFORMOVANIE VEREJNOSTI	ZÍSKAVANIE NÁZOROV VEREJNOSTI	ZOHLADNENIE NÁZOROV VEREJNOSTI
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	X		
Využitie existujúcich médií			
Stretnutia	X		
Internetové stránky – vrátane verejných pripomienok tzv. chatrooms	X	X	X
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými	X	X	X

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

Ľuďmi/skupinami			
Ťažiskové skupiny (reprezentatívne skupiny predstavujúce verejnosť)	X	X	X
Verejné stretnutia	X	X	X
Návšteva v dotknutom území	X	X	X
Verejné semináre	X	X	
Verejné vypočutie	X	X	X
Verejné vypočutie (s odbornou skupinou)	X	X	X
Využitie miestnych Ľuďí na získavanie názorov	X	X	X
Brainstormingové stretnutia s verejnosťou	X	X	X
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre širokú verejnosť	X	X	X
Prieskumy verejnej mienky	X	X	X
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	X	X	X
Odborné poradné skupiny	X	X	X
Pracovné skupiny	X	X	X
Riešenie problémov a metódy dosiahnutia konsenzu			
Využitie nezávislého moderátora/facilitátora	X	X	X
Brainstorming	X	X	X

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ A. ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť založená na databáze informácií a ukazovateľov obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce Častá s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja, pričom hodnotí aj možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia obce, jeho limitov a rozvoja v rámci Bratislavského samosprávneho kraja.

Časť A.I Analýza vnútorného prostredia

1. HISTÓRIA OBCE A JEJ ROZVOJ

Písomná zmienka o obci pochádza z roku 1291. Obec vznikla ako podhradie hradu Červený Kameň, ktorý sa nachádza 1,5 km západne od obce na kremencovom chrbte a ku ktorému ako poddanská dedina patrila od 13. storočia do konca feudalizmu. Hrad Červený Kameň dala postaviť Konstancia, manželka kráľa Přemysla Otakara I. Na hrade sa nachádza okrem rôznych umeleckých zbierok aj múzeum nábytku. Les pred hradom má parkovú úpravu a cestou k nemu vedie stará lipová aleja. V hradnom parku stoja sekvoje, tisy ako i chránený gaštan jedlý (500 rokov).

Obec Častá je v listinách z 13. a ďalších storočí je uvádzaná pod viacerými názvami - Shastus, Sathmansdorf, Sathmania, Schatmansdorf, Czasta, Czeste.

Obrázok 1 Hrad Červený Kameň

Prameň: <https://www.muzeum.sk>

**Obrázok 2 Študijná základňa
(v súčasnosti budova OcU)**

Prameň: <http://www.obec-casta.sk/>

V roku 1560 získala obec privilégiá mestiečka s právom týždenných trhov a do roku 1578 s právom na tri jarmoky ročne. V polovici 16. storočia sa v nej usadilo niekoľko zemianskych rodín a chorvátski kolonisti. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom,

vinohradníctvom a tiež remeslami. Svedčí o tom existencia cechov - od 16. storočia cech debnárov, od 17. storočia krajčírov, čižmárov a habánskych hrnčiarov, od 18. storočia súkenníkov. V 16. storočí tu červenokamenské panstvo nechalo vybudovať pivovar. Zmienky o existencii pivovaru sú aj z 18. storočia, kedy sa zachovala zmluva spísaná medzi Rudolfom Pálfym a biermaisterom Caietane Leichtlom na tri roky. Od konca 17. storočia tu bola v obci zriadená papieren. Medzi mnohými papiernickými mlynmi na Slovensku sa spomína aj Papiereň v Častej. Medzi Častou a Pílou bol mlyn na papier známy pod menom Papiernička. Na konci 18. storočia bola založená v dedine manufaktúra na výrobu súkna. Založil ju gróf Rudolf Pálfy v roku 1794 a pracovala do roku 1802. V dokladoch zo 17. storočia sú tiež zmienky o baniach na zlato a striebro, v 19. storočí dolovanie síry a medi. K významným pamiatkam v obci patrí kostol sv. Imricha, ktorý vznikol v 15. storočí. Bol to jednoloďový kostol postavený v gotickom slohu, bočné lode boli postavené neskôr. Klenba hlavnej lode je pôvodná - gotická sieťová. Zachovala sa aj gotická nástenná maľba prenesená pri prestavbe kostola. Bočné oltáre sú barokové, zo 17. storočia. V roku 1644 vznikol v dedine požiar, vyhoreli skoro všetky domy okrem šiestich. Dedina sa zaviazala svätiť deň sv. Floriána ako sviatok a na jeho počesť nechali postaviť v roku 1776 jeho sochu. V roku 1738 bola v Častej morová epidémia, kedy zomrelo veľa obyvateľov. Na zaľudnenie boli pozvaní nemeckí kolonisti. O rok neskôr nechali veriaci postaviť na pamäť sv. Františka Xaverského, ktorého prosili o pomoc, jeho sochu.

Obrázok 3 Kostol sv. Imricha

Obrázok 4 Kaplnka najsvätejšieho Spasiteľa

Prameň: <http://www.obec-casta.sk/>

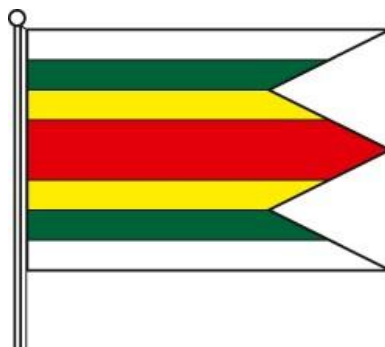
V Častej sa v roku 1750 narodil významný slovenský osvietenský spisovateľ, národný buditeľ Juraj Fándly. V roku 1785 tu ako kaplán pôsobil vysoký cirkevný hodnostár a národovec Alexander Rudnay. V Častej žilo už pred 300 rokmi početné židovské spoločenstvo. V 18. storočí mali Židia v dedine modlitebňu, v roku 1884 postavili novú

synagógu. Pokojné nažívanie medzi kresťanskými a židovskými občanmi nebolo narušené, až do odchodu všetkých Židov pred 2. svetovou vojnou. V lese pri Červenom Kameni sa nachádza židovský cintorín zo 17. a začiatku 18. storočia s barokovými náhrobnými kameňmi a v dedine je mladší židovský cintorín z 18. storočia. V obci sa nachádza kamenný pranier zo 17. storočia, na rázcestí stojí pomník Juraja Fándlyho. Stál tu aj rodný dom Juraja Fándlyho.

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať. V erbe obce Častá je v striebornom štíte zo stredného vyvýšeného vrška zeleného trojvršia vyrastajúci červený dvojité kríž, z bočných vrškov dva zelené viniče - pravý s piatimi, ľavý so štyrmi zelenými strapcami hrozna, to všetko nad trojvrším zopäté zlatou, rubínmi a smaragdami zdobenou korunou. Erb vznikol spojením štátneho znaku a vinohradníckeho motívu podľa erbovej listiny kráľa Ferdinanda I. z r. 1560. Vlajka obce je ukončená tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Obrázok 5 Erb obce Častá

Obrázok 6 Vlajka obce Častá

Prameň: http://www.vs.sk/heraldreg/wp_detail.aspx?ID=1089

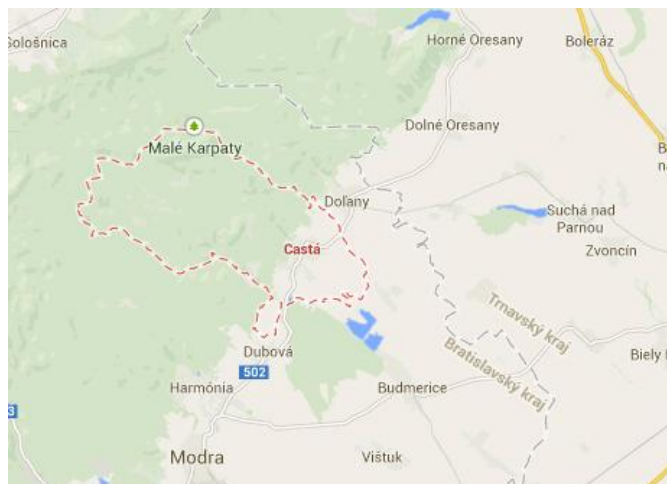
2. HOSPODÁRSKA OBLASŤ

2.1. ADMINISTRATÍVNE ZAČLENENIE A GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE A VÄZBY OBCE NA PÓLY EKONOMICKÉHO ROZVOJA

Katastrálne územie obce Častá sa nachádza v severnej časti okresu Pezinok, pričom jeho západná hranica je totožná s okresnou hranicou medzi okresmi Pezinok a Malacky. Obec Častá leží na úpätí juhovýchodných svahov Malých Karpát. Okrajom východnej časti katastrálneho územia zasahuje do Trnavskej pahorkatiny, ktorá je súčasťou Podunajskej nížiny. Západná časť katastrálneho územia obce leží v Chránenej krajinej oblasti Malé Karpaty, ktorá je tvorená súvislým lesným porastom. Západná časť katastrálneho územia je

tiež súčasťou chráneného vtáčieho územia NATURA 2000. V rámci CHKO sa nachádza časť biocentra nadregionálneho významu Roštún s jadrami ŠPR Roštún a Hajdúchy.

Prevýšenie katastrálneho územia obce je v rozpätí 220 m n. m. až 695 m n. m. (najvyšší vrch Jelenec). Nadmorská výška v strede obce dosahuje 245 m n. m.

Obrázok 7 Geografická poloha obce Častá

Prameň: <https://www.google.sk/maps>

Dopravná poloha obce je vo väzbe na región dobrá. Obec leží 16,6 km od okresného mesta Pezinok a 37 km od Bratislavy, hlavného mesta Slovenskej republiky a sídla dôležitých inštitúcií verejnej správy.

Obec Častá je vo vzťahu k pólom ekonomického rozvoja regionálneho i nadregionálneho významu alokovaná dobre.

- Od pólom ekonomického rozvoja národného i nadnárodného významu je vzdialená nasledovne: - Bratislava 37 km
 - Győr 131 km
 - Viedeň 130 km
- Od pólom ekonomického rozvoja širšieho regionálneho významu je vzdialená nasledovne : - Trnava 20,3 km
 - Senec 26 km
- Pólmi ekonomického rozvoja regionálneho významu sú mestá Modra (9,9 km) a Pezinok (16,6 km).

Z hľadiska územno–správneho členenia patrí obec do okresu Pezinok a do Bratislavského samosprávneho kraja.

2.2. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ

Ekonomické, t.j. výrobné činnosti patria medzi základné faktory ovplyvňujúce socioekonomickú úroveň obce. Ich význam spočíva v tom, že ovplyvňujú nielen ekonomickú, ale i sociálnu úroveň v obci. Sú zdrojom pracovných príležitostí, dávajú zamestnancom mzdu, tvoria verejné príjmy, zhodnocujú podmienky územia, v ktorom sú alokované a iné. Ekonomické činnosti v obci môžeme hodnotiť cez sektorovú štruktúru (zastúpenie činností primárneho, sekundárneho či terciárneho sektora) alebo cez štruktúru podnikov.

2.2.1. Ekonomická základňa obce

Ekonomickú základňu obce reprezentujú najmä súkromné podniky. Podnik predstavuje právnickú osobu, ktorá vykonáva sústavnú činnosť s cieľom dosahovať zisk. Patria sem korporácie (podniky vo vlastníctve skupiny subjektov, ako napr. akciové spoločnosti, družstvá, spoločnosti s ručením obmedzeným a pod.) a kvázikorporácie (podniky vo vlastníctve jedného subjektu). Podniky môžu mať podobu právnických osôb (ďalej PO) alebo fyzických osôb – podnikateľov (ďalej FO).

Právnické osoby sú právne jednotky, existenciu ktorých upravuje zákon nezávisle od jednotlivcov alebo inštitúcií, ktoré ich vlastnia alebo sú jej členmi. Neziskové inštitúcie tvoria právnické osoby slúžiace finančným a nefinančným korporáciám, štátnej správe a domácnostiam, ako napr. rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, ktorých tržby z činnosti nepresahujú 50 % vykazovaných nákladov, ďalej občianske združenia, spolky a kluby, politické strany, cirkvi a iné.¹

Výsledky prezentované v tabuľke 5 poukazujú, že v období rokov 2009 - 2013 došlo v obci Častá k 45 % nárastu ziskových právnických osôb. Počet neziskových právnických osôb vzrástol o 30 %. Celkový počet právnických osôb narástol o 38 %.

Tabuľka 5 Vývoj počtu právnických osôb podľa ziskovosti v rokoch 2009-2013

Ukazovateľ	Rok			Index 2013/2009
	2009	2011	2013	
Právnické osoby ziskové	29	41	42	1,45
Právnické osoby neziskové	27	34	35	1,30
Spolu	56	75	77	1,38

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

¹ http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index_txt.htm

Obchodný register SR uvádza 61 podnikateľských subjektov, ktorí majú svoju prevádzku v obci. Ich činnosť sa orientuje na poľnohospodársku prvovýrobu, obchod, autodopravu, zámočníctvo, klampiarstvo, stolárstvo a najmä služby. 54 subjektov má formu spoločnosti s ručením obmedzeným, 3 sú samostatne podnikajúce fyzické osoby a 1 akciová spoločnosť. Jedna spoločnosť je v likvidácii.

Fyzické osoby - podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri sú osoby podnikajúce na vlastnú zodpovednosť podľa osobitných predpisov. Sú to živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona, napr. advokáti, lekári, audítori a iní) a samostatne hospodáriaci roľníci. Počet fyzických osôb (tabuľka 6) mal v sledovanom období rokov 2009 – 2013 v obci Častá klesajúci trend. Najvýraznejšie boli v štruktúre FO zastúpení živnostníci, a to 94 % podielom. Avšak práve v tejto skupine bol zaznamenaný pokles subjektov o 10 %. Slobodné povolanie mali v roku 2013 ohlásené štyri subjekty. Súkromne hospodáriaci roľníci boli v sledovaných rokoch 2009 -2013 zastúpení siedmimi subjektmi. Môžeme konštatovať, že počet fyzických osôb – podnikateľov v rokoch 2009 -2013 celkovo poklesol, a to o 8 %. V živnostenskom registri SR je evidovaných 42 aktívnych fyzických osôb - podnikateľov; 54 FO – podnikateľov malo živnosť ukončenú a 1 pozastavenú.

Tabuľka 6 Vývoj počtu fyzických osôb - podnikateľov v rokoch 2009-2013

Ukazovateľ	Rok			Index 2013/2009
	2009	2011	2013	
Živnostníci	198	191	179	0,90
Slobodné povolania	2	2	4	2,00
Samostatne hospodáriaci roľníci	7	7	7	1,00
Spolu	207	200	190	0,92

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Z hľadiska sektorovej štruktúry je primárny sektor v obci (poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybné hospodárstvo a ťažba) zastúpený spoločnosťou AGROVIN Častá, a.s., ktoré vzniklo transformáciou pôvodného poľnohospodárskeho družstva. To bolo založené v 1957 ako JRD Častá, ktoré postupne pribralo i obec Píla. V roku 1975 sa zlúčilo do JRD Modra. Po roku 1990 vznikla už spomínaná akciová spoločnosť, ktorá pokračovala v prebiehajúcom výrobnom zameraní. Postupne došlo k zániku živočíšnej výroby a v súčasnosti sa zaoberá len

rastlinnou výrobou, a to pestovaním obilovín a olejní. Vinohrady, ktoré sú vo výmere 120 ha sú prenajaté pre súkromných podnikateľov. Spoločnosť obhospodaruje aj 15 ha ovocného sadu, ktorý je značne zanedbaný. V obci hospodári aj 7 SHR, ktorí sa zameriavajú hlavne na rastlinnú výrobu a štruktúru plodín prispôsobujú požiadavkám trhu.

V sekundárnom sektore pôsobia podnikateľské subjekty zamerané na stavebníctvo, elektrotechnický priemysel, klampiarstvo, stolárstvo, nábytkárstvo, potravinárstvo a ďalšie.

V terciárnom sektore (sektor služieb) prevádzkuje svoju činnosť prevažná časť podnikateľských subjektov.

Aj napriek tomu, že v obci sa nachádza viacero významných podnikov, veľká časť podnikateľských subjektov, ktoré v obci podnikajú, predstavujú skupinu tzv. samozamestnávateľov, resp. zamestnávajú obyvateľov z okolitých obcí a nie obyvateľov Častej. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) nachádza pracovné príležitosti v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Trnava, Modra). Potvrdzuje to aj vysoká hodnota ukazovateľa dochádzka do zamestnania získaná v rámci SODB 2011 (93,75 %).

2.2.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva a miera nezamestnanosti

Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci Častá v rokoch 2001 až 2011 vzrástol o 0,2 %, pričom celkový počet pracujúcich vzrástol o 2,7 %. To sa prejavilo nárastom podielu pracujúcich na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva o 2,5 %. Počet nezamestnaných v tomto období vzrástol o necelé jedno percento.

Tabuľka 7 Ekonomická aktivita obyvateľov v obci v rokoch 2001-2011

Ukazovateľ	Rok	jednotky	2001	2011	index 2011/2001
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo		abs.	1125	1127	100,2
Počet pracujúcich		abs.	933	958	102,7
Podiel pracujúcich na EAO		%	82,93	85,00	102,5
Počet nezamestnaných		abs.	110	111	100,9

Prameň: vlastné spracovanie na základe SODB 2001 a 2011

Na základe údajov o ekonomickej aktivite obyvateľstva získaných prostredníctvom SODB 2011 (tabuľka 8) môžeme konštatovať, že obyvatelia obce sú najväčším podielom zamestnaní vo verejnej správe, pozemnej doprave, maloobchode, v odvetví vzdelávania a veľkoobchode. Obyvatelia obce bez ohľadu na odvetvie, v ktorom sú aktívni, výraznou

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

mierou dochádzajú do zamestnania mimo obec. 100 % dochádzku do zamestnania sme zaznamenali vo viacerých skúmaných odvetviach.

Tabuľka 8 Ekonomicky aktívne osoby podľa odvetvia ekon. činností v roku 2011

Ukazovateľ Odvetvie ekonomickej činnosti	spolu	Podiel na EAO (v %) %	z toho dochádza do zamestnania	Podiel dochádzky na odvetví (v %)
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	57	5	47	82,46
Lesníctvo a ťažba dreva	11	1	9	81,82
Výroba potravín	2	0	1	50,00
Výroba nápojov	1	0	0	0,00
Výroba textilu	32	3	28	87,50
Výroba odevov	27	2	24	88,89
Výroba kože a kožených výrobkov	2	0	1	50,00
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	3	0	2	66,67
Tlač a reprodukcia záznamových médií	6	1	6	100,00
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	1	0	1	100,00
Výroba chemikálií a chemických produktov	6	1	6	100,00
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	4	0	4	100,00
Výroba výrobkov z gumy a plastu	7	1	5	71,43
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	1	0	1	100,00
Výroba a spracovanie kovov	17	2	17	100,00
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	13	1	11	84,62
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	3	0	1	33,33
Výroba elektrických zariadení	27	2	24	88,89
Výroba strojov a zariadení i. n.	10	1	8	80,00
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	4	0	3	75,00
Výroba nábytku	10	1	6	60,00
Iná výroba	32	3	28	87,50
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	2	0	1	50,00
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2	0	2	100,00
Zber, úprava a dodávka vody	9	1	8	88,89
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	4	0	4	100,00
Výstavba budov	3	0	3	100,00
Inžinierske stavby	11	1	9	81,82
Špecializované stavebné práce	4	0	4	100,00
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	45	4	41	91,11
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	24	2	21	87,50
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	72	6	63	87,50
Pozemná doprava a doprava potrubím	95	8	81	85,26
Skladové a pomocné činnosti v doprave	41	4	36	87,80
Poštové služby a služby kuriérov	1	0	0	0,00
Ubytovanie	4	0	4	100,00
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	19	2	16	84,21

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASŤ A
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	20	2	19	95,00
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	4	0	3	75,00
Telekomunikácie	39	3	34	87,18
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	0	1	100,00
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	3	0	3	100,00
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	1	0	0	0,00
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	7	1	6	85,71
Činnosti v oblasti nehnuteľností	8	1	8	100,00
Právne a účtovnícke činnosti	2	0	2	100,00
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	14	1	11	78,57
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	9	1	9	100,00
Vedecký výskum a vývoj	3	0	3	100,00
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	10	1	7	70,00
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	13	1	12	92,31
Bezpečnostné a pátracie služby	8	1	8	100,00
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	9	1	9	100,00
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	8	1	8	100,00
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	2	0	2	100,00
Vzdelávanie	3	0	2	66,67
Zdravotníctvo	2	0	1	50,00
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	18	2	14	77,78
Sociálna práca bez ubytovania	5	0	4	80,00
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	15	1	15	100,00
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	109	10	97	88,99
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	63	6	55	87,30
Činnosti členských organizácií	34	3	31	91,18
Ostatné osobné služby	9	1	9	100,00
Zamestnávateľ v zahraničí	6	1	4	66,67
Nezistené	4	0	4	100,00
Spolu	16	1	15	93,75

Prameň: SODB 2011

2.2.3. Ekonomika miestnej samosprávy

Podmienky pre vplyv miestnej samosprávy na rozvoj obce určujú tri zásadné faktory:

1. disponibilné finančné prostriedky, ktoré má v príjmovej časti rozpočtu,
2. majetok obce, ktorý má vo vlastníctve,
3. kvalita samosprávneho manažmentu, ktorý rozhoduje o využití majetku a o finančných prostriedkoch.

Zo zákona o obecnom zriadení a z kompetenčného zákona vyplývajú obciam mnohé kompetencie, na realizáciu ktorých je potrebný rovnako majetok ako aj finančné prostriedky. Problémom je, že rozhodujúca časť činností, ktoré zabezpečuje obec pre obyvateľov či podnikateľov má charakter verejných úžitkov (miestne komunikácie, osvetlenie, kultúrne a športové aktivity, sociálna starostlivosť a i.), ktoré nie sú oceňované. Obec teda nezískava späť do rozpočtu financie za náklady, ktoré sú spojené s výkonom jej kompetencií v plnom rozsahu, ale len z malej časti.

2.2.3.1. Finančné hospodárenie miestnej samosprávy

Finančné hospodárenie samosprávy charakterizuje rozpočet obce, konkrétne jeho príjmová a výdavková časť a narábanie s disponibilnými finančnými prostriedkami. Okrem stálych príjmov, ktoré zabezpečujú obci dane a to tak miestne ako i podielové, sa na vlastných príjmoch podieľajú aj príjmy nedaňové – predovšetkým príjmy z využívania majetku.

Fiškálna decentralizácia uplatňovaná od 1.1.2005 priniesla obciam zásadné zmeny týkajúce sa ich financovania. Ďalšou výraznou zmenou je aj zásada tvorby viacročných rozpočtov (3 roky), a s tým súvisiaca aj povinná štruktúra rozpočtu vo forme jednotlivých programov, ktoré by mali byť úzko previazané práve s PHSR obce.

2.2.3.1.1. Bežný rozpočet

Bežný rozpočet sa zostavuje ako bilancia bežných príjmov a bežných výdavkov vzťahujúcich sa k rozpočtovému roku. Bežný rozpočet slúži obci na zabezpečovanie bežného (každodenného) chodu obce. Ide o príjmy a výdavky, ktoré sa pravidelne opakujú (napr. príjmy z podielových a miestnych daní, mzdy a odvody zamestnancov, nákup krátkodobého vybavenia, náklady spojené s bežnou údržbou a pod.). Bežný rozpočet má obec povinnosť plánovať ako vyrovnaný (príjmy = výdavky). alebo ako prebytkový (príjmy prevyšujú výdavky).

Príjmy bežného rozpočtu

Najväčšiu časť daňových príjmov tvorí výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve. V posledných rokoch došlo k nárastu príjmov z tejto dane. Obec okrem toho v rámci daňových príjmov získava finančné prostriedky aj z miestnych daní. Obec vyrubuje daň z nehnuteľnosti, daň za psa, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva

a daň za nevýherné hracie automaty. Okrem toho obec vyrubuje aj poplatok za drobný komunálny odpad a stavebné odpady. Príjmy z oboch kategórií vykazujú počas obdobia vyrovnaný vývoj.

V rámci nedaňových príjmov obec eviduje finančné prostriedky, ktoré získava z využívania majetku a príjmov pochádzajúcich z administratívnych poplatkov. Nárast príjmov z využívania majetku v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 bol spôsobený zvýšením príjmov z prenajatých bytov. Okrem toho obec nie pravidelne získava finančné prostriedky aj vo forme dividend z BVS. Správne poplatky tvoria predovšetkým príjmy za vyhlasovanie v miestnom rozhlase, príjmy z recyklačného fondu, poplatky za hrobové miesta a za užívanie domu smútku., či poplatky za využívanie knižnice. V roku 2011 nárast tejto skupiny príjmov bol spôsobený príjmom zo štátneho rozpočtu za povodeň, ktorú postihla obec v júni.

Keďže v katastri obce sa nachádza hrad Červený Kameň, obci plynú do rozpočtu aj príjmy za poplatky za sobáše na hrade. Iné nedaňové príjmy tvoria príjmy z výťažkov lotérií a refundácia odmeny skladníkovi CO. Nárast týchto príjmov v roku 2011 bol spôsobený vyplatením náhrad z poisťovnej udalosti - povodne, ktorú obec zničila v júni 2011.

V rámci grantov a transferov získava obec príjmy predovšetkým na prenesený výkon štátnej správy na úseku školstva, životného prostredia, stavebného konania či registra obyvateľstva. Mierne zvýšenie transferov v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 bolo spôsobené tým, že v danom roku sa konali voľby do VÚC a obec tak získala finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na zabezpečenie ich priebehu.

V rámci bežných príjmov nie sú zahrnuté príjmy ZŠ s MŠ, keďže škola má právnu subjektivitu a hospodári s vlastným rozpočtom. Príjmy sa pohybujú každoročne zhruba na úrovni 576 tis. € (z toho ZŠ má príjem vo výške 359 tis. € a príjem školských zariadení – MŠ, ŠKD, ŠJ predstavuje 217 tis. €).

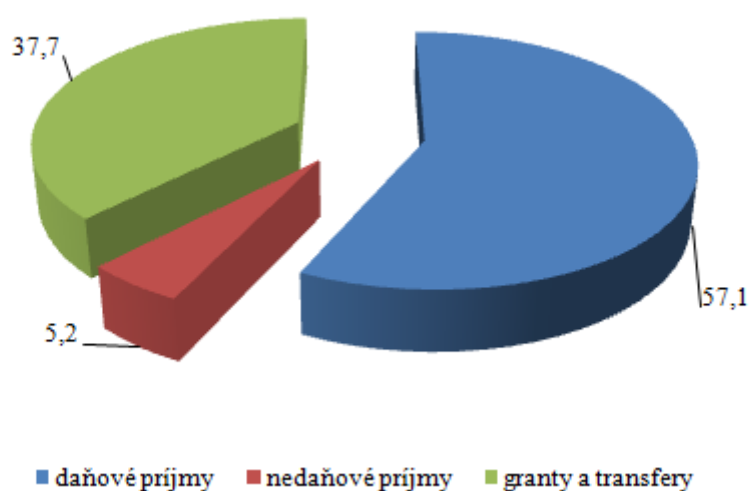
Tabuľka 9 Príjmy bežného rozpočtu obce Častá za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

Klasifikácia príjmov	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
100 Daňové príjmy spolu	597	508	580	617	654	1,095
z toho výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	456	377	466	503	535	1,173
dane z nehnuteľností	46	51	51	51	52	1,130
špecifické dane	48	22	3	3	3	0,063
odvoz TKO	47	58	60	60	64	1,362

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

200 Nedaňové príjmy spolu	67	82	94	51	59	0,881
z toho z využívania majetku	21	21	20	25	31	1,476
administratívne poplatky	45	60	52	25	27	0,600
iné nedaňové príjmy	1	1	22	1	1	1,000
300 Granty a transfery	402	376	369	375	432	1,075
Z toho dotácie na prenesený výkon	361	376	346	348	406	1,125
ostatné transfery	41	0	23	27	26	0,634
Bežné príjmy spolu	1066	966	1043	1043	1145	1,074
Daňová sila obce (v €)			262,1	278,8	290,3	
Ekonomická sila obce (v €)			723,6	541,9	532,3	

Prameň : Obecný úrad Častá, vlastné spracovanie

Obrázok 8 Štruktúra bežných príjmov obce v roku 2013 (v %)

Prameň: záverečné účty, vlastné spracovanie

Z obrázku 8 vyplýva, že najväčší podiel na celkových bežných príjmoch obce predstavujú príjmy vo forme daňových príjmov (57,1 %). Nedaňové príjmy, ktoré predstavujú predovšetkým príjmy z využívania majetku, predstavujú 5,2 % a granty a transfery podiel 37,7 %.

Výdavky bežného rozpočtu

Z tabuľky 10 vyplýva, že bežné výdavky obce počas sledovaného obdobia vykazovali mierne kolísavý trend. V rámci programu *Správa obce* vynakladá finančné prostriedky na bežnú prevádzku obecného úradu, ako aj plat starostu či odmeny poslancov miestneho zastupiteľstva. Výdavky spojené s údržbou a prevádzkou budov, ktoré tvoria podstatnú hodnotu majetku, sú súčasťou programu *Majetok obce*. Výdavky na propagáciu obce, na vydávanie Informačníka a tiež poplatky za členstvá v jednotlivých združeniach obec uhrádza

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

v rámci programu *Propagácia a cestovný ruch*. Na zabezpečenie chodu matriky ako aj stavebného úradu, či na zabezpečenie prenesených kompetencií v oblasti životného prostredia a pozemných komunikácií a výdavky spojené s prevádzkou miestneho rozhlasu sú súčasťou programu *Služby občanom*. Zvýšené výdavky v rámci programu *Bezpečnosť* v roku 2011 boli spôsobené zvýšenými výdavkami spojenými s odstraňovaním následkov povodne, ktorá v júni zasiahla obec. Obec pre svojich seniorov zabezpečuje opatrovateľskú službu prostredníctvom Charity – Modra, ako aj stravovanie dôchodcov prostredníctvom školskej jedálne a ďalších dvoch reštaurácií. Okrem toho obec v rámci sociálnych služieb vynakladá finančné prostriedky v rámci programu *Sociálna starostlivosť* aj na prevádzku Jednoty dôchodcov, ale nezabúda ani na svojich najmenších obyvateľov vo forme príspevku pri narodení dieťaťa.

Keďže v obci funguje ZŠ s MŠ, ŠKD, ŠJ a obec je súčasťou aj Spoločného školského úradu, každoročne vynakladá z bežného rozpočtu najviac finančných prostriedkov práve v rámci programu *Vzdelávanie*. Okrem toho obec v rámci tohto programu prispieva aj na školské zariadenia pri detskej ozdravovni Biela Skala približne vo výške cca 44 tis. € ročne. Náklady na zabezpečenie kultúrnych podujatí v obci, ako aj finančné prostriedky určené na prevádzku knižnice, či ďalších priestorov na kultúru sú súčasťou programu *kultúra*. V obci okrem kultúrno-spoločenských organizácií pôsobia aktívne aj športové organizácie, ktoré obec každoročne dotuje v rámci programu *Šport*. Výdavky spojené s odpadovým hospodárstvom, s údržbou verejných priestranstiev a verejného osvetlenia sú súčasťou programu *Životné prostredie*. Zvýšené výdavky v rokoch 2012 a 2013 v porovnaní s rokom 2011 boli spôsobené výdavkami určenými na zabezpečenie aktivačných prác v obci. Zvýšené výdavky v roku 2013 v programe *Miestne komunikácie* boli spôsobené zvýšenými výdavkami na rekonštrukciu miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj na údržbu povrchovej kanalizácie pri miestnych komunikáciách. Obec spláca bankový úver, pomocou ktorého postavila v obci 10 bytových jednotiek a tiež spláca aj krátkodobý úver, ktorý si zobrala na kanalizáciu. Tieto výdavky sú súčasťou programu *dlhová služba*.

Tabuľka 10 Výdavky bežného rozpočtu obce Častá za obdobie rokov 2009 – 2013
(v tis.€)

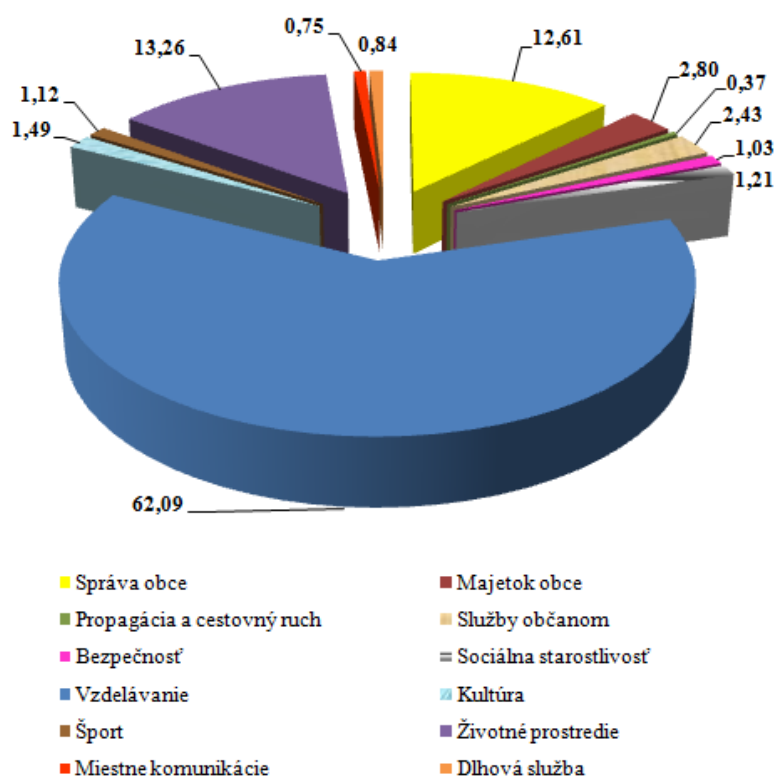
Jednotlivé programy	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
Správa obce	119	123	139	134	135	1,164
Majetok obce	34	24	44	37	30	0,882

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

Propagácia a cestovný ruch	7	4	4	4	4	0,571
Služby občanom	29	28	30	30	26	0,897
Bezpečnosť	13	6	28	10	11	0,846
Sociálna starostlivosť	19	12	12	13	13	0,684
Vzdelávanie	567	561	570	609	665	1,173
Kultúra	14	14	12	15	16	1,143
Šport	15	11	10	14	12	0,800
Životné prostredie	184	655	118	149	142	0,772
Miestne komunikácie	14	4	2	4	8	0,571
Dlhová služba	10	13	13	13	9	0,900
Bežné výdavky spolu	1025	1455	982	1032	1071	1,045

Prameň: Obecný úrad Častá, vlastné spracovanie

Najväčší podiel výdavkov v rámci bežného rozpočtu obce tvoria výdavky spojené so vzdelávaním (62,09 %). Na správu obce a životné prostredie vynakladá obec približne rovnaký podiel finančných prostriedkov (správa obce 12,61 % a životné prostredie 13,26 %). Skoro 3 % bežných výdavkov tvoria výdavky spojené so správou majetku obce. Na ostatné programy obec vynakladá zhruba zo svojho bežného rozpočtu max. do 2 %.

Obrázok 9 Štruktúra bežných výdavkov obce v roku 2013 (v %)

Prameň: záverečné účty, vlastné spracovanie

2.2.3.1.2. Kapitálový rozpočet

Kapitálový rozpočet sa týka tvorby dlhodobých aktív, čo znamená, že slúži na tvorbu a zhodnocovanie majetku, má investičný charakter. Kapitálový rozpočet môže byť plánovaný ako prebytkový (príjmy prevyšujú výdavky), ako vyrovnaný (príjmy = výdavky), ale môže byť aj schodkový (príjmy sú nižšie ako výdavky), ale len za podmienok stanovených zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších noviel.

Tabuľka 11 Kapitálový rozpočet obce Častá za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	2009	2010	2011	2012	2013
Kapitálové príjmy spolu	0	177	573	10	14
Kapitálové výdavky spolu	115	553	533	12	25

Prameň: Obecný úrad Častá, vlastné spracovanie

V roku 2011 tvorili kapitálové príjmy obce príjmy za predaj majetku obce – vodovod na ulici Družstevnej ako aj predaj obecných pozemkov fyzickým osobám a tiež dočerpanie transferu z EÚ a zo ŠR na revitalizáciu námestia ako aj transfer zo ŠR na dopracovanie projektovej dokumentácie k projektovej žiadosti k celoobecnej kanalizácii a ČOV. V nasledujúcich rokoch kapitálové príjmy tvorili príjmy z predaja majetku obce (predaj pozemkov fyzickým osobám) a transfery zo ŠR k projektu celoobecnej kanalizácie a ČOV.

Kapitálové výdavky boli v roku 2011 použité na rekonštrukciu materskej školy, na realizáciu projektu – revitalizácia námestia ako aj na prípravu projektovej dokumentácie na celoobecnú kanalizáciu a ČOV. V roku 2013 obec kapitálové výdavky použila na rekonštrukciu a rozšírenie miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia na ulici Družstevnej, na zakúpenie meračov rýchlosti pri vstupe do obce smerom od Modry a tiež na prípravu projektovej dokumentácie k projektu celoobecnej kanalizácie a ČOV.

Tabuľka 12 Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia obce Častá za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

ROZPOČTY	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
Bežné príjmy spolu	1066	966	1043	1043	1145	1,074
Bežné výdavky spolu	1025	898	982	1032	1071	1,045
Kapitálové príjmy spolu	0	177	573	10	14	0
Kapitálové výdavky spolu	115	553	533	12	25	0,217
Finančné operácie príjmové	0	311	0	0	21	0

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

Finančné operácie výdavkové	4	4	35	35	36	9,000
-----------------------------	---	---	----	----	----	-------

Prameň: Obecný úrad Častá, vlastné spracovanie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

2.2.3.2. Disponibilný obecný majetok a jeho využitie

Majetok obce je dôležitým nástrojom rozvoja obce. Obec Častá neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť a nemá zriadené ani založené žiadne právnické osoby a tiež obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

Tabuľka 13 Hodnota a štruktúra aktív obce Častá v roku 2013

AKTÍVA	HODNOTA v tis. €	ŠTRUKTÚRA v %
1. Neobežný majetok spolu (A+B+C)	3 086	90,87
z toho		
A. Dlhodobý nehmotný majetok celkom	0	-
B. Dlhodobý hmotný majetok celkom	2 335	75,66
z toho		
Pozemky	389	16,7
Stavby	1 825	78,2
C. Dlhodobý finančný majetok	750	24,33
2. Obežný majetok	308	9,07
3. Časové rozlíšenie	2	0,06
Majetok spolu (1+2+3)	3 396	100
Majetková sila obce (v €)	1 507,3	

Prameň: Obecný úrad Častá, vlastné spracovanie

Z hľadiska vecnej a hodnotovej štruktúry majetku obce, najväčší podiel tvorí neobežný majetok (90,87%) a v rámci neho dlhodobý hmotný majetok (75,66%). Dlhodobý finančný majetok je tvorený realizovateľnými cennými papiermi a podielmi. Obežný majetok tvorí materiál, zúčtovanie rozpočtu obce a VÚC, krátkodobé pohľadávky a finančné prostriedky na bankových účtoch. Časové rozlíšenie predstavujú náklady budúcich období.

Tabuľka 14 Hodnota a štruktúra pasív obce Častá v roku 2013

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

PASÍVA	HODNOTA v tis. €	ŠTRUKTÚRA v %
1.Vlastné imanie spolu	2 046	60,24
z toho		
Výsledok hospodárenia	2046	100
2. Záväzky spolu	400	11,77
z toho		
Rezervy	43	10,75
Dlhodobé záväzky	142	35,5
Krátkodobé záväzky	66	16,5
3. Časové rozlíšenie	950	27,99
Vlastné imanie a záväzky spolu (1+2+3)	3 396	100

Prameň: Obecný úrad Častá, vlastné spracovanie

Z hľadiska zdrojov krytia tvorí najväčší podiel vlastné imanie (60,24 %), ktoré je tvorené výsledkom hospodárenia obce. Dlhodobé záväzky má obec okrem ostatných dlhodobých záväzkov aj zo sociálneho fondu. Krátkodobé záväzky tvoria prijaté preddavky, nevyfakturované dodávky, záväzky voči zamestnancom a voči sociálnej a zdravotnej poisťovni a tiež záväzky na priamych daniach.

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Komplexne vybudovaná technická infraštruktúra je významným rozvojovým faktorom v každom sídle, pretože vytvára podmienky pre rozvoj podnikania i pre kvalitu života jej obyvateľov.

Vzhľadom k tomu, že sa všetky súčasti technickej infraštruktúry budujú z verejných zdrojov (štátnych, obecných) pre obyvateľstvo ako i pre podnikateľov plynú z nej tzv. aglomeračné efekty v podobe úspor vlastných nákladov, ktoré by museli vynakladať z vlastných prostriedkov na zabezpečenie vody, kúrenia a likvidáciu odpadovej vody.

2.3.1. Cestná sieť a dopravné systémy

Širšie dopravné väzby obce Častá vyplývajú z polohy na rozhraní okresov Trnava a Pezinok. Cestný ťah II/502 tvorí dopravnú os sídla a zabezpečuje priame väzby na región pre hospodársku aj rekreačnú dopravu.

Strategický význam pre obec Častá má cesta III/5028 s funkciou pripojenia na nížinnú časť regiónu, ktorú tvoria obce Štefanová na III/5029 v Budmericiach a Cífer, so železničnou stanicou a regionálnou tepnou Považia - cestou I/61.

Obec má výhodnú geografickú polohu na rozvoj a zvyšovanie kvality života obyvateľov – cesta I. triedy smerom na Pezinok, Modru, Smolenice, Trstín prechádza cez obec a tiež obec leží na významnej dopravnej - Malokarpatskej vínnej ceste. Obec spravuje 5,6 km miestnych komunikácií a 4 km chodníkov.

Železničná doprava

Obcou neprechádza železnica. Najbližšia zástavka vlakov osobnej dopavy je v Šenkviciach (16,12 km).

Autobusová doprava

Obec Častá je dobre dostupná autobusovou dopravou. Trasovanie liniek SAD vedie po cestách II/502, III/5028 a III/50215 so zastávkami:

SAD – Častá (Píla- Rázcestie) pre smery Bratislava, Trnava, Píla, Červený Kameň, , na znamenie;

SAD – Častá Základina, pre smery Bratislava, Trstín, Štefanová,

SAD – Námestie pre linky zo všetkých smerov, nika obojstranná, priechod pre chodcov s vodorovným značením, služby v príľahlých objektoch OV, prístrešok obojstranný modernizovaný, osvetlený, peší chodník pozdĺž zástavby, bezkolízny;

SAD – Častá-garáž, Štefanovská a Chtelnická cesta pre smery Bratislava, Trstín, Štefanová

SAD – Častá, Červený Kameň - pre smery Bratislava, Trnava, Píla, Častá

2.3.2. Energetické hospodárstvo

Energetické hospodárstvo v obci tvoria elektrické rozvodné siete a plynofikácia.

Energetické siete

Obec Častá a jej katastrálne územie je elektrickou energiou zásobovaná vonkajším vedením VN – 22 kV č. 217 zo siete elektrizačnej sústavy Západoslovenskej energetiky a.s.

Z kmeňového el. vedenia VN č. 217 odbočujú vonkavné prípojky k distribučným transformačným staniciam. Prípojky sú jednostranné, bez ďalšieho zokruhovania v sieti VN. Pred obcou, v súbehu s trasou kmeňového vedenia č. 217, je vedenie VN 22 kV č. 124. Jedna jeho vetva prechádza cez obec Píla až do lokality Zochová chata a druhá vetva pokračuje v súbehu s odbočkou vedenia č. 217 ako dvojité vedenie pred obcou Častá na hrad Červený Kameň, kde pokračuje ako káblové vedenie.

Plynofikácia

S plynofikáciou obce Častá sa začalo v 1988 roku, pokračovalo sa priebežne v ďalších rokoch. Okrem zemného plynu sa v obci na vykurovanie, varenia a prípravy TÚV používa pevné palivo a elektrická energia .

Obec Častá je zásobovaná zemným plynom z VTL prepojovacieho plynovodu DN150 PN25. Z tohto VTL plynovodu je vyústená VTL prípojka, ukončená RS 3000/2/2. Z tejto rozvodnej stanice sú okrem obce Častá zásobované ZP ešte obec Píla, hrad Červený Kameň a rekreačná oblasť Papiernička.

2.3.3. Telekomunikácie

Obec je pokrytá pevnou telekomunikačnou sieťou s napojením na digitálnu telefónnu ústredňu na báze prenosu prostredníctvom optokáblov. V obci sú vedené podzemné telekomunikačné káble. ATÚ je situovaná v samostatnom objekte na Fándlyho ulici. V súčasnosti nie je voľná účastnícka kapacita telefónnych staníc.

Cez územie obce je vedený diaľkový telekomunikačný kábel s ochranným pásom v zmysle platných predpisov a požiadaviek správcu (1,5 m na každú stranu).

Pokrytie obce mobilnou sieťou Telekom a Orange je veľmi dobré, nakoľko vysielacie sú umiestnené v katastrálnom území obce. Vysielač Telekom je situovaný na Červenom Kameni a vysielač Orange na Fándlyho ulici.

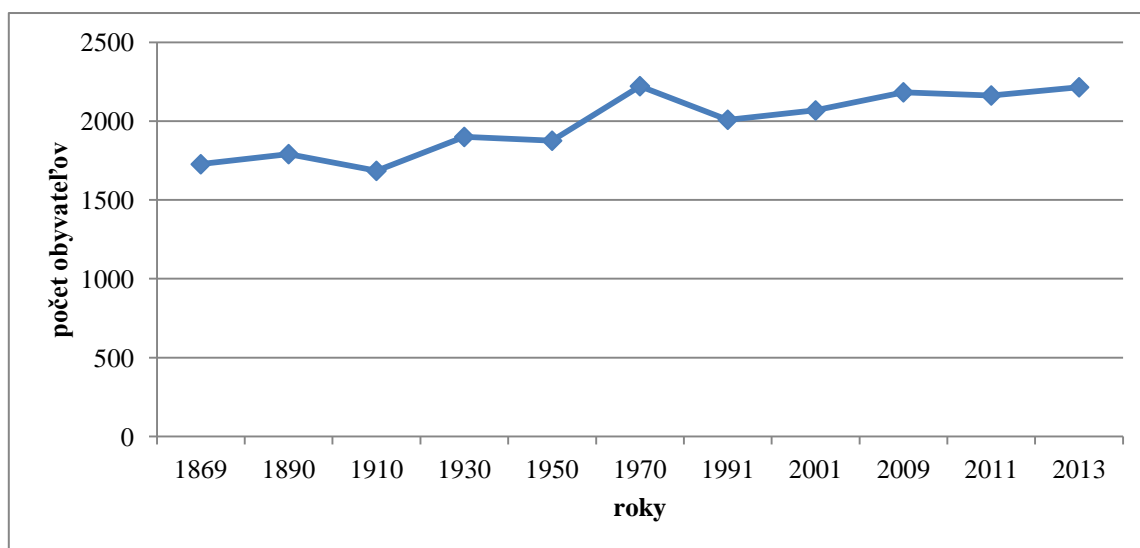
Pošta sa nachádza v samostatnom objekte, ktorý je situovaný v ulici Na vršku. Jej technické vybavenie je priemerné. Obec Častá nemá vybudovaný televízny káblový rozvod.

3. SOCIÁLNA OBLASŤ

3.1. OBYVATEĽSTVO

Obec Častá sa počtom obyvateľov zaraďuje k stredne veľkým obciam Slovenska. Z vývoja počtu obyvateľov (pozri obrázok 10) zaznamenaného od roku 1869 až do roku 1900 došlo k nárastu populácie o 4 %. V roku 1910 dosiahol počet obyvateľov najnižšiu hodnotu (1 685). Od tohto roku potom obec zaznamenala postupný nárast obyvateľov. Najvyšší počet obyvateľov obec dosiahla v roku 1970, a to 2 222 obyvateľov. Následne počet obyvateľov poklesol o 10 %. Od roku 1991 až po súčasnosť počet obyvateľov postupne rástol. K 31.12.2013 žilo v obci 2215 obyvateľov.

Na základe analýzy pohlavnej štruktúry je možné konštatovať, že podiel mužskej zložky populácie bol nižší oproti ženskej zložke populácie, avšak v skúmanom období rokov počet mužov mal kolísavé tendencie. Tento trend môžeme sledovať aj cez vývoj hodnoty indexu maskulinity. V roku 1991 index maskulinity zaznamenal hodnotu 96, čo znamená, že na 100 žien pripadlo 96 mužov. V roku 2013 mal hodnotu 94, čo znamená, že na 100 žien už pripadlo 94 mužov. Najnižšiu hodnotu index maskulinity dosiahol v roku 2009 (93) a najvyššiu v roku 2011 (97). Podobné kolísavé tendencie zaznamenávame aj pri indexe feminity. Na základe dosiahnutých hodnôt indexu feminity môžeme skonštatovať, že dochádza k postupnému poklesu pomeru počtu žien k počtu mužov. V roku 1991 pripadlo na 100 mužov 105 žien, ale v roku 2013 to bolo 106 žien. Najvyššiu hodnotu index feminity dosiahol v roku 2011 (103) a najvyššiu v roku 2009 (108).

Obrázok 10 Vývoj počtu obyvateľov v obci Častá v rokoch 1961 - 2013

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Tabuľka 14 Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 1991-2013

Ukazovateľ	Rok	jednotky	1991	2001	2009	2011	2013
Celkový počet obyvateľov		abs.	2009	2068	2183	2163	2215
Počet mužov		abs.	982	1011	1050	1092	1074
Index maskulinity		počet mužov/na 100 žien	96	96	93	97	94
Počet žien		abs.	1027	1057	1133	1121	1141
Index feminity		počet žien /na 100 mužov	105	105	108	103	106

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

Hustota obyvateľov	počet obyvateľov na km ²	57	59	62	61	63
--------------------	-------------------------------------	----	----	----	----	----

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk a SODB 1991, 2001, 2011

Hustota obyvateľov, vyjadrená počtom obyvateľov na km², sa pohybovala v rozpätí od 57 obyvateľov na km² (rok 1991) do 63 (rok 2013).

Celkový počet obyvateľov v obci je ovplyvnený pohybom obyvateľov. Prirodzený pohyb obyvateľov súvisí s prirodzenou schopnosťou človeka, t.j. reprodukciou. V rámci prirodzeného pohybu sa sledujú dve základné zložky, a to pôrodnosť vyjadrená cez počet narodených a úmrtnosť vyjadrená cez počet zomrelých. Výsledkom prirodzeného pohybu je prirodzený prírastok. Počet narodených v obci Častá v období rokov 2009 až 2013 klesal, čo potvrdzujú aj absolútne a aj prepočítané hodnoty počtu narodených, zomrelých a prirodzeného prírastku. V roku 2009 dosiahol prirodzený prírastok hodnotu 12 (prepočítaný na 1000 obyvateľov hodnotu 5,52), v roku 2013 táto hodnota poklesla na 3, t.j. 1,37 obyvateľa na 1000 obyvateľov). Môžeme skonštatovať, že prirodzený prírastok obyvateľstva v obci neovplyvňoval nárast celkového počtu obyvateľov v obci.

Tabuľka 15 Vývoj pohybu obyvateľstva v obci v rokoch 2009 - 2013

Ukazovateľ \ Rok	jednotky	2009	2011	2013
Počet narodených	abs.	31	25	20
	na 1000 obyv.	14,27	11,54	9,11
Počet zomrelých	abs.	19	20	17
	na 1000 obyv.	8,74	9,21	7,75
Prirodzený prírastok/úbytok	abs.	12	5	3
	na 1000 obyv.	5,52	2,3	1,37
Počet prisťahovaných	abs.	24	36	64
	na 1000 obyv.	11,05	16,58	29,16
Počet vystťahovaných	abs.	19	37	28
	na 1000 obyv.	8,74	17,03	12,76
Migračný prírastok/úbytok	abs.	5	-1	36
	na 1000 obyv.	2,3	-0,46	16,4
Celkový prírastok/úbytok	abs.	17	4	39
	na 1000 obyv.	7,82	1,84	17,77

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

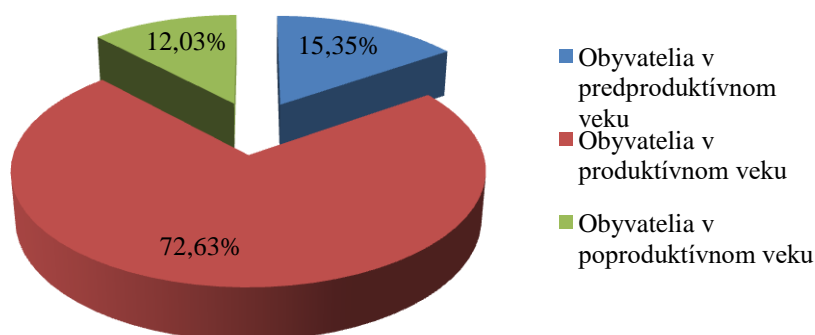
Ďalším pohybom, ktorý ovplyvňuje celkový počet obyvateľov v obci, je mechanický pohyb, ktorý skúma najmä dva javy, imigráciu vyjadrenú cez počet prisťahovaných a emigráciu vyjadrenú cez počet vystťahovaných. Výsledkom mechanického pohybu je migračný prírastok. Migračný prírastok v obci Častá mal v od roku 2009 do roku 2013 rastúci trend, vzrástol z hodnoty 5 v roku 2009 (prepočítaný na 1 000 obyvateľov 2,23) na hodnotu 36 v roku 2013 (prepočítaný na 1 000 obyvateľov 16,4). Ak sa však pozrieme na údaje v tabuľke 3, vidíme, že v roku 2001 migračný prírastok mal zápornú hodnotu. Celkovo však môžeme konštatovať, že obyvatelia sa v roku 2013 do obce prisťahovávali vo väčšej miere, ako vystťahovávali.

Súčet prirodzeného a migračného prírastku tvorí celkový prírastok obyvateľov, ktorý v obci Častá v sledovanom období vzrástol viac ako dvojnásobne, a to z hodnoty 17 v roku 2009 na hodnotu 39 v roku 2013. V prepočítaných hodnotách na 1 000 obyvateľov celkový prírastok obyvateľov narástol z 7,82 obyvateľov na 17,77. Vidieť, že pod celkový prírastok obyvateľov v obci sa výraznou mierou podpísal mechanický pohyb obyvateľov.

V hodnotách ukazovateľov prirodzeného, migračného a celkového pohybu sa však neodzrkadľujú obyvatelia, ktorí sa do obce prisťahujú, ale k trvalému pobytu sa neprihlasujú.

3.1.1. Veková štruktúra obyvateľstva

Významným ukazovateľom hodnotenia obyvateľstva v obci patrí veková štruktúra. Na základe vekovej štruktúry je možné rozdeliť obyvateľov na tri základné vekové skupiny: obyvateľov v predproduktívnom veku (deti od 0-14 rokov veku), obyvatelia v produktívnom veku (muži od 15 do 59 rokov veku a ženy od 15 do 54 rokov veku) a obyvatelia v poproduktívnom veku (muži nad 60 rokov veku a ženy nad 55 rokov veku). Z hľadiska posúdenia vekovej štruktúry je pre rozvoj obce nutné poznať podiel zastúpenia jednotlivých vekových kategórií na celkovej populácii v obci, nakoľko každá skupina obyvateľov má svoje špecifické potreby a nároky. Na základe výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 je vo vekovej štruktúre obce Častá 15,35 % podiel obyvateľov v predproduktívnom veku (abs. 333 obyvateľov), 72,63 % podiel v produktívnom veku (abs. 1576 obyvateľov) a 12,03 % v poproduktívnom veku (abs. 261 obyvateľov).

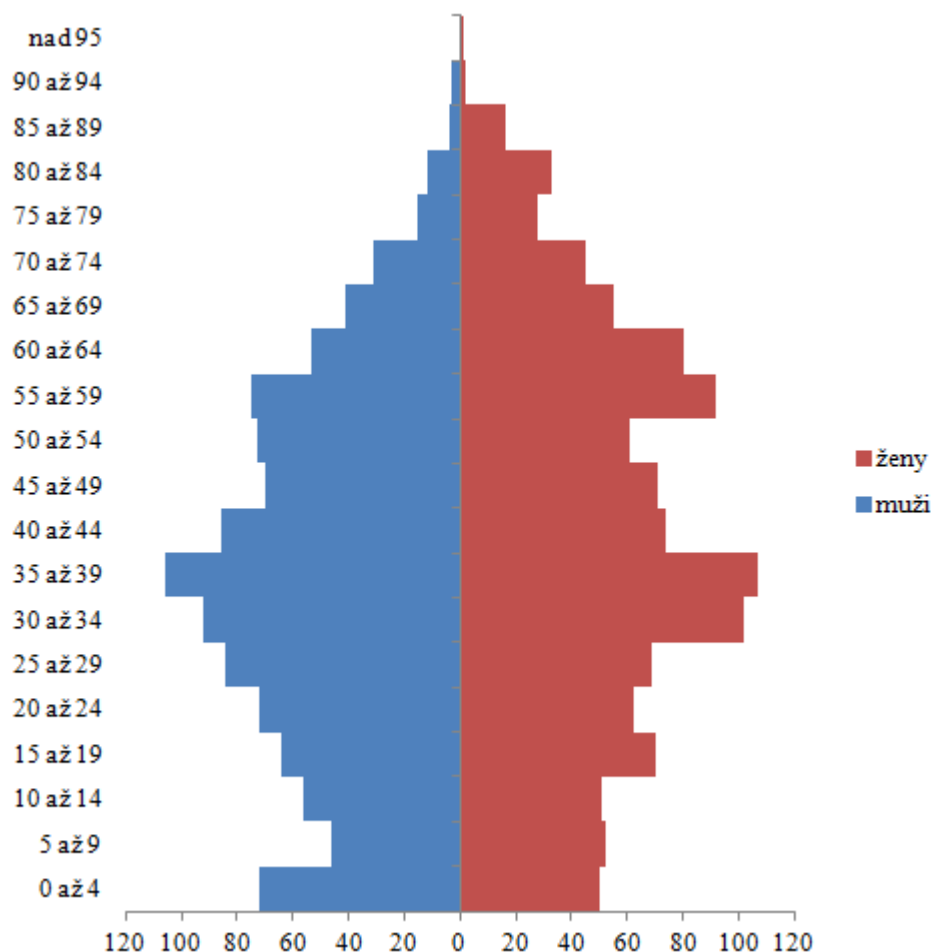

Obrázok 11 Podiel základných vekových skupín v obci Častá v roku 2011

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z SODB 2011

Matematicky je možné vekovú štruktúru obyvateľstva vyjadriť cez index starnutia, ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľov. Index starnutia dosiahol hodnotu 78, čo znamená, že na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadá 78 obyvateľov poproduktívneho veku. Na základe hodnoty indexu sa veková štruktúra obce charakterizuje ako progresívna, nakoľko predproduktívna zložka obyvateľstva prevláda nad poproduktívnou.

Vekovú štruktúru je možné graficky zaznamenať do vekovej pyramídy, v rámci ktorej je možné predpokladať zmeny vo vekovej štruktúre v ďalších rokoch.

Obrázok 12 Veková pyramída obyvateľstva v obci Častá v roku 2012

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z SODB 2011

3.1.2. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva delí populáciu podľa výšky dosiahnutého vzdelania. Na základe výšky dosiahnutého vzdelania obyvateľa ovplyvňujú štruktúru výroby, ale aj dynamiku početnosti firiem. Vzdelané obyvateľstvo (na každom stupni) je viac informované, rýchlejšie sa zapája do výrobného procesu, skôr nachádza riešenia aj z krízových situácií, je ochotné meniť zamestnanie. Je rozhodne aktivizujúcim prvkom ekonomického rozvoja nielen obce, ale aj celého regiónu. Na základe výsledkov SODB 2011 prezentovaných v tabuľke 4 vidieť, že v obci Častá dominovali obyvatelia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou s 20,14 % podielom, ďalej obyvatelia s učňovským vzdelaním s podielom 19,17 % a s podielom 13,55 % obyvatelia so základným vzdelaním. Bez vzdelania bolo 16,54 % obyvateľov a svoje vzdelanie neudalo 1,24 % obyvateľov obce. Obyvatelia s ukončeným vysokoškolským vzdelaním tvorili viac ako 10 % podiel.

Tabuľka 16 Štruktúra obyvateľov obce podľa stupňa ukončeného vzdelania v roku 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	abs.	%
Základné	294	13,55
Učňovské (bez maturity)	416	19,17
Stredné odborné (bez maturity)	222	10,23
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	93	4,29
Úplné stredné odborné (s maturitou)	437	20,14
Úplné stredné všeobecné	76	3,50
Vyššie odborné vzdelanie	15	0,69
Vysokoškolské bakalárske	48	2,21
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	168	7,74
Vysokoškolské doktorandské	15	0,69
Vysokoškolské spolu	231	10,65
Bez školského vzdelania	359	16,54
Nezistené	27	1,24
Spolu	2 170	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 2011

3.1.3. Národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry v obci dlhodobo výrazne dominujú obyvatelia slovenskej národnosti, pričom v období rokov 1991 – 2011 mierne klesal podiel obyvateľov slovenskej národnosti z 99,4% (rok 1991) na 97,6 % (rok 2011). Zastúpenie ostatných národnostných menšín bolo výrazne nižšie (pozri tabuľka 17). V roku 2011 mal podiel zastúpenia 0,14 % obyvateľstvo maďarskej národnosti a 0,37 % českej národnosti.

Tabuľka 17 Štruktúra obyvateľov obce podľa národnosti v rokoch 1991-2011 (v %)

Národnostná štruktúra	1991	2001	2011
Slovenská	99,4	98,79	97,60
Maďarská	0,1	0,24	0,14
Rómska	-	0,05	0,00
Rusínska	-	-	0,05
Ukrajinská	0,05	0,05	0,00
Česká	0,4	0,53	0,37
Nemecká	-	-	0,18

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

Moravská	-	0,05	0,09
Poľská	-	-	0,05
Iná	-	-	0,09
Nezistená	0,05	0,29	1,43
Spolu	100	100,00	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 1991, 2001, 2011

Náboženská štruktúra vyjadruje rozdelenie obyvateľstva obce podľa vierovyznania. V období rokov 1991 – 2011 v obci dominovali obyvatelia s rímskokatolíckym vierovyznaním, ich podiel zaznamenal v roku 2001 nárast z 85,91 % (v roku 1991) na 90,18 %. V roku 2011 ich podiel poklesol na 80,97 %. Na druhej strane bol zaznamenaný nárast podielu iných sledovaných náboženských vyznaní a cirkví. V sledovanom období došlo k nárastu podielu obyvateľov evanjelického vierovyznania (1,98 %). V roku 2011 pozorujeme aj nárast podielu obyvateľov bez vyznania (9,86 %) a s nezisteným vierovyznaním (6,08 %).

Tabuľka 18 Štruktúra obyvateľov obce podľa náboženského vierovyznania v rokoch 1991-2011 (v %)

Náboženské vyznanie / cirkev	1991	2001	2011
Rímskokatolícka cirkev	85,91	90,18	80,97
Gréckokatolícka cirkev	0,35	0,48	0,14
Pravoslávna cirkev	0,05	0	0,14
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1,05	1,84	1,98
Reformovaná kresťanská cirkev	-	-	0,09
Evanjelická cirkev metodistická	-	-	0,05
Cirkev československá husitská	-	-	0,05
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	-	-	0,09
Bez vyznania	2,54	5,17	9,86
Iné	0,15	0,10	0,55
Nezistené	9,96	1,84	6,08
Spolu	100	100	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 1991, 2001, 2011

3.1.4. Kultúrno-spoločenská a športová aktivita obyvateľov obce

V obci sa nachádzajú architektonické a kultúrne pamiatky zapísané do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu, ktoré sa musia zachovať a chrániť v zmysle pamiatkového

zákona (na pamiatky zapísané v evidencii Ústredného zoznamu pamiatkového fondu sa vzťahujú všetky právne ustanovenia SNR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu), ako aj architektonické pamiatky a solitéry, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú nesporne historické a kultúrne hodnoty:

- **Národná kultúrna pamiatka Hrad Červený Kameň**, ktorý vznikol na základe stredovekej pevnosti s dvoma predhradiami, ktoré neskôr, ako aj samotný hrad, boli opevnené hradbami a okrúhlymi baštami. Až do roku 1945 bol hrad rodovým sídlom Pálffyovcov, príslušníkov vysokej uhorskej šľachty. V rokoch 1948 – 1951 sa na hrad sústredil mobiliár z viacerých hradov a kaštieľov západného Slovenska. Od roku 1950 je na hrade sprístupnená muzeálna expozícia historického nábytku, výtvarných diel, zbraní, porcelánu a mnohých interiérových doplnkov. V roku 1970 hrad vyhlásili za národnú kultúrnu pamiatku a odvtedy začala jeho komplexná pamiatková obnova pre muzeálne účely. Hrad zaujíma vo fortifikačnej architektúre 16. storočia svojou mohutnosťou a stavebnou pevnosťou osobitné miesto, a to nielen v rámci strednej Európy,
- **židovský cintorín** v lese pri hrade s barokovými náhrobnými kameňmi zo 17. a 18. storočia,
- **zvyšky židovského cintorína** v obci z 18. storočia,
- **rímsko-katolícky kostol sv. Imricha** - pôvodne gotický zo začiatku 15. storočia, prestavaný a rozšírený v roku 1937, zachovaný pôvodný gotický sedlový portál, v presbytériu neskorogotická sieťová klenba a pôvodná gotická fresková výzdoba,
- **socha sv. Floriána** - prícestná z roku 1776, v barokovom štýle,
- **socha sv. Františka Xaverského** z roku 1783, rekonštruovaná v roku 1883, a v r. 2010
- **socha sv. Jána Nepomuckého** z druhej tretiny 18. storočia,
- **socha sv. Urbana** rekonštruovaná r. 2009
- **súsošie sv. Trojice**, ktoré sa nachádza v centre obce, pochádza z roku 1732,
- **kaplnka pri cintoríne**, pochádza z roku 1898, neoslohová architektúra súvisiaca s múrom a štýlovým vstupom do cintorína,
- **pomník Juraja Fándlyho**, situovaný v zeleni pred jeho rodným domom,
- **starý kaštieľ „Základina“**, v súčasnosti sídlo Obecného úradu.

V katastri obce Častá eviduje Archeologický ústav SAV významné archeologické lokality. Konkrétne ide o sídliskové nálezy z neolitu (enelitu – ml.) neskorej doby bronzovej (nad Štefanovským potokom, sídliskové nálezy z okolia Hradu Červený Kameň – stredovek až vrcholný stredovek).

Kultúrna infraštruktúra:

V oblasti kultúry sú v obci k dispozícii 2 objekty slúžiace na kultúrno-spoločenské účely. Budova obecného úradu, kde sa nachádza divadelná scéna a amfiteáter s 500 miestami na sedenie. Na väčšie kultúrne podujatia sa v obci využíva aj telocvičňa základnej školy ako sála a tanečný parket.

V obci funguje obecná knižnica, ktorá má v súčasnosti cca 10 tis. titulov určených pre cca 109 evidovaných užívateľov. V knižnici je pripojenie na internet určené aj pre verejnosť. Knižnica je otvorená 4 hodiny denne.

Pri hrade sú zvyšky židovského cintorína s barokovými náhrobnými kameňmi a kalvária.

Obec vybudovala s finančnou podporou zo zdrojov EÚ cca 2 km náučného chodníka. Turisti, ktorí prechádzajú obcou, sa tak môžu dozvedieť o histórii i súčasnosti obce Častá.

Obec zo svojho rozpočtu vydáva obecné noviny „Častovský Informačník“, ktoré obsahujú aktuálne články o živote obyvateľov obce z rôznych oblastí ich života.

Na šírenie informácií v obci slúži miestny rozhlas. Jeho pokrytie je v celej obci.

Kultúrna činnosť

V obci pôsobia viaceré kultúrne súbory, vyvíjajúce kultúrne a spoločenské aktivity:

- Divadlo na kolene (ochotnícke divadlo, ktoré má dnes 25 dospelých členov, divadlo každý rok naštuduje jednu novú divadelnú hru, usporiadať ochotnícky divadelný festival Festeátro),
- Divadlo na kolienku (detský divadelný súbor v ZŠ s MŠ, s počtom 20 členov),
- DH Častovanka (dychová hudba s 15 dospelými členmi),
- Klub Jednoty dôchodcov (s počtom členov 117),
- Rodinné centrum u Škriatka Klinčeka, ktoré pracuje v priestoroch Základiny a stretávajú sa v ňom mamičky s deťmi,
- Cimbalová muzika Lipka,

- OZ Satyr, ktorého cieľom je usporadúvať kultúrno-spoločenské akcie, divadelné predstavenia profesionálnych divadiel tuzemských aj zahraničných, výstavy z oblasti výtvarných prác, maliarstva, grafiky, sochárstva, fotografie a pod. Má 22 členov.
- Spolok živnostníkov (počet členov 17),
- OZ pri ZŠ MŠ,
- OZ Červenokamenské panstvo, ktorého cieľom je záchrana a propagácia kultúrnych hodnôt bývalého Červenokamenského panstva. Má 18 členov.
- OZ Schatmansdorf, ktorého cieľom je organizovať historické akcie v okolí obce a priblížiť ľuďom život predkov aj prostredníctvom obnovy tradičných remesiel a organizácia LARP-ových podujatí.

Kultúrne podujatia

Obec Častá počas roka organizuje viaceré už pravidelné podujatia, ktoré sú v obci veľmi obľúbené. Na organizovaní týchto podujatí sa podieľajú OZ v obci, obec aj miestna farnosť, jednotliví občania, ako aj materská a základná škola.

- Fašiangová/zimná zabíjačka (február)
- Karneval, víťanie jari (v období fašiangov) – fašiangový sprievod Divadlo na kolene, fašiangové posedenie dôchodcov
- Stavanie mája (1x ročne, apríl), - alegorický sprievod
- Deň matiek (1x ročne, máj),
- Oslava MDD (jún) – oslava v ZŠ aj v Rodinnom centre
- Medzinárodný festival vo varení gulášu (máj)
- Festeátro (1x ročne, v období jún - august),
- Častofský jarmek (júl)
- Vatra k SNP (1x ročne, august),
- Púť na Hrade Červený Kameň/Červenokamenská púť (1x ročne, august),
- Hody, zasvätenie kostola Sv. Imricha (1x ročne, november),
- Katarínska zábava (november) – posedenie dôchodcov
- Mikuláš (december)
- Vianočné trhy (1x ročne, december),
- Silvestrovský ohňostroj (1x ročne, december - január).
- Školský ples (nepravidelne organizovaný) – rodičovská zábava

- Pivný festival
- Ochutnávka vín miestnych vinárov

Na uvedených kultúrnych podujatiach vystupujú väčšinou so svojim programom deti miestnej materskej školy a základnej školy, miestne kultúrne kolektívy, ale aj umelci z okolia, či pozvaní umelci zo Slovenska.

Vzhľadom na to, že sa v obci organizuje počas celého roka veľký počet rôznorodých kultúrnych a spoločenských podujatí, obec by mala výhľadovo do budúcnosti uvažovať s vybudovaním kultúrneho domu, príp. obdobného kultúrneho stánku, ktorý v obci nie je, pričom na činnosť miestnych ochotníckych divadiel sa využívajú priestory obecného úradu.

V obci Častá pôsobia aj viaceré športové záujmové organizácie:

- TJ Slovan Častá,
- Khan Klub karate Častá (počet členov 38),
- ŠK SPC Častá (klub silového trojboja) (počet členov 130 z toho 28 pretekárov),
- Kynologický klub (počet členov 47, s rodinnými príslušníkmi 76),
- Klub slovenských turistov Častá (počet členov 34)
- RC Club (leteckí modelári),
- Klub priateľov prírody,
- DHZ Častá.

Okrem kultúrno-spoločenských akcií obec usporadúva pravidelné aj nepravidelné športové súťaže rôzneho zamerania:

- Turnaj o pohár starostu – silový trojboj (jún, júl, august)
- Deň lyžiarov (január) – bežecké preteky na lyžiach
- Častovská 50 – tka (máj) – turistický pochod
- Mraznické chodníčky (september) – bežecké preteky
- Celoročné majstrovské zápasy vo futbale (jarná a jesenná časť) – zápasy žiakov, seniorov
- Celoročné podujatia v silovom trojboji
- Celoročné podujatia v karate
- Celoročné kynologické podujatia
- Silvestrovský výstup na Geltek (december)

3.2. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra je dôležitá pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva, ale má vplyv aj na rozmiestnenie niektorých výrobní. Rozmiestnenie sociálnej infraštruktúry je spojené najmä so štruktúrou obyvateľstva, ako aj veľkosťou obcí v území. Bývanie v obci je typicky vidiecke. Obytná funkcia obce Častá je základnou funkciou tejto obce.

3.2.1. Domový a bytový fond

V obci prevažuje malopodlažná zástavba rodinných domov. Ponuka bývania a stav domového a bytového fondu sú kľúčovými faktormi, ktoré vplyvajú na rozvoj obce a sú predpokladom naplňovania jej obytnej funkcie.

Tabuľka 18 Počet bytov v obci v rokoch 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet bytov celkom	751	791	1,05
z toho			
Počet trvale obývaných bytov	612	692	1,13
Počet neobývaných bytov	139	99	0,7
% podiel neobývaných bytov	18,5	12,5	0,67

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Za obdobie rokov 2001 až 2011 došlo k nárastu počtu bytov v obci. Pozitívne je možné hodnotiť, že v roku 2011 v porovnaní s rokom 2001 poklesol počet neobývaných bytov v obci. Z celkového počtu neobývaných bytov v roku 2011 je najviac neobývaných z dôvodu rekreačného využitia (83,8 % z celkového počtu neobývaných bytov) a iba 10 % z celkového počtu neobývaných bytov je nespôsobilých na bývanie.

Tabuľka 19 Počet bytov podľa vlastníctva v roku 2001 a 2011

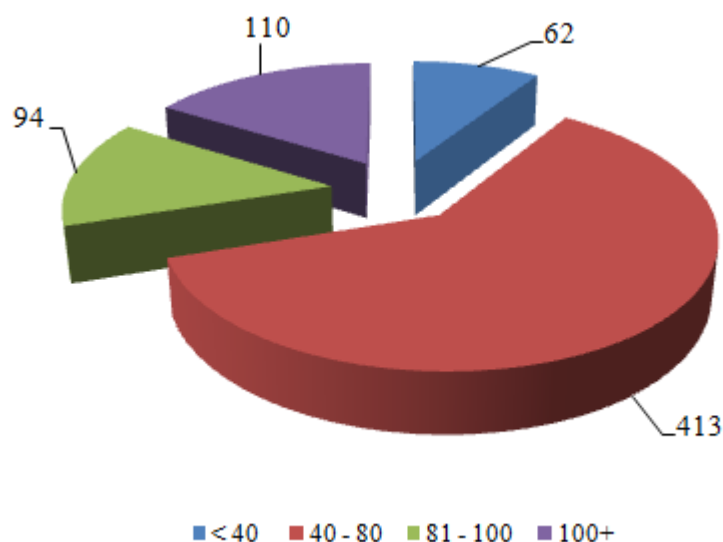
	2001	2011	Index 2011/2001
--	------	------	--------------------

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

Počet trvale obývaných	612	692	1,13
z toho			
Vlastné byty v bytových domoch	140	154	1,1
Byty v rodinných domoch	533	460	0,96
Obečné byty	0	10	10
Družstevné byty	68	2	0,03
Iné	10	29	2,9

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

V roku 2011 v porovnaní s rokom 2001 obec mala vo vlastníctve 10 obecných bytov. V roku 2011 výrazne poklesol počet družstevných bytov z dôvodu prechodu vlastníctva týchto bytov priamo na fyzické osoby. V oboch sledovaných rokoch prevládajú byty v rodinných domov, čo vyplýva aj z vidieckeho charakteru obce.

Obrázok 13 Obývané byty podľa veľkosti obytnej plochy v m² v roku 2011

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

Z hľadiska výmery bytov je v obci na základe SODB 2011 najviac obývaných bytov s výmerou 40 - 80 m² (59,7 % z celkového počtu obývaných bytov), druhú najväčšiu kategóriu tvoria nadštandardné byty s viac ako 100 m² (15,9 % z celkového počtu obývaných bytov). Byty s výmerou 81 - 100 m² tvoria 13,58 % z celkového počtu obývaných bytov. Najmenej sa v obci nachádza malometrážnych bytov, tvoria iba 8,9 % z celkového počtu obývaných bytov.

V rámci celkovej vybavenosti bytov je 68,5 % bytov napojených na ústredné kúrenie, 71 % bytov využíva na vykurovanie plyn a 16,76 % bytov vykuruje tuhým palivom.

V rámci vybavenosti bytov v rodinných domoch až 97,7 % z trvale obývaných bytov v rodinných domoch je napojených na vodovod buď zo spoločného zdroja vody alebo z vlastného zdroja vody.

Z celkového počtu 612 bytov je 75,98 % napojených na plyn, 94,11 % je napojených na vodovod, 34,15 % domácností je napojených na kanalizačnú prípojku, ostatné domácnosti majú septik, resp. domácu ČOV.²

Tabuľka 20 Počet domov v obci v rokoch 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet domov celkom	607	647	1,06
z toho trvalo obývané:			
Rodinné domy ³	449	511	1,13
Bytové domy ⁴	21	20	0,95
Iné	9	2	0,22
% podiel neobývaných domov	21,08	15,5	0,73

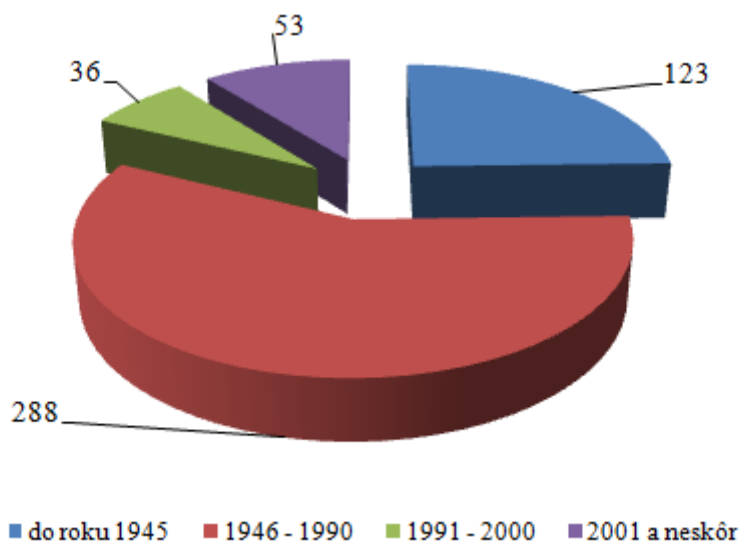
Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

V roku 2011 vzrástol počet rodinných domov v obci o 40 domov v porovnaní s rokom 2001. Pozitívne je možné hodnotiť, že za desať rokov poklesol podiel neobývaných domov v obci. Najčastejším dôvodom neobývanosti je podľa SODB 2011 skutočnosť, že sa využívajú na rekreačné účely (79 %), resp. sú nevhodné na bývanie (9 %).

² údaje zo SODB 2001

³ Bytový dom je budova určená na bývanie, ktorá má štyri a viac bytov prístupných zo spoločnej chodby alebo schodiska. Za bytové domy na účely sčítania sa považovali aj vily nespĺňajúce podmienky rodinného domu.

⁴ Rodinný dom je budova určená na bývanie; môže mať najviac tri samostatné byty, najviac dve nadzemné podlažia a podkrovia

Obrázok 14 Obývané domy podľa roku výstavby

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

Na základe SODB 2011 najviac domov v obci bolo postavených v období rokov 1946 až 1990 (44 % z celkového počtu domov). Viac ako 19 % domov bolo postavených v obci do roku 1945. V roku 2001 resp. po roku 2001 bolo postavených 8,1 % domov z celkového počtu. Najmenej domov bolo postavených v obci v období rokov 1991 – 2000 (5,5 %).

3.2.2. Školstvo

V obci sa nachádza Základná škola s materskou školou. Materská škola – má štyri triedy a sú umiestnené v objekte bývalej „Starej školy“, na ul. Na vršku. Materská škola disponuje knižnicou. Počas obdobia školských rokov 2006/2007 až 2013/2014 dochádza ku každoročnému nárastu počtu detí navštevujúcich materskú školu.

Tabuľka 21 Počet detí v materskej škole

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	55	59	62	83	86	84

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

Základnú školu, ktorej zriaďovateľom je obec, navštevujú deti nielen z obce, ale aj okolitých obcí – Píla a Doľany. Všetky ročníky sú umiestnené v budove „Novej školy“ na ul. Hlavnej, ktorá je situovaná za kostolom. V areáli školy sa nachádza: školská jedáleň, telocvičňa, knižnica, školský klub s detským ihriskom, volejbalové ihrisko a futbalové

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

miniihriksioihrisko. Telocvična v škole je využívaná v popoludňajších hodinách na voľnočasové aktivity detí a mládeže a vo večerných hodinách dospelými obyvateľmi obce na športovú činnosť. Pri počte detí navštevujúcich základnú školu je možné pozorovať pozvoľný pokles počtu detí.

Tabuľka 22 Počet detí v základnej škole

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	281	256	248	225	211	208

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

Keďže školský klub je určený predovšetkým pre deti I. stupňa, zodpovedá tomu aj počet detí. Z celkového počtu detí navštevuje školský klub v priemere 24 % detí navštevujúcich základnú školu.

Tabuľka 23 Počet detí v školskom klube

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	45	39	49	43	40	50

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

Zriaďovateľom ZŠ pri Detskej ozdravovni Biela Skala v Častej nie je obec, ale Detská ozdravovňa Biela Skala, spol. s.r.o. V tejto ozdravovni je aj súkromná MŠ a ŠKD. V obci Častá je Spoločný školský úrad pre školy desiatich obcí -, Častá, Budmerice, Jablonec, Vinosady, Viničné, Dubová, Vištuk, Šenkvice, Báhoň a Slovenský Grob.

3.2.3. Zdravotníctvo

V obci je zdravotnícka služba poskytovaná ambulanciami praktického lekára a detského lekára, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť 5 dní v týždni. Lekáreň sa nachádza na Hlavnej ulici, vedľa objektu Zdravotného strediska. Najbližšia poliklinika je v Pezinku. Ďalší špecializovaní lekári neposkytujú svoje služby priamo v obci.

3.2.4. Sociálna starostlivosť

V rámci sociálnej starostlivosti obec poskytuje služby svojim občanom prostredníctvom Charity – Modra, n.o. V obci je situovaný Charitný dom sv. Jozefa, ktorý sa nachádza pri kostole. V obci pôsobí aj Jednota dôchodcov Slovenska, ktorá je s klubovými

priestormi (Klub dôchodcov) umiestnená v objekte na ul. Novej.

Obec zabezpečuje spoločné stravovanie pre dôchodcov – donášku obedov priamo do domácností obyvateľov prostredníctvom reštaurácie Štadión, reštaurácie u Schwarzov a školskej jedálne. Zároveň obec prispieva aj dôchodcom na jedno jedlo denne na základe vydaného Všeobecne záväzného nariadenia obce (0,50 €). Obec poskytuje z rozpočtu pre dôchodcov príspevok na dennú stravu a jednorázové dávky pomoci v hmotnej núdzi . Obyvateľom s nepriaznivým zdravotným stavom poskytuje starostlivosť aj Agentúra ošetrovateľskej starostlivosti – ADOS ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorú si čiastočne hradia aj obyvatelia z vlastných príjmov.

Matky s deťmi majú v obci vytvorené možnosti pre svoje aktivity, stretávanie sa a trávenie voľného času v zriadenom Rodinnom centre „Škriatka Klinčeka“, v budove Obecného úradu - Základiny , v ktorých obec hradí náklady na prevádzku.

3.2.5. Služby obyvateľstvu

Obec poskytuje svojim obyvateľom široké spektrum služieb.

obchod

- Potraviny – Vavrinčíková, Buttková,
- Real Market - potraviny a rozličný tovar na Hlavnej ulici,
- Mäso - údeniny, potraviny a rozličný tovar – Poizl na Hlavnej ulici,
- Predajňa mäsa- Gašparík
- Textil - obuv (prevádzkuje Vietnamec),
- Pekáreň - situovaná na Novej ulici,
- Predaj kvetov na Fándlyho ulici, Cintorínskej a Hlavnej
- Stavebniny na Ružovej ulici,
- Popredo – potreby pre domácnosť a drogéria na Hlavnej ulici,
- Remeselné potreby, ul. Hlavná
- Predaj rýb, Výskumný ústav živočíšnej výroby,
- Čerpacia stanica pohonných látok Avanti, situovaná v strede obce,
- Novinový stánok – trafika na ul. Hlavnej;
- Belák – Zalt,, záhradná technika- predaj a servis, ul. Hlavná

reštaurácie, občerstvenie

- Zámocké libresso - kaviareň na hrade Červený Kameň,
- Taverna pod baštou, Červený Kameň, cca 28 miest,
- Hostinec - Kaleráb, Hlavná 433,

- Zmrzlina, ul. Hlavná ,
- Reštaurácia- Hostinec Na vršku 432, cca 80 miest,
- Fuggerov dom, Hlavná 1 – najväčšia vínná pivnica v Malokarpatskom regióne s kapacitou 150 miest,
- Peter Gáží, Hlavná 164 – predaj vína, cca 10 miest,
- Vladimír Soldán, Sokolská 627 – predaj vína;
- Reštaurácia Štadión, Sokolská 647/59, kapacita 90 miest
- Reštaurácia „U Schwarzov“, kapacita 80 miest
- Pizzeria „Dedinka“ 1. nefajčiarska reštaurácia na okolí
- Pizzeria „Na Kurtoch“, rozvoz pizze a jedál
- Pizza Neapol, ul. Hlavná
- Vinárstvo – ul. Sokolská, Myslík Marek

ubytovanie

- Penzión „Ema“, Cintorínska ulica 467, kapacita 8 lôžok,
- Penzión „Astra“, Kiperská 26, kapacita 6 lôžok,
- Penzión „RED ROCK 55“, Častá - Červený Kameň 55, kapacita 15 lôžok,
- Ubytovanie v súkromí p. Myslíková, kapacita 12 lôžok
- Ubytovanie v súkromí p. Matoušková, kapacita 5 lôžok

Služby

- „Zelený dom“ – Kozmetika, p. Stanislava Vadovičová,
- Masérstvo – p. Hrdličková, ul. Podhorská
- Servis elektroniky, Ivan Garaj, ulica Na vršku 41,
- Predaj a pokládka zámkovej dlažby, Nová ulica,
- Fitnesscentrum Vadovič (Zelinka Peter), Nová ulica 532,
- Fitnesscentrum Kovalčík Pavol, Zámocká 237,
- Čalúnictvo, Podhorská ulica,
- Atyp plast – výroba, predaj a montáž potrieb pre vinárov,
- FISA – predaj a montáž saun, Štefanovská ulica,
- Niláš – čalúnictvo a výroba nábytku, Hlavná ulica,
- Kaderníctvo, ulica Na Vršku p. Kubová
- Autoservis- Sedláček , ul. Družstevná
- Kozmetické služby, ul. Družstevná, p. Škanderová
- Tenisové kurty, ul. Kiperská, p. Myslíková

- Pnuserservis, ul. Nová, Potočný Ľuboš

Obecný úrad Častá je umiestnený v malom kaštieli „Základina“, ktorý postavili Pálffyovci, majitelia Hradu Červený Kameň. Okolo kaštieľa je menší park, v ktorom sa nachádza busta Jána Pálffyho. V objekte sa okrem Obecného úradu nachádza malá divadelná scéna pre ochotnícke „Divadlo na kolene“ a klubové priestory pre Dychovú hudbu Častovanka, Rodinné centrum U Škriatka klinčeka, a mladé hudobné kapely. Miestna ľudová knižnica je umiestnená v budove „Starej školy“. V obci sa nachádza aj amfiteáter - prírodné kino situované na Kiperskej ulici, kapacita cca 400 miest. V obci nie je kultúrny dom.

Pre klubovú činnosť sú priestory vymedzené v klube pri „Základine“ – občianske združenie Schatmansdorf – ktorého činnosťou je obnova tradícií a kultúrna osveta. V historickom objekte Fuggerov dom, je vybudovaná najväčšia vínná pivnica v Malokarpatskom regióne.

Pošta je umiestnená v centre obce, oproti kostolu. Pošta ponúka služby poštovej banky aj poštomat. Hasičská zbrojnica sa nachádza v pôvodnom objekte, ktorý bol rekonštruovaný. Objekt hasičskej zbrojnice je vyhovujúci a nachádza sa v ňom garáž pre jedno hasičské auto. V prípade väčšieho požiaru a pre vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách slúži najbližšia zásahová hasičská jednotka v meste Pezinok.

Rímsko-katolícky farský úrad sídli v rodinnom dome pri kostole. Dom smútku je umiestnený v areáli cintorína. Na cintoríne sa nachádza aj Kaplnka. Okrem súčasného cintorína sa v obci nachádza aj starý židovský cintorín pri areáli poľnohospodárskeho družstva Agrovin, avšak je v dezolátnom stave a vyžaduje okamžitú rekonštrukciu. Okrem toho pri hrade Červený Kameň sa nachádzajú zbytky starého židovského cintorína. Ďalej sa v južnej časti katastrálneho územia obce nachádza cintorín, ktorý patrí obci Píla.

V obci sa nenachádza miestna úradovňa polície, najbližšie oddelenie policajného zboru je meste Modra.

V obci je k dispozícii športovcom futbalové ihrisko so šatňami, hygienickým zariadením, občerstvením a klub Turistov slovenských s klubovňou a hygienickým zariadením sa nachádzajú v južnej časti zastavaného územia, na Sokolskej ulici. Okrem toho sa v obci nachádza aj letné kúpalisko (toho času nefunkčné) s volejbalovým a nohejbalovým ihriskom, situované v ulici Na vŕšku. Objekt je nevyhovujúci. Pre deti je k dispozícii detské ihrisko vybudované pri zdravotnom stredisku, na Hlavnej ulici, pri ČSPL Avanti a detské ihrisko pri futbalovom štadióne na ul. Sokolskej. Telocvičňa a športoviská sú lokalizované pri novšej základnej škole aj pri starej základnej škole.

V obci funguje Telovýchovná jednota zameraná na futbal (TJ Slovan Častá). V obci sú aj tenisové kurty a lyžiarske bežecké trasy v dĺžke 20 km. V obci pôsobí 25 členný Khan klub karate, ktorého členmi sú miestne deti a mládež a Kynologický klub.

V obci je zaujímavá ponuka rybolovu na rybníku. V obci pôsobia 2 ochotnícke divadlá, ktoré ako divadelnú scénu využívajú priestory obecného úradu.

Na šírenie informácií slúžia obyvateľom miestne periodikum Informačník – ktorý vychádza štvrťročne a ktoré financuje zo svojho rozpočtu obec.

4. OBLASŤ ENVIRONMENTU A OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1. PRÍRODNÉ ZDROJE

Obec Častá sa z geografického hľadiska nachádza na rozhraní dvoch odlišných prírodných celkov, a to pohorie Malé Karpaty a Trnavská pahorkatina, ktorá je súčasťou Podunajskej nížiny. Obec Častá má severozápadnú časť katastrálneho územia v Malých Karpatoch a juhovýchodnú časť na Trnavskej pahorkatine. Horninový podklad sa delí na dve základné časti. Oblasť Podunajskej pahorkatiny je pomerne jednotvárne zložená z relatívne mladých usadených treťohorných hornín (neogén – íly, prachy, piesky a štrky) a oblasť svahov Malých Karpát postupne prechádza v prechodnom pásme od ílovcov, pieskovecov a zlepcov po jadrové granodiority a obalové vápence a kremence. Kvartérne sedimenty pokrývajúce územie obce sú jednak eolického charakteru (naviate spraše a piesky v oblasti pahorkatiny) a jednak proluviálneho a deluviálneho charakteru (hlinité, hlinito-piesčité až kamenisté svahoviny Malých Karpát), v tesnej blízkosti potokov i fluviálneho charakteru. Na území katastra obce sa nachádzajú aj bane (červené a sivé bane).

Táto poloha determinuje charakter prírodnej krajiny, čo sa odráža najmä na odlišnosti reliéfu, pôdneho krytu a následne ovplyvňuje charakter vegetácie a fauny.

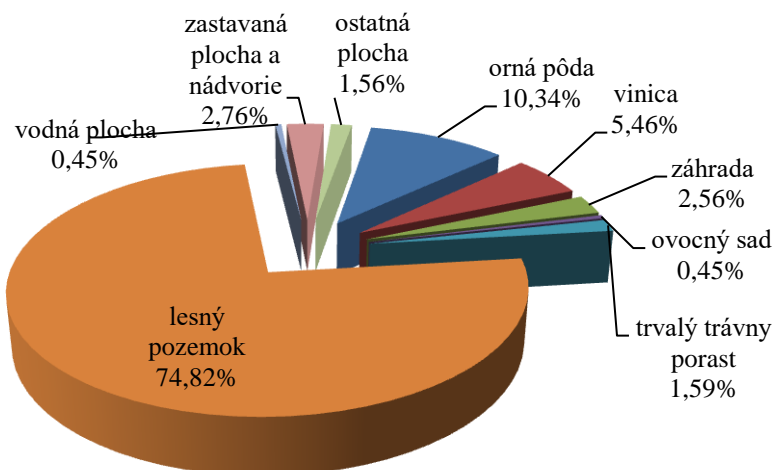
Z pedologického hľadiska sa v katastri obce nachádzajú hnedozeme, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky pre poľnohospodársku výrobu (najmä prvovýrobu), v podhorskej časti katastra prechádzajú hnedozeme do oglejených hnedozemí. Na svahoch Malých Karpát je možné nájsť kambizeme, organozeme a livizém s priaznivými prírodnými podmienkami pre pestovanie viniča a ovocných stromov a lesné hospodárstvo.

4.1.1. Štruktúra pôdneho fondu

Celková výmera katastra obce je 3 523 ha, z toho 79,5 % tvorí nepoľnohospodárska pôda a 20,6 % poľnohospodárska pôda. V rámci nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu mali

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

najvyššie zastúpenie lesné pozemky s výmerou 2 633 ha (s podielom 74,7 %) a zastavané plochy a dvory s podielom 3,46 % (97 ha). V poľnohospodárskom pôdnom fonde k 31.12.2013 dominovalo zastúpenie ornej pôdy s výmerou 364 ha (s podielom 50,6 %) a viníc s výmerou 192 ha (12,5 %).

Obrázok 15 Využitie pôdného fondu obce Častá k 31.12.2013 (v %)

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Na základe vývoja využitia pôdného fondu, ktorý je prezentovaný v tabuľke 24, môžeme skonštatovať, že zastúpenie jednotlivých kultúr sa v sledovanom období výrazne nemenilo. Došlo k 1 % poklesu výmery poľnohospodárskej pôdy, a to záhrad a trvalých trávnych porastov.

Tabuľka 24 Štruktúra využitia pôdy v katastri obce v rokoch 2009-2013 (v ha)

Rok	2009	2011	2013	Index 2013/2009
Celková výmera územia obce	3 523	3 523	3 523	1,00
<i>Poľnohospodárska pôda - spolu</i>	<i>724</i>	<i>722</i>	<i>720</i>	<i>0,99</i>
- orná pôda	365	364	364	1,00
- chmeľnica	0	0	0	0,00
- vinica	192	192	192	1,00
- záhrada	91	91	90	0,99
- ovocný sad	16	16	16	1,00
- trvalý trávny porast	57	56	56	0,98
<i>Nepoľnohospodárska pôda –</i>	<i>2 799</i>	<i>2 800</i>	<i>2 802</i>	<i>1,00</i>

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

spolu				
- lesný pozemok	2 627	2 633	2 633	1,00
- vodná plocha	16	16	16	1,00
- zastavaná plocha a nádvorie	95	96	97	1,02
- ostatná plocha	60	54	55	0,92

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Obec Častá je známa pestovaním viniča. V katastri obce tvoria vinice súvislé územie na juhovýchodných svahoch Malých Karpát, smerom k intravilánu. Vinice a vinohrady sú prírodným, kultúrnym a historickým dedičstvom. Obec je súčasťou Malokarpatskej vinohradníckej oblasti a Modranského rajónu.

4.1.2. Klimatické podmienky

Územie obce sa nachádza na rozhraní oceánskeho a kontinentálneho typu klímy v rámci mierneho podnebného pásma. Podľa klimatickej klasifikácie sa predmetné územie nachádza na rozhraní medzi teplou klimatickou oblasťou (intravilán a extravilán v juhovýchodnej časti katastra) a mierne teplou klimatickou oblasťou (svahy Malých Karpát, extravilán v severozápadnej časti územia).

Podľa údajov meteorologickej stanice SHMÚ v Modre⁵ priemerná ročná teplota vzduchu v tejto oblasti dosahuje 9,8 °C, najteplejším mesiacom je júl (priemerná teplota 20,6 °C) a najchladnejším je január (priemerná teplota -2,0 °C). Ročná amplitúda teploty vzduchu dosahuje hodnotu 22,6 °C. Počet letných dní sa v priemere vyskytuje v počte 60 s denným maximom teploty vzduchu minimálne 25 °C. Počet mrazových dní je 100 s denným minimom teploty vzduchu pod 0 °C. Počet vykurovacích dní v Častej, podobne ako v okolí dosahuje v priemere približne 220 ročne, čím sa toto územie radí k oblastiam s najmenším počtom vykurovacích dní na Slovensku. Prevládajúcim prúdením vetra na sledovanom území je severozápadné, resp. juhovýchodné. Ide o územie, ktoré je len málo zaťažované prízemnými inverziami, zároveň ide o oblasť so zníženým výskytom hmiel (v priemere 20 až 50 dní ročne).

Zrážkovosť v zimných mesiacoch je podpriemerná až priemerná (priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je vyše 40), podružné minimum je v apríli (44 mm), nasledované vyššími úhrnmi zrážok v letných mesiacoch s podružným maximom v júli (71 mm), absolútne

⁵ Korec et al. (1997)

minimum je dosahované v septembri (39 mm) a maximum na jeseň v novembri (72 mm). Priemerný ročný úhrn zrážok je 687 mm.

4.1.3. Vodné pomery

Územie obce sa zaraďuje do vrchovinnó-nížinnej oblasti s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku s najvyššou vodnosťou na prelome zimy a jari a najnižšou na prelome leta a jesene. Riečnu sieť územia obce tvorí predovšetkým Štefanovský potok, Mraznický potok a Čertov járok. Štefanovský potok pramení v Karpatoch v Častovskej doline pod vrchom Geldek (býv. Jelenec). Potok má niekoľko prítokov z vedľajších malých dolín, preteká centrom obce a býva zdrojom silných povodní, nakoľko má veľké povodie. Do potoka pod obcou ústi výpusť teplej vody z obecnej čističky, preto nezamŕza, jeho brehy sú bohato porastené vysokým trstím a pre tieto atribúty je zimoviskom divých kačíc. Potok má svoje meno po obci Štefanová, ktorou preteká a v nasledujúcej obci Budmerice vteká do Gidry. Mraznický potok vyteká zo Sivých baní (blízko zelenej turistickej značky z obce smerom na hrad Červený Kameň), preteká Mraznickou dolinou (čiastočne dolu Kiperskou ulicou) a vteká do Gidry asi 3 km pod obcou. Čertov járok je menší potok prameniacy v dolinke pod vrchom Zrkadlisko medzi obcami Častá a Doľany. Preteká medzi obcami pod štátnou cestou, tečie neďaleko Kaplnky sv. Rozálie (miest. názov Rozálka) pri obci Štefanová, kde asi po 300 m podchádza štátnu cestu z Častej do Štefanovej a vlieva sa do Štefanovského potoka.

V katastri obce sa nachádzajú umelé odvodňovacie nádrže, ktoré sa nazývajú „Jazierka v čertovom jarku“. Celková plocha vodných tokov a vodných plôch je 16 ha (t.j. 0,57 % z celkovej výmery k.ú.).

Katastrálne územie obce Častá však nezasahuje do žiadnej Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). V malokarpatskej časti katastra sa nachádzajú dve ochranné pásma vodných zdrojov – prameňov Maruša a Vyvieračka. Ide o pásma hygienickej ochrany 1. a 2. stupňa podzemných vôd.

4.1.4. Flóra a fauna

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v území tvoria najmä dubovo-hrabové lesy karpatské, dubové a dubovo-cerové lesy, lužné lesy podhorské a horské, bukové kvetnaté lesy podhorské, bukové lesy vápnomilné a dubové lesy kyslomilné. Lesné porasty sú obhospodarované ako lesy hospodárske, lesy osobitného určenia (účelové) a lesy ochranné.

Časť lesov je súčasťou zvernice. Lesné porasty na výrazných svahoch patria do lesov ochranných. Prevládajúcimi drevinami sú dub, hrab, javor, borovica, a vo vyšších polohách buk a smrek. Lesy na území obce sú súčasťou CHKO aj CHVÚ Malé Karpaty, Národná prírodná rezervácia (NPR) Hajdúky. Viac ako 70 % územia obce je súčasťou Chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Malé Karpaty. Chránené vtáčie územia patria medzi chránené územia ako lokalita NATURA 2000. Vymedzené chránené vtáčie územie má v k. ú. obce značný plošný rozsah a môže obmedzovať rozvojové zámery v území. Nedotknuteľnosť územia je taktiež v rozpore s ekonomikou využívania viníc v týchto lokalitách. V širšom okolí obce, avšak už mimo jej katastrálneho územia sa nachádza Prírodná rezervácia (PR) Lindava a PR Alúvia Gidry v k.ú. Budmerice.

Živočíšstvo Malých Karpát je veľmi pestré. Z vtáctva sa tu vyskytujú dravce aj ostatné druhy. Z dravých vtákov sa vyskytuje myšiarka ušatá, výr skalný, a sokol rároh (sokoliari sídlia na hrade Červený Kameň). K ostatným druhom vtáctva, ktoré tu hniezdia, patrí bocian čierny, lelek obyčajný. Medzi typické cicavce v tejto oblasti patrí diviak, srnec, jeleň a líška, veverica a kuna.⁶

Obrázok 16 Dolná Mária (Sivá Baňa)

Prameň: <http://mare.sk/>

Obrázok 17 500-ročný gaštan jedlý

Prameň: <http://www.humanisti.sk/>

4.2. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Komplexne vybudovaná technická infraštruktúra je významným rozvojovým faktorom v každom sídle, pretože vytvára podmienky pre rozvoj podnikania i pre kvalitu života jej obyvateľov.

Vzhľadom k tomu, že sa všetky súčasti technickej infraštruktúry budujú z verejných zdrojov (štátnych, obecných) pre obyvateľstvo ako i pre podnikateľov plynú z nej tzv.

⁶ Kaliská a kol. (2006)

aglomeračné efekty v podobe úspor vlastných nákladov, ktoré by museli vynakladať z vlastných prostriedkov na zabezpečenie vody, kúrenia a likvidáciu odpadovej vody.

4.2.1. Vodné hospodárstvo

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Vodovod v obci Častá je súčasťou Podhorského skupinového vodovodu. Zásobovaný je z prameňov Maruša a Vyvieráčka a súčasťou Podhorského skupinového vodovodu

Prívod vody do obce Častá v úseku od vodárenského areálu „U sečkára“ do obecného vodojemu je popri ceste II/502, z azbestocementových rúr DN 150 mm. Verejným vodovodom je zásobovaná takmer celá obec, (objekty v severnej časti Podzámočkej ulice sú pripojené na verejný vodovod cez pozemok Obecného úradu). Rodinné domy, ktoré sú situované na Podzámočkej a Zámočkej ul. , majú vlastný zdroj vody – studne. Poľnohospodárske družstvo má vlastný zdroj vody. Hrad Červený Kameň má vlastný vodojem. Do vodojemu je zabezpečený prívod vody z vodného zdroja „Malé Vápenné“. Obec má aj samostatnú ČOV.

Obec má severovýchodnú časť obce odkanalizovanú jednotnou kanalizáciou do čistiarne odpadových vôd. V ostatných častiach obce sú splaškové vody zachytávané lokálne v žumpách a likvidované odvozom fekálnymi vozidlami na najbližšiu ČOV.

Rekreačné zariadenia – Papiernička , Detská ozdravovňa Biela skala a iné majú vlastné čističky odpadových vôd.

Čistiareň odpadových vôd je situovaná pri východnom okraji zastavaného územia obce, na Štefanovskej ulici. Vyčistená voda je zaústená do Štefanovského potoka.

Obec je čiastočne odkanalizovaná do ČOV (sídliisko na Fándlyho ulici, ZŠ a príľahlé ulice Sokolská, Záhradnícka, Poľná). V ostatných častiach obce majú obyvatelia vlastné septiky.

V roku 2014 obec získala finančné prostriedky na projekt „Celoobecná kanalizácia z Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce“ a tak pokračuje vo výstavbe verejnej kanalizácie a ČOV.

4.2.2. Odpadové hospodárstvo

Komunálny odpad z obce Častá sa v súčasnosti odváža na riadenú Skládku odpadov Dubová s. r. o., ktorá sa nachádza v katastrálnom území obce Dubová v lokalite „Pod hájom“. Skládku odpadov začala svoju prevádzku v auguste roku 2000. Do toto obdobia sa využívala

skládka odpadov v katastrálnom území obce Častá v lokalite „Pri Pajdle“, ktorá je od augusta roku 2000 uzavretá, doteraz jej územie nebolo rekultivované. V roku 2000 boli materiálovo zhodnocované iba papier, sklo a železo. Ostatný domový odpad bol zneškodňovaný na skládke odpadov.

V súčasnosti je domový odpad separovaný, triedi sa papier, sklo, plasty, kovy, odevy olovené akumulátory, pneumatiky a elektroodpad.

5. ZHRNUTIE ENDOGÉNNYCH ROZVOJOVÝCH FAKTOROV OBCE

Katastrálne územie obce Častá sa nachádza v severnej časti okresu Pezinok, pričom jeho západná hranica je totožná s okresnou hranicou medzi okresmi Pezinok a Malacky.

Z hľadiska územno-správneho členenia patrí obec do okresu Pezinok a do Bratislavského samosprávneho kraja.

Písomná zmienka o obci pochádza z roku 1291. Obec vznikla ako podhradie hradu Červený Kameň, ktorý sa nachádza 1,5 km západne od obce na kremencovom chrbte a ku ktorému ako poddanská dedina patrila od 13. storočia do konca feudalizmu.

V Častej sa v roku 1750 narodil významný slovenský osvietenský spisovateľ, národný buditeľ Juraj Fándly. V roku 1785 tu ako kaplán pôsobil vysoký cirkevný hodnostár a národovec Alexander Rudnay.

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať. V erbe obce Častá je v striebornom štíte zo stredného vyvýšeného vrška zeleného trojvršia vyrastajúci červený dvojité kríž, z bočných vrškov dva zelené viniče - pravý s piatimi, ľavý so štyrmi zelenými strapcami hrozna, to všetko nad trojvrším zopäté zlatou, rubínmi a smaragdmi zdobenou korunou. Erb vznikol spojením štátneho znaku a vinohradníckeho motívu podľa erbovej listiny kráľa Ferdinanda I. z r. 1560. Vlajka obce je ukončená tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Ekonomická oblasť

Počet fyzických osôb v obci mal v období rokov 2009 – 2013 v obci Častá klesajúci trend. Najvýraznejšie boli v štruktúre FO zastúpení živnostníci, a to 94 % podielom. V živnostenskom registri SR je evidovaných 42 aktívnych fyzických osôb - podnikateľov; 54 FO – podnikateľov malo živnosť ukončenú a 1 pozastavenú. V období rokov 2009 - 2013 došlo v obci k nárastu počtu právnických osôb. Obchodný register SR uvádza 61 podnikateľských subjektov, ktorí majú svoju prevádzku v obci.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) nachádza pracovné príležitosti v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Trnava, Modra). Potvrdzuje to aj vysoká hodnota ukazovateľa dochádzka do zamestnania získaná v rámci SODB 2011 (93,75 %). Obyvatelia obce sú najväčším podielom zamestnaní vo verejnej správe, pozemnej doprave, maloobchode, v odvetví vzdelávania a veľkoobchode.

Z hľadiska finančného hospodárenia najväčšiu časť daňových príjmov tvorí výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve. Obec vyrubuje daň z nehnuteľnosti, daň za psa, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva a daň za nevýherné hracie automaty. Okrem toho obec vyrubuje aj poplatok za drobný komunálny odpad a stavebné odpady. Najväčší podiel na celkových bežných príjmoch obce predstavujú príjmy vo forme daňových príjmov (57,1 %). Nedaňové príjmy, ktoré predstavujú predovšetkým príjmy z využívania majetku, predstavujú 5,2 % a granty a transfery podiel 37,7 %. Najväčší podiel výdavkov v rámci bežného rozpočtu obce tvoria výdavky spojené so vzdelávaním (62,09 %). Na správu obce a životné prostredie vynakladá obec približne rovnaký podiel finančných prostriedkov (správa obce 12,61 % a životné prostredie 13,26 %). Skoro 3 % bežných výdavkov tvoria výdavky spojené so správou majetku obce. Na ostatné programy obec vynakladá zhruba zo svojho bežného rozpočtu max. do 2 %. Počas celého obdobia rokov 2010 -2013 obec realizovala investičné aktivity. Obec neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť a nemá zriadené ani založené žiadne právnické osoby a tiež obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

Strategický význam pre obec Častá má cesta III/5028 s funkciou pripojenia na nížinnú časť regiónu, ktorú tvoria obce Štefanová na III/5029 v Budmericiach a Cífer, so železničnou stanicou a regionálnou tepnou Považia - cestou I/61. Obcou neprechádza železnica. Najbližšia zástavka vlakov osobnej dopravy je v Šenkviaciach (16,12 km). Obec je dobre dostupná autobusovou dopravou. Trasovanie liniek SAD vedie po cestách II/502, III/5028 a III/50215.

Obec je napojená na plynovodnú sieť Slovenského plynárenského priemyslu, a.s., Bratislava. Obec Častá a jej katastrálne územie je elektrickou energiou zásobovaná vonkajším vedením VN – 22 kV č. 217 zo siete elektrizačnej sústavy Západoslovenskej energetiky a.s.

V obci sú vedené podzemné telekomunikačné káble. ATÚ je situovaná v samostatnom objekte na Fándlyho ulici. V obci je kvalitné pokrytie signálom všetkých operátorov mobilných sietí – Orange, Telekom, O2.

Sociálna oblasť

Obec Častá sa počtom obyvateľov zaraďuje k stredne veľkým obciam Slovenska. Na základe analýzy pohlavnej štruktúry je možné konštatovať, že podiel mužskej zložky populácie bol nižší oproti ženskej zložke populácie. Počet narodených v obci Častá v období rokov 2009 až 2013 klesal. Migračný prírastok v obci mal v od roku 2009 do roku 2013 rastúci trend. Na základe výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 je vo vekovej štruktúre obce 15,35 % podiel obyvateľov v predproduktívnom veku (abs. 333 obyvateľov), 72,63 % podiel v produktívnom veku (abs. 1576 obyvateľov) a 12,03 % v poproduktívnom veku (abs. 261 obyvateľov). V obci dominovali obyvatelia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou. Z hľadiska národnostnej štruktúry v obci dlhodobo výrazne dominujú obyvatelia slovenskej národnosti. V období rokov 1991 – 2011 v obci dominovali obyvatelia s rímskokatolíckym vierovyznaním. V obci sa nachádzajú architektonické a kultúrne pamiatky zapísané do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu. V súčasnosti v obci pôsobí niekoľko záujmových združení v rôznych oblastiach.

Bývanie v obci je typicky vidiecke. Obytná funkcia obce Častá je základnou funkciou tejto obce. V obci období rokov 1991 – 2011 narástol počet domov a bytov. V obci sa nachádza Základná škola s materskou školou. V obci je zdravotnícka služba poskytovaná ambulanciami praktického lekára a detského lekára, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť 5 dní v týždni. Lekáreň sa nachádza na Hlavnej ulici. V rámci sociálnej starostlivosti obec poskytuje služby svojim občanom prostredníctvom Charity – Modra, n.o. V obci je situovaný Charitný dom sv. Jozefa. Obec je členom Malokarpatskej vínnej cesty, mikroregiónu Červený Kameň, ZMOS, ZMOMKR a AVS JB.

Oblasť environmentu a ochrany životného prostredia

Celková výmera katastra obce je 3 523 ha, z toho 79,5 % tvorí nepoľnohospodárska pôda a 20,6 % poľnohospodárska pôda. Riečnu sieť územia obce tvorí predovšetkým Štefanovský potok, Mraznický potok a Čertov járok. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Obec má severovýchodnú časť obce odkanalizovanú jednotnou kanalizáciou do čistiarne odpadových vôd. V ostatných častiach obce sú splaškové vody zachytávané lokálne v žumpách. Obec má aj samostatnú ČOV. Obec nemá vlastnú skládku komunálneho odpadu a nemá vybudované kompostovisko ani dvor pre zber biologického odpadu.

6. ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNOK ÚZEMIA

Silné stránky predstavujú faktory, ktoré majú na rozvoj obce pozitívny vplyv.

Zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody obce pre rôzne typy rozvojových aktivít. Slabé stránky predstavujú faktory, ktoré majú negatívny vplyv na jeho rozvoj a obmedzujú rozvojové aktivity. V obci Častá boli identifikované nasledovné silné a slabé stránky:

V oblasti dostupnosti a občianskej vybavenosti:

- + výhodná geografická poloha obce, dobrá dopravná dostupnosť do obce, dostatočná autobusová napojenosť, ľahký prístup k železničnej doprave, dostatočné priestorové kapacity pre výstavbu (pozemky)
- + vybudovaná telekomunikačná sieť, elektrická sieť, existujúci rozvod zemného plynu, dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, dostatočné pokrytie signálom mobilných operátorov, separovaný zber
- poškodené miestne komunikácie, nedobudovaná kanalizácia, absencia chodníkov v niektorých častiach obce

V oblasti ekonomiky, cestovného ruchu a pracovných príležitostí:

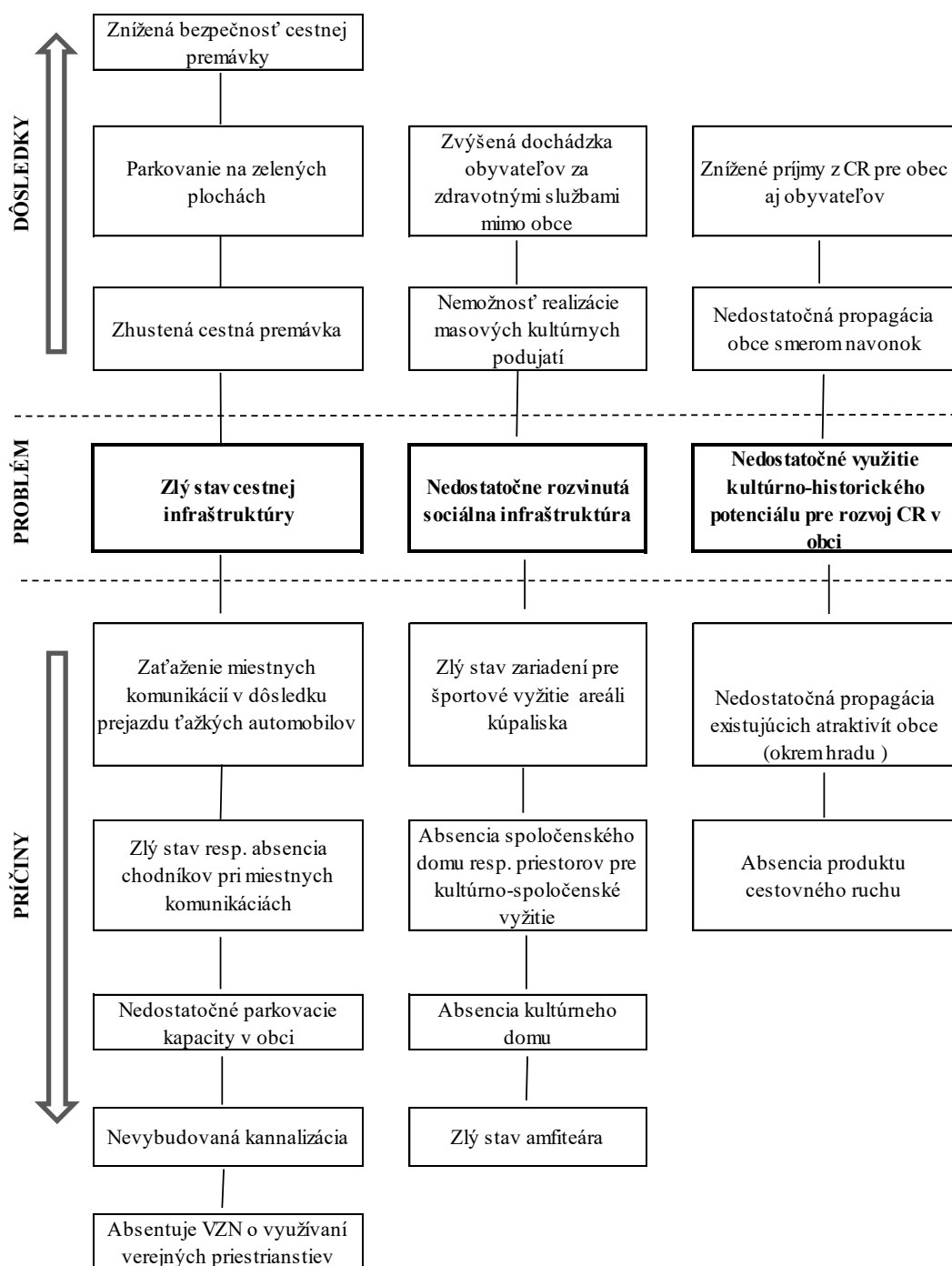
- + pekné a kludné prírodné prostredie, zachovanie vidieckeho charakteru obce, súčasť Malokarpatskej vínnej cesty, tradícia vinohradníctva, produkcia kvalitných značkových vín, súčasť mikroregiónu Červený Kameň
- + hrad Červený Kameň nachádzajúci sa v katastri obce, existencia náučného chodníka Častá
- + dostatočná ponuka komerčných služieb, existencia ubytovacích zariadení
- znevýhodnená dostupnosť k finančným zdrojom v dôsledku začlenenia obce do Bratislavského samosprávneho kraja
- nedostatočný počet pracovných príležitostí v obci, vysoká denná odchádzka za prácou

V oblasti komunitného života a ľudských zdrojov:

- + dlhoročná história obce, pretrvávajúci lokálpatriotizmus, súdržnosť obyvateľov obce v rozhodujúcich situáciách, veľmi dobrá spolupráca zastupiteľstva a starostu s obyvateľmi, dobré susedské vzťahy, aktívny samosprávny manažment, obec je úspešná v podávaní projektov financovaných z EU, ŠF
- + široké možnosti kultúrnych, spoločenských a športových podujatí, dobrý stav športových zariadení (futbalové ihrisko, telocvičňa)
- absencia zariadení sociálnych služieb, absencia stomatologickej ambulancie
- absencia priestorov pre kultúrne a spoločenské vyžitie, absencia spoločenského domu, nedostatočné priestorové kapacity obecných budov
- nefunkčné kúpalisko s príslušenstvom (kolkáreň, volejbalové ihrisko ...), zlý technický stav miestneho amfiteátra

7. ANALÝZA PRÍČIN A DÔSLEDKOV OBCE ČASTÁ

Strategické plánovanie rozvoja obce sa zakladá na vyselektovaní a riešení prioritných problémov, ktoré majú svoje príčiny a dôsledky. Pre stanovenie príčin a dôsledkov je použitá metóda zostrojenia stromu problémov. Obyvatelia obce na stretnutí na základe diskusií a spoločného konsenzu rozhodnú o tom, ktoré problémy sú kľúčové, čo spôsobujú (dôsledky) a naopak, čo ich spôsobuje (príčiny).

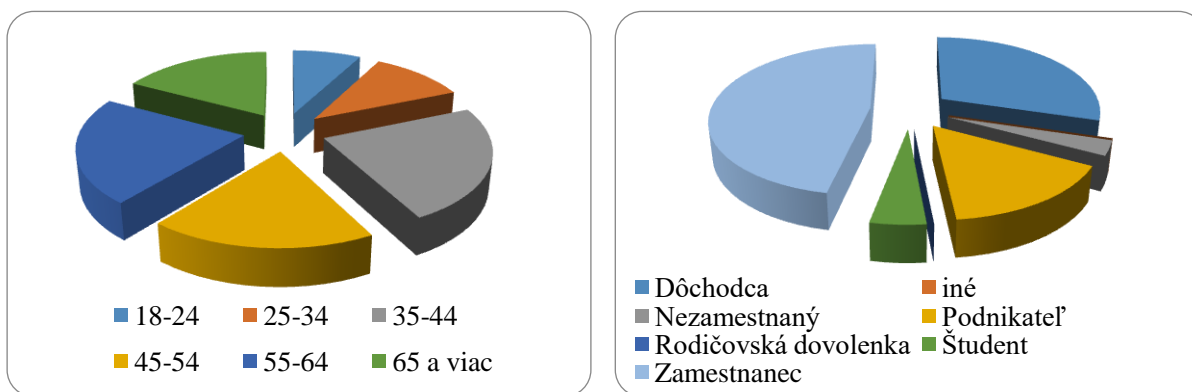
8. POSTOJE A NÁZORY OBYVATEĽOV OBCE NA ŽIVOT A DIANIE V OBCI A PERSPEKTÍVY JEJ ĎALŠIEHO VÝVOJA

Tabuľka 25 Plánovací formulár prieskumu

DÔLEŽITÉ OTÁZKY	ZDÔVODNENIE	POZNÁMKY
Prečo je potrebné získať informácie prostredníctvom prieskumu?	Prieskum priamo v teréne prináša primárne údaje o území, jeho jednotlivých rozvojových faktoroch, zachytáva potreby miestneho obyvateľstva, miestnych podnikateľov, záujmových skupín, ako aj predstaviteľov miestnej samosprávy. Ďalším dôvodom sú nedostatočne zachytené a reprezentované údaje v sekundárnych databázach až po úroveň samotných obcí.	Pred spracovaním analytickej časti sa v obci uskutočnil dotazníkový prieskum medzi miestnym obyvateľstvom, v ktorom obyvatelia hodnotili súčasný stav rozvoja obce a načrtávali možnú víziu obce. Očakávaným výsledkom bolo získanie spätnej väzby minimálne od prieskumu, 10 % obyvateľov.
Čo je jeho cieľom?	Cieľom prieskumu je získanie primárnych informácií a hodnotenie súčasného stavu obce očami miestnych obyvateľov. Súčasťou je poznanie potrieb obyvateľov, ich očakávaní z hľadiska dlhodobého sociálno-ekonomického rozvoja obce.	Prieskum sa uskutočnil na území obce, bol zameraný na vnímanie obce ako priestoru pre bývanie, prácu, voľno časové aktivity, uspokojovanie základných životných potrieb a rozvoj obce.
Akým spôsobom sa bude uskutočňovať?	Prieskum sa bude realizovať prostredníctvom dotazníkového hárka, ktorý bude v tlačenej forme distribuovaný do domácností a súčasne bude sprístupnený aj v elektronickej podobe na web-stránke obce.	Dotazník bol distribuovaný v počte 1 ks do každej domácnosti, pričom ostatní členovia domácnosti sa mohli zapojiť prostredníctvom web stránky.
Aké budú finančné nároky?		150,- Eur
Aké budú časové nároky?	Dotazníkový prieskum bude prebiehať jeden kalendárny mesiac.	1 mesiac, dotazník bol distribuovaný prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s.
Kto bude za realizáciu prieskumu zodpovedný?	Spracovateľ PHSR a samotná obec	Spracovateľ PHSR a obec prostredníctvom lokálnych médií (rozhlas, TV, web, noviny) a úradnej tabule informovať o realizácii a význame prieskumu na

Prameň: vlastné spracovanie

Za účelom získania postojov širšej verejnosti bol v obci v priebehu mája 2014 vykonaný dotazníkový prieskum, ktorého sa zúčastnilo 64 respondentov, čo tvorí necelé 3 % obyvateľstva obce Častá. Preto výsledky prieskumu nie sú štatisticky preukazné, ale napriek tomu je vhodné názory respondentov poznať, pretože tiež prispievajú k rozvoju obce. Prieskumu sa zúčastnilo najviac respondentov vo veku 35 – 44 rokov a nad 55 rokov. V prevažnej miere respondenti v obci žijú dlhodobo (56 % od narodenia, 26 % dlhšie ako 5 rokov), odpovedali najmä zamestnaní ľudia, ďalej dôchodcovia alebo podnikatelia.

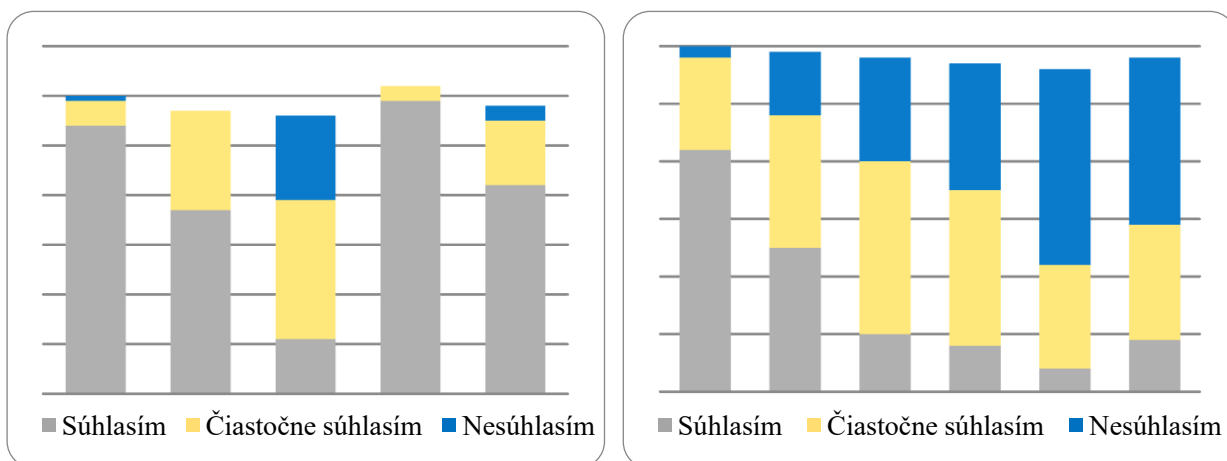
Obrázok 18 Štruktúra respondentov podľa sociálneho statusu a dĺžky života v obci

Prameň: vlastné spracovanie

V prvej časti dotazníka sa respondenti vyjadrovali k obci ako miestu bývania. Tu sa vyjadrili nasledovne:

- Najčastejšie súhlasili s výrokmi, že výhody života v obci sú: „4.4 *Blízky kontakt s prírodou.*“; „4.1 *Život je tu pokojnejší ako v meste.*“ a „4.5 *Mám tu rodinu a blízkych priateľov.*“
- Ako najväčšiu nevýhodu označovali respondenti najčastejšie „5.1 *Málo pracovných príležitostí.*“ naopak najčastejšie nesúhlasili s výrokmi „5.5 *Znečistené životné prostredie.*“ a „5.6 *Ľudia sa nechcú zapájať do spoločenského života a tak sa tu nič nedeje.*“. V oblasti pracovných príležitostí boli respondenti v prevažnej miere názoru, že pracovné príležitosti sú nedostatočné pre mladých, pre ženy i mužov. Nové pracovné príležitosti by sa podľa nich mohli vytvárať v oblastiach poľnohospodárstvo, vinárstvo, lesníctvo; ďalej v remeselnej výrobe a v sociálnej oblasti. Ako dôvod nevznikania nových pracovných príležitostí najčastejšie uvádzali nezáujem obce; legislatívne bariéry a nezáujem zo strany podnikateľov.

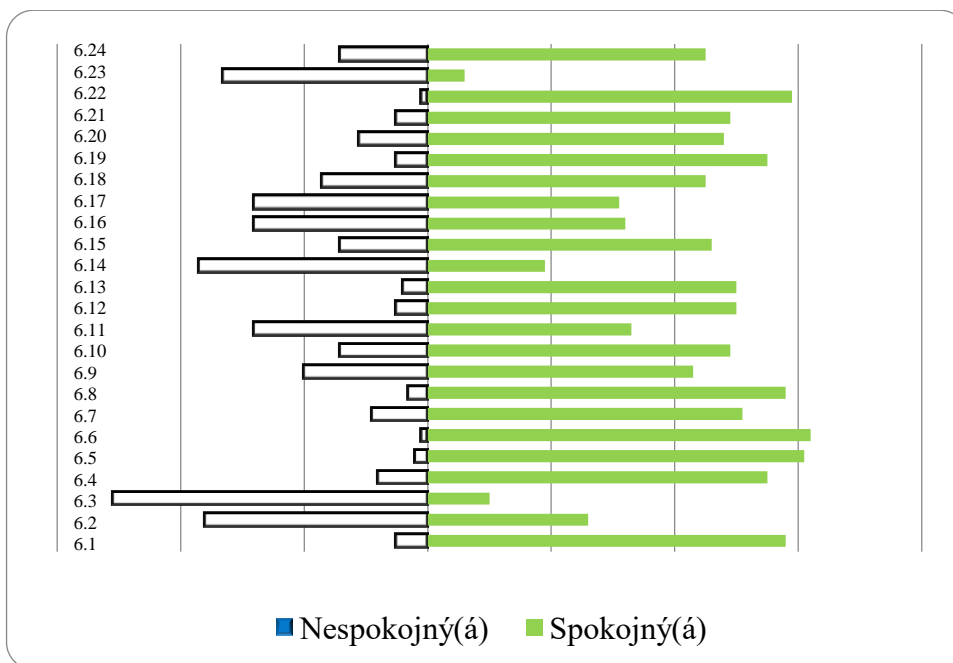
Medzi ďalšie nedostatky respondenti uviedli chýbajúci kultúrny dom; lepšie zabezpečenie služieb v obci – komerčných (zásobovanie potravín, otváracie hodiny na pošte, obuvníctvo, sprevádzkovanie kúpaliska a vytvorenie „areálu hier v priestoroch kúpaliska“) ako aj verejných (stomatológ, opatrovateľská služba, zanedbaná úprava verejných priestranstiev mimo hlavnej ulice, vysoká fluktuácia pedagógov zo ZŠ); zmeny v oblasti odpadového hospodárstva (chýbajúci zberný dvor, častejší zvoz papiera); v oblasti bezpečnosti (chýbajúca obecná polícia alebo poriadková služba)

Obrázok 19 Štruktúra odpovedí na otázky týkajúce sa výhod (4) a nevýhod (5) života v obci

Prameň: vlastné spracovanie

- Spokojní boli s väčšinou služieb, najmä však s vybavenosťou obce elektrinou (6.6), plynom (6.6); s požiarnou ochranou (6.22); dopravnou dostupnosťou obce (6.1) a dostupnosťou signálom mobilných operátorov (6.8), kým výrazne nespokojní boli so stavom chodníkov a ciest (6.3); vybavenosťou obce kanalizáciou (6.2) a dostupnosťou a kvalitou sociálnych zariadení (6.14).

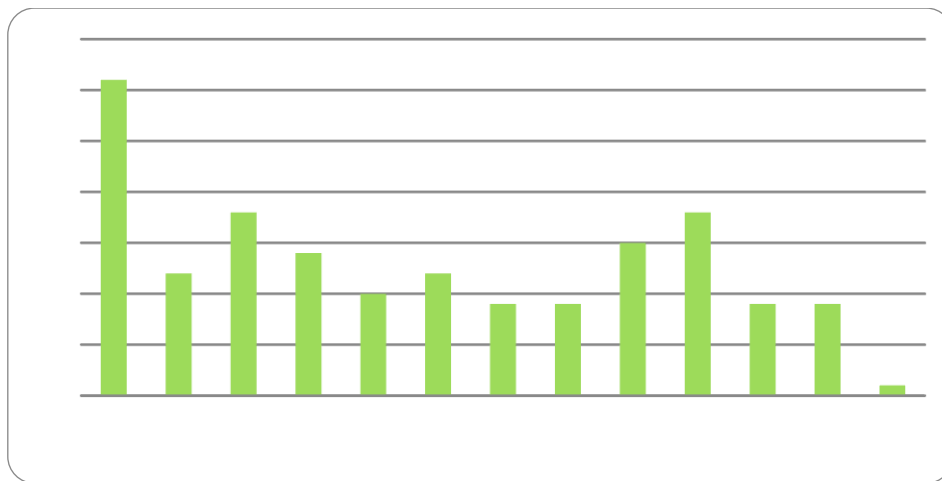

Obrázok 20 Spokojnosť s úrovňou poskytovania služieb

Prameň: vlastné spracovanie

Ďalšia časť dotazníka sa venovala sociálnemu aspektu života v obci, kde sa otázky zamerali na aktivnosť samotných respondentov a zhodnotenie vzťahov v obci. Čo sa týka vzťahov, tie respondenti zhodnotili ako dobré, či už sa to týka susedských vzťahov (70 %) alebo obecných vzťahov (50 %). 75 % opýtaných sa často zaujíma o dianie v obci a 19 respondentov je aj aktívnych v spolkoch a združeniach (Aktivita pre mladých, Divadlo na Kolene Častá, Červenokamenské panstvo, Hasiči, Jednota dôchodcov, Satyr). Najčastejšie súhlasili s výrokmí týkajúcimi sa aktivity občanov: „*Obyvatelia majú dostatok príležitostí k spoločenským kontaktom.*“ a „*Niektorí obyvatelia kazia snahu iných.*“.

Posledná časť dotazníka sa venovala budúcnosti obce. Respondenti by finančné prostriedky investovali v prvom rade do 16.1 vybudovania, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry (hlavne kanalizácia a cesty a chodníky) a ďalej 16.3 na vytvorenie podmienok pre kultúrno-spoločenský a športový potenciál (vybudovať kultúrny dom, zdravotné stredisko, denný stacionár pre seniorov, CVČ, rekonštruovať amfiteáter a kúpalisko); 16.10 na podporu poľnohospodárstva, vinárstva, potravinárstva (využitie skúseností z histórie, obnoviť bývalý ovocný sad); 16.9 na podporu rozvoja cestovného ruchu (agroturizmus, zlepšenie propagácie obce) a 16.14 rekreáciu a na kultúrno-spoločenské a športové aktivity (angažovanie mladých, brigády čistoty).

Obrázok 21 Na čo by ste prednostne využili finančné prostriedky obce?

Prameň: vlastné spracovanie

Za víziu si opýtaní vybrali túto predstavu: „*Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.*“

Časť A. II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie zahŕňa makroprostredie a konkurenčné prostredie, v ktorom sa obec Častá nachádza. Vstupy vonkajšieho prostredia môžu predstavovať externé ľudské zdroje, materiálno-technické zdroje, finančné aj informačné zdroje, ako aj legislatívne prostredie.

1. ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.

STEEP analýza je analýza širšieho prostredia obce Častá zameraná na komplex sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických a politických faktorov v rámci územia obce. Výsledkom je tak hodnotenie prostredia, ktoré podmieňuje spôsob a riadenie samotného rozvoja obce.

Makro prostredie je vonkajšie prostredie obce, ktoré obec nemôže vôbec ovplyvniť. Naopak toto prostredie ovplyvňuje obec a tá nemá inú možnosť ako sa prvkom tohto prostredia čo najlepšie prispôbiť.

Analýza sociálnych faktorov sa zameriava na vzťah k tradíciám a tradičným hodnotám, technická a ekonomická analýzy sa zameriava na priebeh, prejavy a dôsledky zmien na úrovni národnej. Analýza ekologických faktorov sa zaoberá zmenami na národnej úrovni v rámci riešenia otázok životného prostredia a analýza politického prostredia sa zaoberá legislatívnym prostredím na národnej úrovni.

Tabuľka 26 STEEP analýza obce Častá (analýza externého prostredia)

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Zmeny populácie	Úroveň vybudovania technickej infraštruktúry	Nové trhy a nové príležitosti	Zaťažovanie cestných komunikácií v dôsledku prejazdu ťažkých automobilov	Dopady politických rozhodnutí štátu na obec	Nárast socio-patologických javov
Zmeny postojov a správania obyvateľov	Pokrytie územia signálom mobilných operátorov a internetu	Znížené príjmy z využívania obecného majetku	Novela zákona o odpadoch	Legislatíva	Bohatý duchovný život
Zmeny správania volených predstaviteľov	Zavádzanie e-governmentu	Zaradenie obce do BSK	Blízkosť atómovej elektrárne Jaslovské Bohunice	Etické kódexy pre volených predstaviteľov a zamestnancov	Tímová spolupráca a budovanie partnerstiev

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

				v úradov US	v obci
Zmeny správania podnikateľských subjektov	Dostupnosť informácií prostredníctvom miestnych kanálov	Príchod nových investorov do obce	Blízkosť chemickej skládky odpadov (Dubová)	Zmena národnej vlády ako výsledok volieb na život v obci	Osobné hodnoty

Zdroj: vlastné spracovanie

2. ANALÝZA PRÍLEŽITOSTÍ A OHROZENÍ PRE RAST A ROZVOJ OBCE ČASTÁ

Príležitosti tvoria faktory, ktoré plynú prevažne z vonkajšieho prostredia a môžu rozvoj obce ovplyvňovať pozitívne. Pre obec Častá boli identifikované nasledovné príležitosti:

V oblasti občianskej vybavenosti:

- dobudovanie kanalizácie a ČOV
- rekonštrukcia budovy ZŠ, MŠ a klubu dôchodcov
- rozšíriť kapacity ubytovania o ubytovanie na súkromí
- rekonštrukcia kúpaliska a obnova jeho prevádzky
- rekonštrukcia športovísk v areáli kúpaliska
- rekonštrukcia a obnovenie prevádzky amfiteátra
- vybudovanie spoločenského domu

V oblasti rozvoja ekonomiky, cestovného ruchu a pracovných príležitostí:

- posilnenie tradície vinohradníctva
- rozvoj vidieckeho cestovného ruchu
- rozvoj zážitkovej turistiky
- vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí

V oblasti rozvoja komunitného života a spolupráce:

- zvýšenie zapojenosti v rámci budovania partnerstiev v okolí
- vytváranie partnerstiev vo vnútri obce a navonok
- využitie potenciálu obce - významní rodáci obce (Juraj Fándly)
- zhodnotenie podujatí organizovaných na hrade ČK pre rozvoj obce
- spolupráca obce s hradom Červený Kameň v rámci propagácie obce

Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu obce Častá

Zhodnotenie súčasného stavu obce Častá predstavuje dôležitý vstup a informačnú základňu pre tvorbu spracovania stratégie rozvoja obce. Zmyslom tohto hodnotenia je vytvoriť rámcový prehľad problémových okruhov, určiť ich pôvod, poznať hlavné príčiny vzniku a identifikovať možné dôsledky. Na základe zhodnotenia súčasného stavu obce Kaplna bude možné navrhnúť stratégiu rozvoja obce na vopred stanovené obdobie.

1. SWOT ANALÝZA OBCE ČASTÁ

SWOT analýza je jednoduchá a pritom výstižná, vyčerpávajúca a objektívna charakteristika silných a slabých stránok obce a jej možných príležitostí a ohrození. Súčasne zahŕňa základné analytické poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja územia a faktoroch, ktorým je potrebné v navrhovanej rozvojovej stratégii čeliť, resp. ich eliminovať.

Samotná SWOT je skratkou 4 základných charakteristík týkajúcich sa hodnotenia vnútorného prostredia a vonkajšieho prostredia obce:

- Silné stránky (S – STRENGTHS) predstavujú faktory, ktoré majú na rozvoj obce pozitívny vplyv. Zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody obce pre rôzne typy rozvojových aktivít.
- Slabé stránky (W – WEAKNESS) predstavujú faktory, ktoré majú negatívny vplyv na jeho rozvoj a obmedzujú rozvojové aktivity,
- Príležitosti (O – OPPORTUNITIES) tvoria faktory, ktoré plynú prevažne z vonkajšieho prostredia a môžu rozvoj obce ovplyvňovať pozitívne,
- Ohrozenia (T – THREATS) faktory, ktoré negatívnym spôsobom ovplyvnia rozvoj obce.

Tabuľka 27 SWOT analýza obce Častá

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• výhodná geografická poloha v blízkosti hlavného mesta SR• dobrá dopravná dostupnosť• vybudovaná telekomunikačná sieť, elektrická sieť, existujúci rozvod zemného plynu, vodovod• dostatočné priestorové kapacity pre výstavbu (pozemky)• budovanie celobecnej kanalizácie a ČOV	<ul style="list-style-type: none">• znevýhodnená dostupnosť k finančným zdrojom v dôsledku začlenenia obce do Bratislavského samosprávneho kraja,• nedostatočný počet pracovných príležitostí• poškodené miestne komunikácie• slabá zapojenosť občanov do verejného diania• nedobudovaná kanalizácia• absencia zariadení sociálnych služieb• absencia chodníkov v niektorých častiach obce

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

<ul style="list-style-type: none"> • pekné a kľudné prírodné prostredie • zachovanie vidieckeho charakteru obce • súčasť Malokarpatskej vínnej cesty • súčasť mikroregiónu Červený Kameň • člen ZMOS • Člen ZMOMKR • Člen AVS JB • hrad Červený Kameň nachádzajúci sa v katastri obce • existencia náučného chodníka Častá • dobré susedské vzťahy • záujem o verejné dianie • funkčná web stránka obce • dobré informačné kanály • pretrvávajúci lokalpatriotizmus • vysoká kvalita a odbornosť a vybavenie ZŠ a školských zariadení • dobrá zdravotná starostlivosť • tradícia vinohradníctva • produkcia kvalitných značkových vín • široké spektrum komerčných služieb • široké spektrum záujmových organizácií • široké možnosti kultúrnych, spoločenských a športových podujatí • dobrý stav športových zariadení (futbalové ihrisko, telocvičňa) • aktívny samosprávny manažment • obec je úspešná v podávaní projektov financovaných z EU, ŠF, ŠVM 	<ul style="list-style-type: none"> • absencia priestorov pre kultúrne a spoločenské využitie • absencia spoločenského domu • nedostatočné priestorové kapacity obecných budov • nefunkčné kúpalisko s príslušenstvom (kolkáreň, volejbalové ihrisko ...) • zlý technický stav miestneho amfiteátra • absencia stomatologickej ambulancie
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • posilnenie tradície vinohradníctva • rozvoj vidieckeho cestovného ruchu • rozvoj zážitkovej turistiky • vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí • zvýšenie zapojenosti v rámci budovania partnerstiev v okolí • vytváranie partnerstiev vo vnútri obce a navonok • využitie potenciálu obce - významní rodáci obce (Juraj Fándly) • dobudovanie kanalizácie a ČOV • rekonštrukcia budovy ZŠ, MŠ a klubu dôchodcov • zhodnotenie podujatí organizovaných na hrade ČK pre rozvoj obce • spolupráca obce s hradom Červený Kameň v rámci propagácie obce • rozšíriť kapacity ubytovania o ubytovaní na súkromí • rekonštrukcia kúpaliska a obnova jeho prevádzka • rekonštrukcia športovísk v areáli kúpaliska 	<ul style="list-style-type: none"> • zaťažovanie cestných komunikácií v dôsledku prejazdu ťažkých automobilov • nedostatočné parkovacie kapacity • povodne, prívalové dažde z lesov • blízkosť atómovej elektrárne Jaslovské Bohunice • blízkosť chemickej skládky odpadov (Dubová) • zhustená cestná premávka

- rekonštrukcia a obnovenie prevádzky amfiteátra
- vybudovanie spoločenského domu

Prameň: vlastné spracovanie

2. ANALÝZA MOŽNÝCH RIZÍK A HROZIEB, IDENTIFIKÁCIA KRITICKÝCH OBLASTÍ ROZVOJA

Ako je možné vidieť zo SWOT analýzy, obec sa potýka s viacerými problémami, ktoré nie je možné vyriešiť naraz, v dôsledku obmedzených finančných, personálnych a technických zdrojov. Strategické plánovanie rozvoja obce sa preto zakladá na vyselektovaní a riešení prioritných problémov. Pre stanovenie kľúčových problémov je použitá metóda zoznamu možných rizík.

Tabuľka 28 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

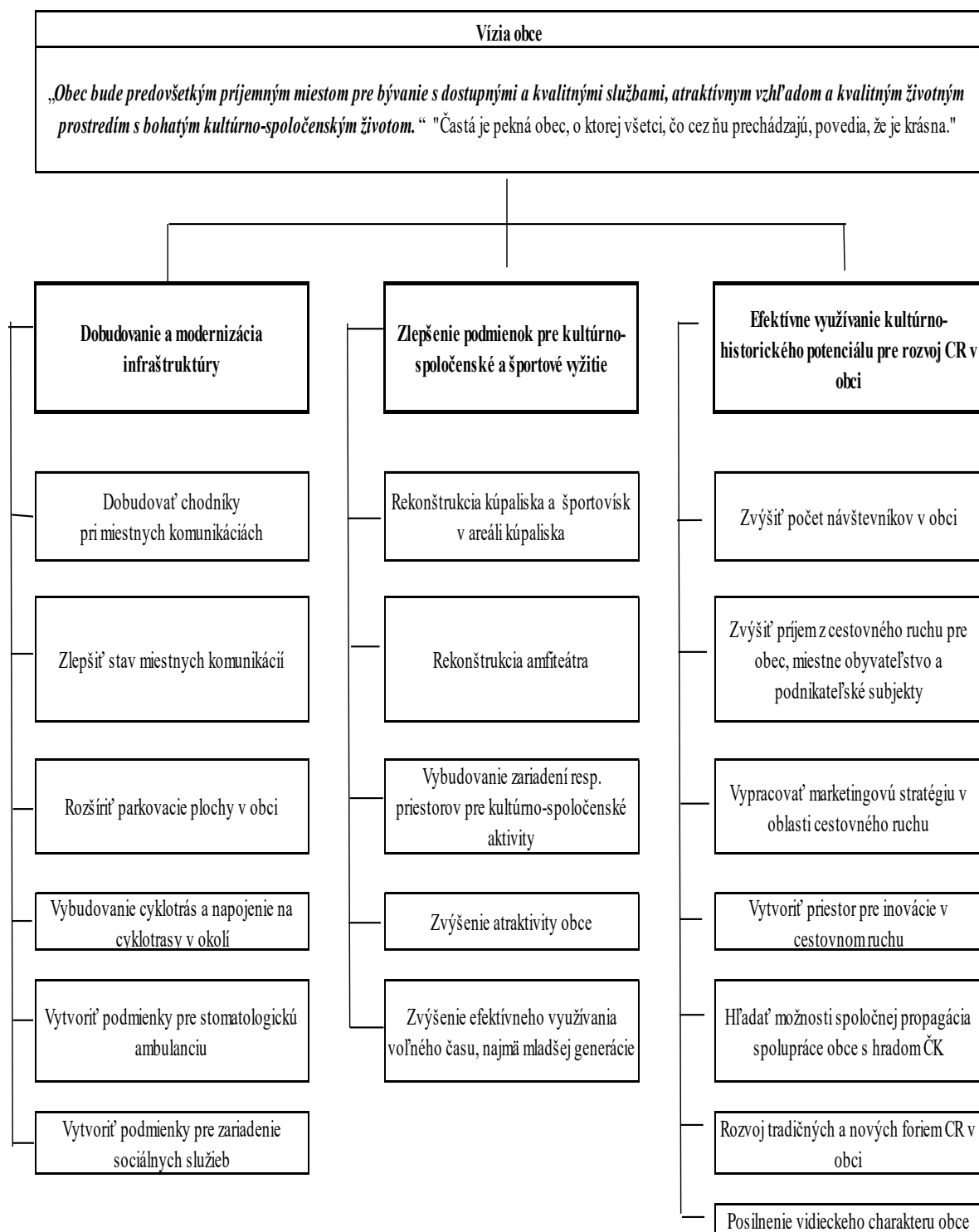
DRUH RIZIKA	OBJEKT RIZIKA	ZDROJ RIZIKA	NEŽIADUCE DÔSLEDKY	PRAVDEPODOBNOSŤ
Individuálne	turisti	nedostatočné parkovacie kapacity	parkovanie na zelených plochách v obci	vysoká
Technické	obecné budovy	nedostatočné priestorové kapacity	nedostatok priestoru pre ďalší rozvoj	vysoká
Ekologické	kanalizácia	nedobudovaná	vypúšťanie fekálií do voľnej prírody	vysoká
	zberný dvor	absencia	zvýšené výdavky obce na likvidáciu čiernych skládok	vysoká
	protipovodňové opatrenia	nedostatočné	povodne, prívalové dažde z lesov	vysoká
Sociálne	spoločenský dom	absencia	nedostatok priestorov pre využívanie voľného času rôznych vekových kategórií obyvateľov obce	vysoká
Ekonomické	obecné budovy	vysoká energetická náročnosť budov a s tým spojené vysoké prevádzkové náklady	zvýšené výdavky na prevádzku obecných budov	vysoká

Prameň: vlastné spracovanie

3. IDENTIFIKÁCIA VÝCHODÍSK A MOŽNÝCH RIEŠENÍ

Obyvatelia obce na stretnutí na základe diskusií a spoločného konsenzu definovali, ktoré problémy sú kľúčové, čo spôsobujú (dôsledky) a naopak, čo ich spôsobuje (príčiny). Takéto hierarchizovanie problémov umožní vyselektovať prioritné oblasti, v ktorých by obec mala a chce intervenovať, aby dosiahla zlepšenie stavu a celkový rozvoj. Strom problémov sa teda skladá z príčin (možno ich pokladať za korene problémov), zo samotných kľúčových problémov (kmene) a z následkov (koruna stromu). Pokiaľ budú odstránené korene problémov (príčiny), tak zahynie celý strom problémov. Strom cieľov je pozitívnym zrkadlovým obrazom stromu problémov. Problém vyjadruje súčasný negatívny stav, kým cieľ vyjadruje očakávané zlepšenie stavu. Východiská a možné riešenia vzniknutých problémov sú znázornené v strome cieľov. Vecné ciele, ktoré predstavujú korene vytvorené ako pozitívny odraz vyriešenia príčin a ktorých naplnením sa zlepšuje stav v prioritných oblastiach (opak kľúčových problémov), čím sa dosahuje celkový rozvoj obce – strategický cieľ (dosiahnutie opaku následkov).

STROM CIEĽOV OBCE ČASŤ A

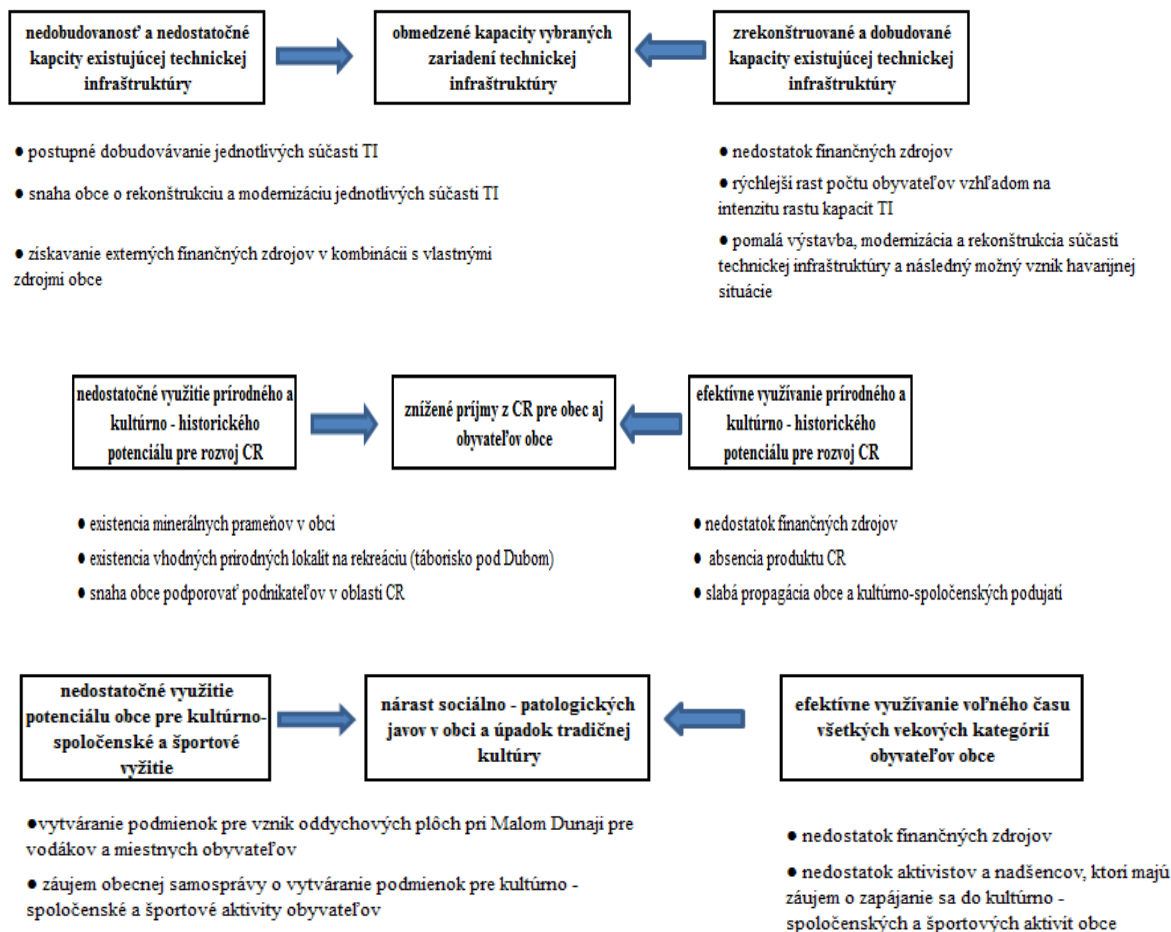

4. ODHAD BUDÚCEHO MOŽNÉHO VÝVOJA (ANALÝZA SILOVÝCH POLÍ)

Analýza silových polí predstavuje nástroj na riešenie problémov a prispieva k efektívnemu plánovaniu a zavádzaniu zmien v obci. Na území obce je možné opierajúc sa

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASŤ A NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

o predchádzajúce analýzy identifikovať vplyvy (resp. pôsobenie), ktoré podporujú alebo potláčajú otvorenosť obce voči plánovaným zmenám. Zmena môže nastať dvojako: zintenzívnením vplyvov, ktoré zmenu podporujú alebo redukovaním vplyvov, ktoré jej bránia (pôsobia proti nej).

ČASŤ B. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR obce Častá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Naplnením strategického cieľa sa obec Častá snaží čiastočne naplniť víziu o obci, ktorú si obyvatelia vybrali v prieskume verejnej mienky, odsúhlasili na stretnutí 25. 6 2014 a pripomienkovali v pracovnej verzii.

1. ROZVOJOVÁ VÍZIA

Vízia prezentuje predstavu obyvateľov obce o tom, ako by mala obec vyzerat' v dlhodobom horizonte (20 - 30 rokov). Napĺňaním aktivít a cieľov stratégií sa táto vízia môže postupne napĺňať. Obyvatelia si za svoju víziu vybrali popis, ktorý predstavuje obec ako predovšetkým príjemné miesto pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.

Obec Častá bude vďaka využívanému potenciálu obec ekonomicky nezávislá, kde budú mať obyvatelia i návštevníci zabezpečené kvalitné a dostupné služby. Obyvatelia budú svojimi voľno časovými aktivitami rozvíjať športový, spoločenský a kultúrny život. Vďaka svojmu historickému, kultúrnemu a prírodnému potenciálu sa bude v obci úspešne rozvíjať cestovný ruch, miestne produkty budú známe nielen v širšom okolí, ale aj mimo regiónu.

2. STRATEGICKÉ, ŠPECIFICKÉ A VECNÉ CIELE OBCE ČASTÁ

Stratégia obce Častá je spracovaná na obdobie rokov 2014 – 2022. Stratégia obsahuje okrem dlhodobej vízie strategický cieľ, ďalej prioritné oblasti, pre ktoré sú definované globálne ciele a opatrenia. Prioritné oblasti boli stanovené na základe problémovej analýzy a predstavujú kľúčové oblasti, v rámci ktorých by malo dôjsť k výrazným zmenám a progresu v nasledujúcom období. To je možné práve správnym nastavením cieľov, ktoré si obec stanoví, a následne prostredníctvom projektov a aktivít napĺňaním daných cieľov. Preto je pre každú prioritnú oblasť stanovený globálny cieľ, ktorý vyjadruje k akému zlepšeniu by malo v rámci priority dôjsť. Opatrenia následne konkrétnejšie vytyčujú smerovanie intervencií.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

Stratégia vychádza z analýzy zdrojov, rizík a hrozieb a identifikácie kritických oblastí. Na základe spoločného konsenzu pracovnej skupiny sa zhodli na nasledujúcej štruktúre cieľov, ktoré budú napĺňané prostredníctvom opatrení a projektov a aktivít.

Tabuľka 30 Hierarchia strategických cieľov

Vízia	<i>Obec Častá bude vďaka využívanému potenciálu obec ekonomicky nezávislá, kde budú mať obyvatelia i návštevníci zabezpečené kvalitné a dostupné služby. Obyvatelia budú svojimi voľno časovými aktivitami rozvíjať športový, spoločenský a kultúrny život. Vďaka svojmu historickému, kultúrnemu a prírodnému potenciálu sa bude v obci úspešne rozvíjať cestovný ruch, miestne produkty budú známe nielen v širšom okolí, ale aj mimo regiónu.</i>		
Strategický cieľ	Obec Častá do roku 2022 zlepši možnosti pre voľno časové aktivity obyvateľov a pre rozvoj cestovného ruchu v obci, čím sa zvýši ekonomická samostatnosť obce, zlepši a rozšíri sa ponuka služieb v obci a tiež sa zlepšia podmienky pre bývanie v obci.		
Prioritné oblasti	Prioritná oblasť 1 KVALITA BÝVANIA A DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ	Prioritná oblasť 2 MIESTNA EKONOMIKA A SLUŽBY	Prioritná oblasť 3 ATRAKTIVITA OBCE A ŽIVOT V NEJ
Globálne ciele	Zabezpečiť dobrý štandard pre bývanie obyvateľov v oblasti sieťovej a dopravnej infraštruktúry a zlepšiť stav životného prostredia.	Zvyšovať ekonomickú sebestačnosť v obci v zabezpečovaní kvalitných a dostupných služieb a tovarov a podporou inovatívnych prístupov zvyšovať konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov v obci so zameraním na tradičné odvetvia.	Dosiahnuť zlepšenie celkového vzhľadu obce s dôrazom na zachovanie tradičnej architektúry a vytvoriť priestor a možnosti pre sebarealizáciu obyvateľov a na rozvoj kultúry v obci.
Opatrenia	1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb	3.1 Starostlivosť o vzhľad obce
	1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti	2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov	3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce
	1.3 Investície do životného prostredia	2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky	3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít
			3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry

Prameň: vlastné spracovanie

Pri pracovných stretnutiach v obci Častá boli identifikované rôzne problémy, preto bolo potrebné ich zaradiť do spoločných skupín. Mnohé problémy spolu súvisia, sú prepojené a je možné určité problémy vyriešiť tým, že budú vyriešené iné problémy. Preto boli jednotlivé problémy hierarchizované do stromu problémov, z ktorého boli následne stanovené prioritné oblasti a ciele. Obec Častá identifikovala 3 prioritné oblasti a v rámci nich bolo definovaných 10 opatrení. Nižšie bližšie popisujeme prioritné oblasti a globálne ciele.

3.1 PRIORITNÁ OBLASŤ 1 – KVALITA BÝVANIA A DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ

Globálnym cieľom priority 1 je „Zabezpečiť dobrý štandard pre bývanie obyvateľov v oblasti siet'ovej a dopravnej infraštruktúry a zlepšiť stav životného prostredia.“

Odôvodnenie: Keďže vízia obce Častá je postavená na zabezpečení kvalitného bývania a života v obci, v najbližších rokoch sa obec sústreďí aj na skvalitnenie prvkov občianskej vybavenosti a dobudovanie chýbajúcich prvkov tak, aby bol zabezpečený štandard bývania pre obyvateľov obce, ale aj návštevníkov. Zo SWOT analýzy ako i problémovej analýzy vyplynuli aj určité ohrozenia obce súvisiace so životným prostredím, preto sa časť prvej priority bude zaoberať aj touto oblasťou.

3.2 PRIORITNÁ OBLASŤ 2 – MIESTNA EKONOMIKA A SLUŽBY

Globálnym cieľom priority 2 je „Zvyšovať ekonomickú sebestačnosť v obci v zabezpečovaní kvalitných a dostupných služieb a tovarov a podporou inovatívnych prístupov zvyšovať konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov v obci so zameraním na tradičné odvetvia.“

Odôvodnenie: Druhá priorita stratégie obce Častá sa zameriava na oblasť ekonomiky, čím chce zvýšiť ekonomickú samostatnosť v obci, zvýšiť možnosti pracovných príležitostí v obci, zabezpečiť kvalitné a dostupné služby pre svojich obyvateľov a návštevníkov. Obec má predpoklady pre využitie potenciálu vyplývajúceho jednak z polohy obce ako aj z histórie a prírodných predpokladov. Preto sa bude orientovať najmä na využitie lokálnych zdrojov, na rozvoj tradičných odvetví s využitím najnovších poznatkov pre udržateľný rozvoj.

3.3 PRIORITNÁ OBLASŤ 3 – ATRAKTIVITA OBCE A ŽIVOT V NEJ

Globálnym cieľom tretej priority je „Dosiahnuť zlepšenie celkového vzhľadu obce s dôrazom na zachovanie tradičnej architektúry a vytvoriť priestor a možnosti pre sebarealizáciu obyvateľov a na rozvoj kultúry v obci.“

Odôvodnenie: Ako vyplynulo z problémovej analýzy, v obci Častá boli identifikované nedostatočne vytvorené podmienky pre trávenie voľného času obyvateľov, pre sebarealizáciu obyvateľov. Preto sa tretia priorita zaoberá oblasťou sociálneho života

obyvateľov a vytváraním podmienok pre sebarealizáciu obyvateľov. Priorita sa zameriava aj na celkový vzhľad obce, ktorý spolu s občanmi dotvára celkovú atmosféru obce.

4 SÚLAD PHSR OBCE ČASTÁ S PROGRAMOM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA NA ROKY 2014 – 2020

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce predstavuje plán jej ďalšieho rozvoja. Obec však vytvára väzby so širším okolím, preto je potrebné pri plánovaní rozvoja obce akceptovať a nadväzovať na ďalšie strategické dokumenty na regionálnej úrovni. V prípade obce Častá je to PHSR Bratislavského samosprávneho kraja 2014 – 2020.

4.1 SÚLAD CIEĽOV A OPATRENÍ PHSR OBCE ČASTÁ S CIEĽMI A OPATRENAMI PHSR BSK

Globálnym cieľom PHSR BSK je: „Vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie inovačnej výkonnosti bratislavského regiónu v rámci európskeho priestoru.“ Obec Častá síce nemá dostatočné kapacity na splnenie tohto globálneho cieľa, avšak vo svojej stratégii plánuje podporovať inovačné aktivity na posilnenie miestnej ekonomiky (priorita 1, opatrenie 2.2). Nižšie je uvedená nadväznosť stratégie obce Častá na tieto opatrenia. Konkrétnejšie je sledovaný súlad s aktivitami PHSR BSK v Akčnom pláne a v Súhrnnom prehľade projektových zámerov obce Častá.

Tabuľka 31 Nadväznosť stratégie obce Častá na opatrenia PHSR BSK

Opatrenia PHSR BSK	Opatrenia PHSR obce Častá
1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	2 2.Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov
2. Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality (PO1 Veda, výskum a inovácie),	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb 2 2.Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, odvetvia poľnohospodárstva a rybného hospodárstva (PO4 Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie),	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb 2 2.Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	1.3 Investície do životného prostredia
5. Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia	1.3 Investície do životného prostredia
6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov (PO5 Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie).	1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti 1.3 Investície do životného prostredia 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky 3.1 Starostlivosť o vzhľad obce 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach (PO5 Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie),	1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti
8. Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily (PO3 Zamestnanosť)	2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov
9. Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe (PO2 Ľudské zdroje),	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry
10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania (PO2 Ľudské zdroje),	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb
11. Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb

Prameň: vlastné spracovanie

4.2 SÚLAD CIEĽOV A OPATRENÍ PHSR OBCE ČASTÁ S CIEĽMI A OPATRENAMI SRV BSK

Stratégia rozvoja vidieka Bratislavského samosprávneho kraja 2014 – 2020 sa zaoberá vidieckymi oblasťami, ktoré rozdeľuje do troch subregiónov. Obec Častá spadá do Malokarpatského regiónu, ktorému je venované priamo opatrenie 1.2.2 Zvýšenie konkurencieschopnosti Malokarpatského regiónu. SRV BSK si kladie za cieľ „Zlepšenie kvality života obyvateľov vidieka Bratislavského kraja a zvýšenie jeho príťažlivosti pre návštevníkov.“ Prioritné oblasti a opatrenia sa vo viacerých oblastiach venujú rovnakým témam ako stratégia obce Častá, preto by stratégia obce Častá mala prispievať k naplneniu stratégie SRV BSK. Týka sa to najmä týchto opatrení:

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

Tabuľka 32 Nadväznosť stratégie obce Častá na opatrenia SRV BSK

Opatrenia SRV BSK	Opatrenia PHSR obce Častá
Opatrenie č. 1.1 Vybudovanie spolupracujúcej siete inovačných centier s využitím moderných informačných technológií a postupov v oblasti komunikácie a vzdelávania	Nevzťahuje sa
Opatrenie č. 1.2.2 Zvýšenie konkurencieschopnosti Malokarpatského regiónu	Všetky opatrenia
Opatrenie č. 1.3 Vytvorenie vhodných miestnych podmienok pre trávenie voľného času a regeneráciu síl návštevníkov a obyvateľov kraja	Opatrenie 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce Opatrenie 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít
Opatrenie č. 2.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti pôdohospodárstva a akvakultúry	Opatrenie 2.2. Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov
Opatrenie č. 2.1.1 Obnova produkčného potenciálu poľnohospodárskej pôdy, zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a životaschopnosti fariem	Opatrenie 2.2. Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov Opatrenie 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky
Opatrenie č. 2.1.2 Obnova produkčného a rekreačného potenciálu lesnej pôdy, zvýšenie konkurencieschopnosti lesníctva a zlepšenie manažmentu lesov	Nevzťahuje sa
Opatrenie č. 2.1.3 Vytvorenie pridanej hodnoty fariem rozvojom agroturistiky	Opatrenie 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky
Opatrenie č. 2.1.4 Využitie potenciálu rybníkov a vodných tokov na rozvoj konkurencieschopnosti rybného hospodárstva a akvakultúry	Nevzťahuje sa
Opatrenie č. 2.2 Starostlivosť o krajinný obraz a vidiecku architektúru	Opatrenie 3.1 Starostlivosť o vzhľad obce
Opatrenie č. 2.3 Zachovanie a rozvoj miestnej kultúry	Opatrenie 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry
Opatrenie č. 3.1 Podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy	Opatrenie 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti
Opatrenie č. 3.2 Zlepšenie dostupnosti zdravotných služieb, starostlivosti o seniorov, zvýšenie kapacity predškolských a školských zariadení	Opatrenie 2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb
Opatrenie č. 3.3 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry a revitalizácia obcí	Opatrenie 1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry Opatrenie 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti Opatrenie 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ C. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce Častá, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych cieľov v prioritných oblastiach na úroveň opatrení a projektov a aktivít. Návrh opatrení vznikol počas pracovného stretnutia v obci na základe predchádzajúcej diskusie k analýze zdrojov, problémovej analýze a analýze rizík a hrozieb a kritických oblastí. Následne boli opatrenia rozpracované do návrhov konkrétnych projektov, ktoré vychádzali jednak z návrhov vyplývajúcich zo SWOT analýzy, návrhov členov pracovnej skupiny ako aj z výsledkov prieskumu verejnej mienky. Neskôr boli návrhy projektov prehodnotené na základe ich realizovateľnosti a vybrané projektové zámery boli rozpracované do akčného plánu.

1. POPIS OPATRENÍ

Nižšie sú bližšie popísané prioritné oblasti a zdôvodnenie, prečo sú kľúčové pre obec Častá, ďalej sú v rámci priorít popísané jednotlivé opatrenia a zoznam projektov a aktivít, z ktorých boli neskôr vybrané do akčného plánu tie aktivity a projekty, ktoré sú realizovateľné v najbližšom období. Prehľad opatrení, projektov a aktivít predstavuje zoznam všetkých projektov, ktoré boli navrhnuté v rámci pracovných stretnutí a ktoré by obec chcela realizovať v nasledujúcich rokoch. Tento prehľad predstavuje aj prepojenie na strategické dokumenty vyššieho územného celku. Následne je v prílohe 2 spracovaný Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Častá, ktorý uvádza konkrétnejšie informácie o projektoch, ako určenie priority projektu, termín realizácie, približné predpokladané náklady a stanovenie zodpovednosti za realizáciu projektu, resp. aktivity.

Prioritná oblasť 1 - Kvalita bývania a dopravná dostupnosť

Opatrenie 1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry

Cieľom opatrenia bude podpora projektov zameraných na dobudovanie, modernizáciu, resp. rekonštrukciu prvkov technickej infraštruktúry, ktoré v obci chýbajú alebo sú v nevyhovujúcom stave. V rámci daného opatrenia budú realizované projekty okrem dopravnej infraštruktúry.

Opatrenie 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti

Cieľom opatrenia je zlepšenie stavu miestnych komunikácií, bezpečnosti účastníkov premávky, vytvorenia podmienok pre parkovanie áut a zlepšenie dopravnej dostupnosti obce Častá.

Opatrenie 1.3 Investície do životného prostredia

Opatrenie bude zamerané jednak na oblasť odpadového hospodárstva a ďalej na projekty zamerané na ochranu pred prírodnými živlami a ďalej aj na oblasť energetickej úspornosti a využívania OZE.

Prioritná oblasť 2 - Miestna ekonomika a služby

Opatrenie 2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb

Obec Častá má záujem rozvíjať služby pre obyvateľov v oblasti vzdelávacej, sociálnej, zdravotnej. Preto sa opatrenie 2.1 zameriava na oblasť zlepšovania dostupnosti služieb, nielen verejných, ale aj komerčných.

Opatrenie 2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov

Opatrenie sa zameriava na aktivity a projekty podpory podnikania v obci, najmä v oblasti tradičných odvetví, ako aj na oblasť udržania a vytvárania nových pracovných miest v obci a na zlepšenie kvality ľudských zdrojov pre uplatnenie sa na trhu práce.

Opatrenie 2.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky

Cieľom opatrenia je rozvíjať cestovný ruch so zameraním sa na vidiecky cestovný ruch, zážitkovú turistiku, vínny turizmus, agroturizmus a iné, nemasové formy cestovného ruchu.

Prioritná oblasť 3 – Atraktivita obce a život v nej

Opatrenie 3.1 Starostlivosť o vzhľad obce

Cieľom opatrenia je zvýšiť atraktivitu obce realizáciou aktivít a projektov zameraných na úpravu verejných priestranstiev, ochranu kultúrneho a prírodného dedičstva, na zachovanie vidieckeho rázu vinárskej obce.

Opatrenie 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce

Cieľom opatrenia je investíciami do verejných budov a zariadení zvýšiť ich kvalitu a využiteľnosť pre obyvateľov.

Opatrenie 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľno časových aktivít

V rámci opatrenia budú realizované projekty podporujúce športovo-rekreačné a voľnočasové vyžitie obyvateľov a návštevníkov obce.

Opatrenie 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry

Týmto opatrením sa vytvoria podmienky pre rozvoj spoločenských, kultúrnych aktivít obyvateľstva, na rozvoj kultúry a tradícií v tejto vinárskej obci.

Tabuľka 33 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

	Opatrenie	Projekt / aktivita	Napĺňanie opatrenia PHSR Bratislavského samosprávneho kraja
1 Kvalita bývania a dopravná dostupnosť	1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry	Vybudovanie kanalizácie v obci	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Vybudovanie ČOV	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Modernizácia obecného rozhlasu	
		Modernizácia verejného osvetlenia	
		Aktualizácia ÚPN	
		Vybudovanie infraštruktúry pri stavebných pozemkoch	
		Rekonštrukcia vodovodného potrubia v obci	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
	1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti	Rekonštrukcie a opravy miestnych komunikácií	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Budovanie a rekonštrukcia chodníkov	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Zabezpečenie bezpečných priechodov pre chodcov	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Vybudovanie nových parkovacích kapacít	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
		Majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov pod existujúcimi a plánovanými miestnymi komunikáciami	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Budovanie dopravnej siete s napojením na regionálnu integrovanú dopravu	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
		Rekonštrukcia a modernizácia autobusových zastávok	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
		Pasportizácia dopravného značenia	7.2 Posilnenie regionálnej mobility

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

2 Miestna ekonomika a služby	1.3 Investície do životného prostredia	Spracovanie štúdie na riešenie krízových situácií v oblasti životného prostredia	5.3 Vypracovanie stratégií a akčných plánov pre prispôsobenie sa zmene klímy a plánov na predchádzanie rizikám a ich riadenie
		Environmentálne vzdelávanie	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
		Likvidácia čiernych skládok	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
		Vybudovanie zberného dvora v obci	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
		Vybudovanie poldrov	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb
		Prevencia pred negatívnymi dôsledkami povodní	5.2 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík s dôrazom na protipovodňovú ochranu
		Projekty energetickej efektívnosti budov	4.2 Podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch
	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb	Zriadenie stomatologickej ambulancie	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
		Zriadenie zariadenia sociálnych služieb	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
		Rozšírenie ponuky stravovacích služieb	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobných a služieb
		Vytvorenie podmienok pre znižovanie fluktuácie pedagógov zo ZŠ	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Rozšírenie kapacity ZŠ	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Zriadenie zdravotného strediska	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
		Rozšírenie ponuky peňažných a poštových služieb	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobných a služieb
		Zriadenie obecnej polície	11.1 Investície do inštitucionálnych kapacít a do efektivity verejnej správy a verejných služieb
		Vybudovanie denného stacionára pre seniorov	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
		Starostlivosť o informačné a komunikačné kanály obce (webový portál)	2.2 Podpora IKT verejnej správy
		Vydávanie obecných novín	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
		Zriadenie informačného miesta	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
		Analýza potrieb zariadení sociálnej infraštruktúry	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
	2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov	Tvorba regionálnej značky	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobných a služieb
		Obnova ovocného sadu a spracovania produkcie	3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
		Informačné a komunikačné technológie v samospráve	2.2 Podpora IKT verejnej správy
		Podpora podnikania, sieťovanie miestnych podnikateľov	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
		Vzdelávanie a zvyšovanie	8.1 Podpora zamestnanosti starších

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASŤ A
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

b		kvalifikácie v samospráve	pracovníkov a ich účasti na programoch celoživotného vzdelávania a ďalší rozvoj služieb v oblasti celoživotného poradenstva a celoživotného vzdelávania.
		Oživenie brownfields - opustených poľnohospodárskych areálov, výrobných areálov a podobne v snahe o zatraktívnenie vidieckeho priestoru	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
		Podpora vinárstva a vinohradníctva	3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
		Výroba a predaj lokálnych produktov	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Inovačné trendy v podnikaní	1.4 Podpora inovatívnych prístupov vo sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu
		Podpora podnikania prostredníctvom využívania obecného majetku	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
	2.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky	Marketingová stratégia rozvoja CR obce	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Inovačné trendy v cestovnom ruchu a tvorba nových produktov CR	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Rozvoj tradičných a tvorba nových foriem CR	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Posilnenie spolupráce a vzájomnej propagácie obce a hradu Červený Kameň	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Rozvoj zážitkovej turistiky	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Propagácia obce v nadväznosti na vinárske podujatia	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Komplexný rozvoj cykloturistiky, turistiky a náučných trás a chodníkov	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Podpora agroturizmu	3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
		Organizovanie a spolupráca pri poskytovaní zážitkových, tradičných gastronomických podujatí	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Rozšírenie ponuky ubytovacích služieb o ubytovanie na súkromí, podpora poskytovateľov ubytovania na súkromí	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
	3.1	Zachovávanie a zvyšovanie podielu verejnej zelene	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASŤ A
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

Starostlivosť o vzhľad obce	VZN o využívaní verejných priestranstiev	
	Posilnenie vidieckeho rázu obce	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Úprava verejných priestranstiev	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Podpora väčšej výsadby a údržby zelene a kvetov v obci	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Udržiavanie čistoty verejných priestranstiev	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Pripravovať súťaže: o najkrajšiu predzáhradku; o najkrajšie okno a pod.	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Zapájať sa do súťaží: "Naj dedinka Slovenska" a pod.	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Údržba a osadenie nových prvkov drobnej architektúry	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Záchrana sakrálnych pamiatok na území obce	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Ochrana a obnova kultúrneho dedičstva (galérie, múzeá, kultúrne pamiatky)	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Mapovanie kultúrnych a prírodných pamiatok, vzácnych stromov a areálov	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce	Rekonštrukcia a modernizácia objektov a budov vo vlastníctve obce	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Rekonštrukcia amfiteátra	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Vybudovanie zariadenia pre kultúrno-spoločenské aktivity	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Vybudovanie kultúrneho domu	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Miestna tržnica	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
	Osadenie kamerového systému v obci	
	Výstavba nájomných domov/bytov	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
3.3 Rozšírenie ponuky športovo- rekreačných a voľno časových aktivít	Rekonštrukcia kúpaliska a areálu hier v priestoroch kúpaliska	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Budovanie partnerstiev a spolupráca pri organizovaní voľnočasových aktivít pre deti a mládež	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Fitnes v prírode	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Vytvorenie priestorov pre športové aktivity detí a mládeže	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Vybudovanie detského ihriska	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj	Vydanie monografie o obci	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Podpora aktivít v rámci existujúcich partnerstiev	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASTÁ
NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022**

	miestnej kultúry	Podpora neziskových organizácií pôsobiach v obci a vytváranie podmienok pre vznik nových	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
		Podpora tradície vinohradníctva a vinárstva, ako aj historicky tradičných remesiel (papiernička, súkeníctvo a pod.)	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Zvýšenie zapojenosti obce v rámci budovania partnerstiev v okolí	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom
		Oživenie tradičných remesiel	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Podpora organizácie tradičných podujatí, hodových slávností, pútí	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Organizovanie hudobných, folklórnych a divadelných podujatí	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
		Spojenie školskej a obecnej knižnice	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Budovanie knižničného fondu	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Organizácia a podpora tvorivých dielní, jarmokov, ukážok tradičných remesiel	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Vzdelávacie a informačné aktivity v oblasti miestnej kultúry a histórie	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Organizácia výstav miestnych umelcov	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
		Vybudovanie informačného systému v obci	2.2 Podpora IKT verejnej správy
		Revitalizácia parku v okolí OÚ	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ D. REALIZAČNÁ ČASŤ

Pre úspešnú realizáciu stratégie je nutné nastaviť implementačný rámec, ktorý určuje spôsob, ako majú byť stanovené ciele naplnené. Táto časť upresňuje inštitucionálne a organizačné zabezpečenie implementácie stratégie. Ciele, priority aj jednotlivé opatrenia sa naplňujú prostredníctvom projektov. Preto je nutné stanoviť si konkrétne aktivity, ktoré sa musia zrealizovať. Tieto aktivity sú rozpracované v akčnom pláne. Akčný plán by mal byť každý rok hodnotený a aktualizovaný. Pri tvorbe a aktualizácii akčného plánu by mali byť prítomní rôzni aktéri, minimálne poslanci obecného zastupiteľstva, starosta, zástupcovia mimovládnych organizácií a významných podnikateľov, aktívni obyvatelia. Preto v rámci informovania a komunikácie samosprávy s verejnosťou budú každý rok konané verejné prerokovania. Okrem toho budú vydávané tlačové a internetové správy, rozhlasové správy, ktoré budú informovať o realizácii jednotlivých projektov a aktivít. Týmto bude docieľaná nielen informovanosť obyvateľov, ale bude posilnená komunikácia a propagácia programu rozvoja. Samospráva bude využívať aj ďalšie kanály pre prezentovanie stratégie.

Tabuľka 34 Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1	03 - 04. mesiac každý rok	obec	obyvatelia, podnikateľské subjekty a iné organizácie pôsobiace v obci	verejné prerokovanie	prezentácia a pripomienkovanie monitorovacej správy, pripomienkovanie k akčnému plánu	monitorovacia správa	monitorovacia správa, vysoká účasť verejnosti na verejnom zhromaždení
2	priebežne	obec, mikroregión, región	obyvatelia	tlačová správa	informovanie o zrealizovaných aktivitách a projektoch	informácie o projektoch a aktivitách	tlačové správy v mikroregionálnych a regionálnych novinách
3	priebežne	obec, mikroregión, región	obyvatelia	správa na webových portáloch	informovanie o zrealizovaných aktivitách a projektoch	informácie o projektoch a aktivitách	internetové správy na stránke obce, mikroregiónu, iných relevantných stránok
4	každé 3 roky	obec	obyvatelia	prieskum verejnej mienky	prieskum zameraný na súčasný stav, hodnotenie dosiahnutých zmien a na budúci rozvoj obce		analýza prieskumu

Prameň: vlastné spracovanie

Pri príprave projektov a aktivít je nutné si stanoviť aj kritériá výberu, ktoré by mali slúžiť pri rozhodovaní sa, či projekt realizovať v danom čase, spôsobom a danými prostriedkami. Aké bude mať výhody pre obec, prípadne aké riziká môžu plynúť z jeho realizácie, resp. nerealizácie. K tomuto slúžia výberové kritériá, resp. otázky, ktoré by si vedenie samosprávy, resp. realizátori projektu mali vždy klásť. Bližšie sú rozpracované v Hodnotiacich tabuľkách pre výber projektov (Príloha 2). Okrem týchto otázok sú v podmienkach pri viaczdrojovom financovaní stanovované aj ďalšie kritériá. Pre zhodnotenie kvality PHSR obce je možné využiť kritériá, ktoré zhodnotí externý hodnotiteľ a prideliť im bodové hodnotenie. Na základe tohto hodnotenia je možné v priebehu trvania stratégie zlepšiť. Kritériá sú stanovené nasledovne.

Tabuľka 35 Kritériá hodnotenia PHSR

P. č.	Kritérium	Body	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1	Miera zapojenia všetkých aktérov do procesu tvorby PHSR (princíp participácie)		0 – 3	
2	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi		0 – 5	
3	Komplexnosť navrhovaných opatrení (realizovaných prostredníctvom projektov a aktivít) vzhľadom na stanovené ciele (Je možné dosiahnuť stanovené ciele na základe stanovených opatrení a zoznamu projektov a aktivít?)		0 – 5	Prosím konkretizovať, ktoré ciele a opatrenia
4	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni		0 – 3	
5	Zrozumiteľnosť a efektívnosť postupov monitorovania a hodnotenia		0 – 4	
	spolu		20	

Prameň: vlastné spracovanie

1. AKČNÝ PLÁN

Akčný plán predstavuje plán na najbližšie 2 až 3 roky, v ktorom si obec Častá naplánovala realizáciu 11 projektov. Každý rok sa monitoruje napĺňanie tohto plánu a tento sa aktualizuje – t.j. postupne sa do neho pridávajú projekty zo Súhrnného prehľadu projektových zámerov obce Častá (Príloha 2). Okrem naplánovaných cieľov sa v obci realizujú aj ďalšie aktivity, ktoré v pláne nie sú, ale prispievajú k napĺňaniu stratégie a mali by byť aj vyhodnocované v rámci každoročného monitorovania.

Za realizáciu jednotlivých projektov je zodpovedný realizátor projektu. V akčnom pláne väčšinou ako realizátor (zodpovedný) vystupuje obec, preto starosta pri každom realizovanom projekte určí zodpovednú osobu, ktorá bude dohliadať na realizáciu projektu.

V prípade, že má obec partnera, je nevyhnutné stanoviť z každej inštitúcie zodpovedné osoby, aby bola zabezpečená komunikácia a tým sa predišlo zbytočným priet'ahom a možným problémom. Nefungujúca komunikácia a nestanovenie zodpovednosti konkrétnej osoby pre konkrétne úlohy sú najčastejšími dôvodmi zlyhania projektov.

Tabuľka 36 Akčný plán obce Častá

Pč	Op at.	Názov projektu / aktivity	Nositeľ projektu, prípadní partneri	Termín realizácie projektu		Predpokl. Náklady	Ukazovateľ výstupu	Napĺňanie opatrenia phsr vúc
				od	do			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1.1	Vybudovanie kanalizácie v obci	Obec Častá	2014	2019	3 800 000 €	Počet realizovaných projektov zlepšujúcich kvalitu technickej infraštruktúry, Dĺžka (v km) vybudovaných, resp. zrekonštruovaných sietí – 10 km	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
2	1.1	Vybudovanie ČOV	Obec Častá	2014	2016	1 500 000 €	Počet realizovaných projektov zlepšujúcich kvalitu technickej infraštruktúry, Kapacita ČOV – 398 m ³ /deň	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
3	1.1	Aktualizácia ÚPN	Obec Častá	2015	2016	5 000 €	Aktualizovaný ÚPN	
4	1.2	Rekonštrukcie a opravy miestnych komunikácií	Obec Častá	2014	2018	1 000 000 €	Plocha (v m) zrekonštruovaných, resp. dobudovaných miestnych komunikácií, chodníkov, cyklotrás – 12 000 m ²	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
5	1.2	Budovanie a rekonštrukcia chodníkov	Obec Častá	2015	2017	700 000 €	Dĺžka (v km) zrekonštruovaných, resp. dobudovaných miestnych komunikácií, chodníkov, cyklotrás – 3 km	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
6	1.3	Likvidácia čiernych skládok	Obec Častá	2014	2015	20 000 €	Množstvo zlikvidovaného odpadu – 3 t	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
7	1.3	Projekty energetickej efektívnosti budov	Obec Častá	2015	2019	300 000 €	Počet realizovaných projektov zameraných na OZE a na energetickú efektívnosť budov – 3	4.2 Podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch
8	2.1	Starostlivosť o informačné a komunikačné kanály obce (webový portál)	Obec Častá	2014	2017	20 000 €	Počet vynovených, resp. novovytvorených verejných služieb – 1, Percento obyvateľov, pre ktorých je novovytvorená verejná služba určená – 100%	2.2 Podpora IKT verejnej správy
9	3.3	Dobudovanie detského ihriska	Obec Častá	2014	2016	10 000 €	Počet realizovaných aktivít a projektov – 1	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
10	3.4	Organizovanie hudobných, folklórnych, divadelných a športových podujatí	Obec Častá	2014	2017	20 000 €	Počet podporených a realizovaných aktivít zameraných na cieľ opatrenia – 12	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
11	3.4	Monografia o obci	Obec Častá	2015	2016	10 000 €	Počet realizovaných projektov zameraných na zachovávanie tradície a rozvoj kultúry – 1, Počet výtlačkov – 1000	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry

Prameň: vlastné spracovanie

2. MONITOROVANIE A HODNOTENIE STRATÉGIE

Aby stratégia bola aj naozaj napĺňaná a neostala len nerealizovaným strategickým dokumentom, je potrebné sledovať pokrok v napĺňaní stratégie a prispôbiť ďalšie aktivity podľa reálnych potrieb. Tieto potreby je možné sledovať práve v procese monitorovania, kedy sa hodnotí pokrok v napĺňaní jednotlivých cieľov na základe sledovania monitorovacích ukazovateľov (tabuľka 37). Indikátory umožňujú sledovať pokrok v napĺňaní stratégie. Pre monitorovanie napĺňania opatrení používame indikátory výstupu, pre hodnotenie napĺňania globálnych cieľov indikátory výsledku, ktoré hodnotia dlhodobý efekt realizovaných aktivít na celkový rozvoj obce.

Monitorovanie prebieha raz ročne, kde sa na konci sledovaného obdobia vypracuje monitorovacia správa, ktorá bude pozostávať z krátkeho popisu aktivít, ktoré sa v obci realizovali počas roka a definovanie ich nadväznosti na stanovenú stratégiu. Ďalej bude sledovať napĺňanie stanovených monitorovacích ukazovateľov. Samospráva každý rok spracuje do monitorovacej správy pripomienky úradu, poslancov, verejnosti. Monitorovacia správa (Príloha 2) tvorí podklad aj pre plánovanie ďalších aktivít a aktualizáciu Akčného plánu, preto by bolo vhodné ju spracovávať v čase prípravy a schvaľovania rozpočtu pre ďalší rok. Za spracovanie monitorovacích správ je zodpovedná samospráva (obecný úrad a starosta), pokiaľ nebude zriadená iná organizácia/komisia, ktorá bude mať v kompetencii napĺňanie stratégie. Monitorovacie správy budú predkladané a schvaľované obecným zastupiteľstvom obce do 31.4. nasledujúceho roku a následne budú predložené vyššiemu územnému celku.

Hodnotiaci proces zbilancuje naplnenie jednotlivých cieľov na základe realizovaných aktivít v území. Hodnotenie napĺňania cieľov stratégie prebehne raz v priebehu trvania stratégie (v polovici trvania stratégie), na základe výsledkov hodnotenia bude aktualizovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Častá, a ďalšie hodnotenie prebehne na konci realizácie stratégie. Výsledky záverečného hodnotenia budú tvoriť podklad pre plánovanie ďalšej stratégie (ako Ex-post hodnotenie – Časť A.IV.). Hodnotenie bude zabezpečované samosprávou, príp. organizáciou/komisiou, pričom by bolo vhodné do hodnotenia zapojiť externého hodnotiteľa kvôli zabezpečeniu objektívneho zhodnotenia situácie.

Tabuľka 37 Zoznam ukazovateľov prioritných oblastí a opatrení PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					2015	2022
priorita 1 KVALITA BÝVANIA A DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ						
výsledkový	Náklady spojené s údržbou a prevádzkou prvkov technickej infraštruktúry	ročne	rozpočet obce	Eur/rok		
výsledkový	Percento obyvateľstva využívajúceho prvky novej, resp. zrekonštruovanej, občianskej vybavenosti	súhrnný indikátor napojenosti domácností na prvky technickej infraštruktúry, ktorá bola buď dobudovaná, alebo prešla rekonštrukciou (výpočet ako priemer čiastkových napojeností)	štatistika projektov	%	0	
výsledkový	Počet nehôd v obci		štatistika PZ	abs.		
výsledkový	Náklady na odstraňovanie škôd spôsobených prírodnými živlami		štatistika obce	Eur/rok		
výsledkový	Plocha vznikajúcich nových ilegálnych skládok ročne		štatistika obce	m2/rok	0	
výsledkový	Množstvo TKO odpadu v t/rok		štatistika obce	t/rok		
1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry						
výstupový	Počet realizovaných projektov zlepšujúcich kvalitu technickej infraštruktúry		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Dĺžka vybudovanej, resp. zrekonštruovanej kanalizácie	jednotlivé dĺžky sa napočítavajú	štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Kapacita ČOV		štatistika projektov (kolaudačné správy)	abs.	0	
výstupový	Nové UPN	počet	Zápisnica OZ	abs.	0	1
výstupový	Pokrytie zrekonštruovaným verejným osvetlením	percento ulíc pokrytých modernizovaným verejným osvetlením z celkového počtu ulíc	štatistika obce	%	0	
výstupový	Pokrytie obecným rozhlasom	percento ulíc pokrytých modernizovaným verejným osvetlením z celkového počtu ulíc	štatistika obce	%	0	
1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti						
výstupový	Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií a chodníkov	jednotlivé dĺžky sa napočítavajú	štatistika projektov (kolaudačné správy)	m	0	
výstupový	Počet nových parkovacích miest		štatistika projektov (kolaudačné správy)	abs.	0	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASŤ A NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

výstupový	Percento pozemkov pod existujúcimi a plánovanými miestnymi komunikáciami vo vlastníctve obce	plocha vlastných pozemkov na celkových pozemkoch pod komunikáciami	listy vlastníctva	%	0	
výstupový	Počet zrealizovaných projektov zameraných na rozvoj dopravy		štatistika obce	abs.	0	
1.3 Investície do životného prostredia						
výstupový	Počet realizovaných projektov vzdelávania		štatistika projektov	abs.	0	
výstupový	Počet účastníkov		štatistika projektov	abs.	0	
výstupový	Plocha vybudovaného zberného dvora		štatistika obce, kolaudačná správa	m2		
výstupový	Počet separovaných zložiek v obci		štatistika projektov	abs.	0	
výstupový	Vypracovaná štúdia na riešenie krízových situácií		štatistika obce	abs.	0	1
výstupový	Počet realizovaných projektov ochrany pred prírodnými živlami		štatistika projektov	abs.	0	
výstupový	Počet zrealizovaných projektov protipovodňovej ochrany, využívania obnoviteľných zdrojov, ochrany krajiny		štatistika projektov	abs.	0	
priorita 2 MIESTNA EKONOMIKA A SLUŽBY						
výsledkový	Percento obyvateľov a počet návštevníkov využívajúcich nové služby		štatistika obce, organizácii zabezpečujúcich služby	%, abs.	0	
výsledkový	Počet novovytvorených, resp. udržiavaných, pracovných miest, podnikov		štatistika obce, firiem, ÚPSVAR	abs.	0	
výsledkový	Počet učiteľov, ktorí ostali v ZŠ (ročne)		štatistika obce	abs.		
výsledkový	Počet podnikateľov zameraných na využívanie lokálnych zdrojov a tradičné odvetvia a poskytujúcich služby pre miestne obyvateľstvo		štatistika obce, firiem	abs.	0	
výsledkový	Počet novovytvorených lokálnych produktov		štatistika firiem	abs.	0	
výsledkový	Počet návštevníkov	na základe príjmu z dane z ubytovacích služieb	štatistika obce	abs.		
2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb						
výstupový	Počet vynovených, resp.		štatistika obce	abs.	0	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ČASŤ A NA OBDOBIE ROKOV 2014-2022

	novovytvorených verejných služieb					
výstupový	Percento obyvateľov, pre ktorých je novovytvorená verejná služba určená	percento potenciálnych klientov z celkového počtu obyvateľov	štatistika obce	%	0	
výstupový	Počet vynovených, resp. novovytvorených komerčných služieb		štatistika obce, firiem	abs.	0	
2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov						
výstupový	Počet realizovaných projektov podpory podnikania		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Počet vytvorených lokálnych produktov		štatistika firiem	abs.	0	
výstupový	Počet propagačných aktivít		štatistika obce, firiem	abs.	0	
výstupový	Počet projektov vzdelávania a podpory zvyšovania zamestnateľnosti		štatistika obce, firiem, ÚPSVAR	abs.	0	
výstupový	Počet podporených vinárov a vinohradníkov, poľnohospodárov a remeselníkov		štatistika obce, firiem	abs.	0	
2.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky						
výstupový	Počet realizovaných projektov zameraných na rozvoj služieb a produktov v CR		štatistika obce, firiem v CR	abs.	0	
výstupový	Počet realizovaných projektov na rozvoj infraštruktúry CR		štatistika obce, firiem v CR	abs.	0	
výstupový	Počet propagačných aktivít		štatistika obce, firiem v CR	abs.	0	
výstupový	Marketingová stratégia	počet	štatistika obce	abs.	0	1
priorita 3 ATRAKTIVITA OBCE A ŽIVOT V NEJ						
výsledkový	Vytváranosť objektov a zariadení pre voľno časové a športovo-rekreačné aktivity	percento z celkového času otváracích hodín, ktoré sú využívané obyvateľmi, návštevníkmi ročne	štatistika obce	%		
výsledkový	Percento obyvateľov využívajúcich zariadenia a objekty	podiel užívateľov na celkovom počte obyvateľov	štatistika obce	%		
3.1 Starostlivosť o vzhľad obce						
výstupový	Počet realizovaných projektov úprav a údržby verejných priestranstiev, prvkov drobnej architektúry		štatistika obce, kolaudačné rozhodnutia	abs.	0	
výstupový	Počet realizovaných projektov zameraných na zachovanie kultúrneho		štatistika obce	abs.	0	

	a prírodného dedičstva					
3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce						
výstupový	Počet zrealizovaných projektov		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Počet vybudovaných, zrekonštruovaných, zmodernizovaných objektov		štatistika obce, kolaudačné rozhodnutia	abs.	0	
3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít						
výstupový	Počet vybudovaných, dobudovaných zmodernizovaných objektov		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Počet realizovaných aktivít		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Počet podporených partnerstiev		štatistika obce, organizácií	abs.	0	
3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry						
výstupový	Počet podporených a realizovaných aktivít zameraných na cieľ opatrenia		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Návštevnosť podujatí		štatistika obce, organizácií organizujúcich akcie	abs.	0	
výstupový	Počet výtlačkov vydaných dokumentov		štatistika obce, organizácií	abs.	0	
výstupový	Počet podporených organizácií		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Počet realizovaných projektov zameraných na zachovávanie tradície a rozvoj kultúry		štatistika obce, organizácií organizujúcich akcie	abs.	0	

Prameň:

vlastné

spracovanie

ČASŤ E. FINANČNÁ ČASŤ

Kapitola súvisiaca s finančným plánom obce je nevyhnutnou a dôležitou súčasťou Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Častá. Obec plánuje svoj rozvoj z pohľadu financií z dlhodobého hľadiska, čo ovplyvňuje mnoho faktorov. Veľmi dôležitým je diverzifikovať financie využívané na financovanie rozvojových projektov.

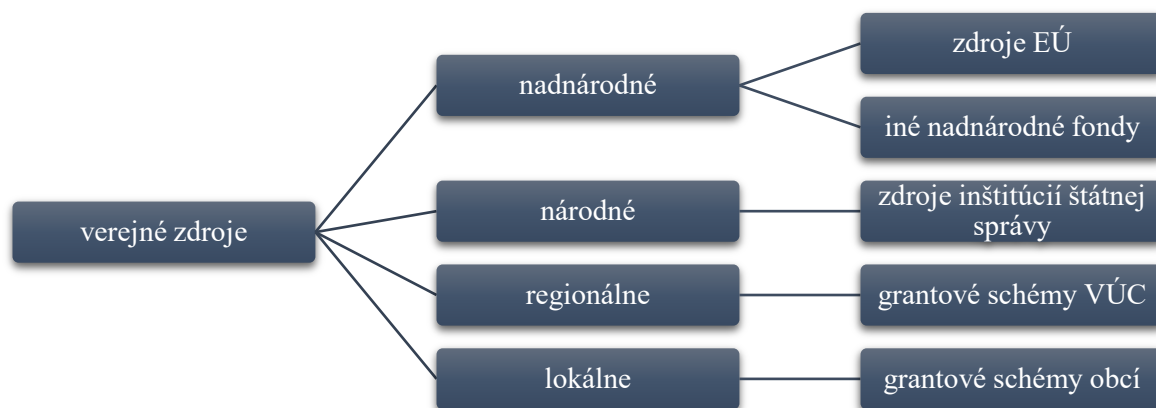
1. VIACZDROJOVÉ FINANCOVANIE PROJEKTOV A AKTIVÍT A MOŽNOSTI FINANCOVANIA PROJEKTOV

Princíp participatívnosti by sa nemal uplatňovať len pri príprave strategického dokumentu, ale aj pri jeho implementácii. Očakáva sa, že nie všetky projekty budú realizované obecnou samosprávou, ale že sa do realizácie zapoja aj ďalšie subjekty, ako je súkromný sektor (napr. v prípade opatrení zameraných na rozvoj ekonomiky, cestovného ruchu, ľudských zdrojov a pod.), tretí sektor (najmä pri projektoch voľno časových aktivít, kultúrno-spoločenského života, komunitného života, ale aj pri zabezpečovaní verejných služieb), subjekty verejnej správy (napr. ÚPSVAR pri vzdelávaní nezamestnaných a pod.). V tom prípade sa očakáva aj viaczdrojové financovanie, ktoré znižuje riziko nerealizovania projektov a teda nenaplnenia stratégie, čo môže vyústiť až do stagnácie rozvoja obce Častá.

Pri hľadaní finančných zdrojov je nutné vychádzať z možností, ktoré obec má a povahy aktivity alebo projektu, ktorý je potrebné v obci realizovať. Podľa toho je možné vyhľadať a zvoliť rôzne spôsoby financovania. Možnosti financovania sa dajú zjednodušene rozdeliť na dve skupiny:

1. **Možnosti financovania projektov z verejných zdrojov**, medzi ktoré patria EÚ fondy, národné zdroje, ale tiež regionálne, prípadne lokálne zdroje.
2. **Možnosti financovania projektov zo súkromných zdrojov**. Väčšinou sú to granty poskytované neziskovými organizáciami a súkromnými firmami. Ďalej sú to bankové úvery, sponzoring, vstupné, poplatky a pod.

1.1 FINANCOVANIE Z VEREJNÝCH ZDROJOV

Obrázok 22 Verejné zdroje financovania projektov

Prameň: vlastné spracovanie

Najvýznamnejšími zdrojmi financovania pre obce sú v súčasnom období verejné zdroje, a to najmä **zdroje EÚ**. V programovacom období 2014 – 2020 sú pripravené možnosti spolufinancovať určité projektové zámery z **Politiky súdržnosti** prostredníctvom **Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)**, ktoré spolu s príspevkom zo Štátneho rozpočtu SR umožňujú realizovať na jednej strane investične náročné projekty ako aj projekty zamerané na ľudské zdroje, kultúru a pod. Rôzne subjekty z verejného, súkromného ako i tretieho sektora môžu žiadať o nenávratný finančný príspevok v závislosti od projektu z týchto operačných programov (uvedené spolu s Riadiacimi orgánmi, ktoré sú za program zodpovedné):

• Integrovaný regionálny OP	MPRV SR
• Program rozvoja vidieka	MPRV SR
• Ľudské zdroje	MPSVR SR
• Kvalita životného prostredia	MŽP SR
• Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR
• Integrovaná infraštruktúra	MDVRR SR
• Efektívna verejná správa	MV SR
• Rybné hospodárstvo	MPRV SR

Ďalšími možnosťami pre získanie finančných prostriedkov z EÚ predstavujú programy **Európskej územnej spolupráce a komunitárne programy**.

Čo sa týka **Európskej územnej spolupráce**, každý z programov je zameraný na rozvoj spolupráce, takže základnou podmienkou je mať aspoň jedného partnera

s oprávnených krajín alebo regiónov. Okrem toho má každý program svoje priority, opatrenia a skupiny aktivít, ktoré podporuje. Medzi programy patria: **Programy cezhraničnej spolupráce** (Riadiacim orgánom je MPRV SR): SK - CZ 2014 – 2020, SK - AT 2014 – 2020, PL - SK 2014 – 2020, SK - HU 2014 – 2020 a ENI HU - SK - RO - UA 2014 – 2020, ďalej **Programy nadnárodnej spolupráce** (Riadiacim orgánom je ÚV SR): Stredná Európa a ETC Dunaj a **Programy medziregionálnej spolupráce**: INTERREG (MH SR), ESPON (MDVRR SR), INTERACT (BSK/MH SR) a URBACT (MDVRR SR).

Komunitárne programy sa zase zameriavajú na špecifické oblasti a medzinárodnú spoluprácu, pričom tieto programy väčšinou riadi Európska únia. Pre obdobie 2014 – 2020 sú pripravené tieto programy: **Erasmus +** pre oblasť Vzdelávanie, odborná príprava, mládež a šport, **Kreatívna Európa (Creative Europe)** pre oblasť Kultúra, **Program zamestnanosti a sociálnej inovácie (programme for Employment and Social Innovation- EaSI)** pre oblasť Zamestnanosť a sociálna politika, **Program pre konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov COSME** pre oblasť Podnikanie a priemysel, **Horizon 2020** pre oblasť Veda, výskum, inovácie a energetika, **LIFE** pre oblasť Životné prostredie a **Zdravie pre rast (Health for Growth)** pre oblasť Zdravotníctvo.

Okrem zdrojov EÚ existujú aj ďalšie možnosti ako napríklad **Nórsky finančný mechanizmus** a **Finančný mechanizmus EHP** (EEA grants – granty Islandu, Lichtenštajnska, Nórska).

Národné zdroje sú vytvárané jednotlivými rezortmi pre podporu špecifických aktivít. Úrad vlády SR, jednotlivé ministerstvá a ďalšie orgány štátnej správy majú svoje schémy, ktorými podporujú vybrané aktivity. Najznámejšie verejné zdroje z príspevkových a rozpočtových organizácií sú napríklad *Program obnovy dediny*, *EkoFond*, *Environmentálny fond*, *Štátny fond rozvoja bývania* a pod., z Úradu vlády SR napr. *Program podpory športu*, či napr. z Ministerstva kultúry SR – *Kultúra znevýhodnených skupín*, *Nehmotné kultúrne dedičstvo a kultúrno-osvetová činnosť* a pod.

Vyššie územné celky si môžu vytvárať svoje regionálne grantové schémy na podporu určitých oblastí. Napríklad Nitriansky samosprávny kraj má vytvorený nástroj na podporu rozvoja vidieka *Leader NSK*, Prešovský samosprávny kraj – *NEFO fond*, alebo Bratislavský samosprávny kraj – *Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu kultúry* a pod.

Možno sa stretnúť aj s príkladmi vlastných grantových schém **na miestnej úrovni**, a to nielen na úrovni väčších miest (napr. Nitrianska komunitná nadácia, Grantový program na primárnu protidrogovú prevenciu a voľnočasové aktivity detí a mládeže Bratislavy), ale napr. aj na úrovni vidieckych obcí – príkladom môže byť obec Hrušov (okres Veľký Krtíš), ktorá si vytvorila grantovú schému pre podporu domácich spolkov a združení, čím aktivizovala miestne spolky a združenia a ich projektovú činnosť.

1.2 FINANCOVANIE ZO SÚKROMNÝCH ZDROJOV

Obrázok 23 Súkromné zdroje financovania projektov

Prameň: vlastné spracovanie

Súkromné zdroje poskytujú rôzne organizácie, buď pre budovanie dobrého mena spoločensky zodpovednej organizácie alebo takouto podporou naplňajú svoje poslanie.

Jednak môže ísť o návratný príspevok (úver v banke, zvýhodnená pôžička a pod.), ale tiež o poskytnutie nenávratného finančného príspevku – grantu. Poskytovateľmi na Slovensku sú rôzne organizácie. Granty, ktoré poskytujú sú väčšinou na menšie projekty, ale za to sú jednoduchšie a menej administratívne náročné. Známejšími na Slovensku sú *Nadácia SPP*, *Nadácia Orange*, *IKEA foundation*, *Nadácia MONDI Business Paper SCP*, *Nadácia EKOPOLIS*, *Nadácia Markíza*, *Nadácia Allianz*, *Nadácia TESCO*, *Nadácia VÚB*, *Nadácia Tatra banky*, *ČSOB Nadácia*, *Nadácia Dexia banky Slovensko*, *Nadácia Slovenskej sporiteľne*, *Nadácia Pontis*, *Nadácia otvorenej spoločnosti* a mnohé ďalšie.

Okrem toho aktivity a projekty rozvoja obce môžu podporiť aj domáce firmy prostredníctvom sponzoringu, poskytnutia zariadenia, materiálu a pod.

ZÁVER

Pripravený strategický dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Častá na roky 2014 – 2022 reflektuje aktuálne potreby obce pre jej ďalší rozvoj. Bol pripravený v spolupráci rôznych subjektov, ktorých sa rozvoj obce Častá dotýka (samospráva, podnikatelia, občania, spolky a združenia). Pri implementácii programu rozvoja je potrebné aj naďalej spolupracovať a komunikovať so všetkými subjektmi, aby bolo možné realizovať naplánované projekty a aktivity a aby sa naplňali stanovené ciele. Vďaka komunikácii bude tiež možné reagovať na prípadné zmeny, ktoré môžu ovplyvniť realizáciu.

PHSR obce Častá na roky 2014 – 2022 stanovil strategický rámec, ktorý nadväzuje aj na regionálny strategický dokument (PHSR Bratislavského samosprávneho kraja), ale aj na ciele politiky súdržnosti, ktoré si stanovila Slovenská republika v Partnerskej dohode implementovanej prostredníctvom operačných programov. Strategický zámer sa zameriava na 3 oblasti; a to hospodársku, environmentálnu a sociálnu. V rámci týchto oblastí si stanovila 10 opatrení, ktoré sa týkajú jednak dobudovania a modernizácie občianskej vybavenosti, sociálnej infraštruktúry a zvýšenia dostupnosti a kvality služieb, využívania potenciálu pre zvýšenie pracovných príležitostí v obci, podporu podnikania a rozvoja cestovného ruchu, na podporu rozvoja kultúrno-spoločenského a komunitného života, zefektívnenia využívania energie a na zatriaktivnenie vzhľadu a zlepšenie úrovne odpadového hospodárstva. Pre jednotlivé opatrenia boli stanovené monitorovacie indikátory a spôsob, akým sa bude program realizovať a monitorovať.

Tento dokument bol spracovaný v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. a Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 2.0.

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Príloha č. 2 – Doplnujúce informácie

**Tabuľka 39 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a zdrojov
informácií**

Tabuľka 40 Súhrnný prehľad projektových zámerov obce

Tabuľka 41 Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

Formulár Monitorovacej správy

PRÍLOHA č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Vážená občianka, občan,

Vaša obec spolu s ďalšími susednými obcami potrebujú vypracovať nové strategické dokumenty, v ktorých bude plánovaný ich ďalší rozvoj v rokoch 2014-2020.

Preto sa na Vás obraciame s prosbou o spoluúčasť a spoluprácu pri získavaní Vašich názorov, skúseností, postojov a predstáv o ďalšom smerovaní rozvoja obce. Vďaka nim bude možné vypracovať dokument, ktorý pomôže riešiť Vami stanovené problémy a rozvíjať oblasti, ktoré sú podľa Vás dôležité pre rozvoj.

Vyplnený dotazník, prosím, odovzdajte do zberného boxu, ktorý sa nachádza na Vašom obecnom úrade najneskôr do **21. mája 2014**.

A. OSOBNÉ INFORMÁCIE

1. Pohlavie /vek	Žena	Muž		2. Sociálny status		3. Ako dlho v obci žijete?	
18-24				Zamestnanec		Od narodenia	
25-34				Podnikateľ		Pristáhoval som sa v detstve	
35-44				Nezamestnaný		Pristáhoval som sa v dospelosti	
45-54				Dôchodca		pred viac ako 5 rokmi	
55-64				Študent		Pristáhoval som sa v dospelosti	
65 a viac				Rodičovská dovolenka		v posledných 5 rokoch	
				Iné			

B. MIESTO BÝVANIA

4. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci najviac páči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
4.1 Život je tu pokojnejší ako v meste.			
4.2 Ľudia sa tu viac zaujímajú jeden o druhého ako v meste.			
4.3 Môžem sa tu lepšie realizovať, naplňovať svoje plány.			
4.4 Blízky kontakt s prírodou.			
4.5 Mám tu rodinu a blízkych priateľov.			
4.6 Iné:			

5. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci, naopak, nepáči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
5.1 Málo pracovných príležitostí.			
5.2 Horšia kvalita a nedostatok služieb a tovarov ako v meste.			
5.3 Za všetkým treba dochádzať do mesta.			
5.4 Nie je tu vytváraný priestor na sebarealizáciu.			
5.5 Znečistené životné prostredie.			
5.6 Ľudia sa nechcú zapájať do spoločenského života a tak sa tu nič nedeje.			
5.7 Iné:			

C. ZÁKLADNÉ ŽIVOTNÉ POTREBY

6. Označte, prosím, úroveň spokojnosti s poskytovaním služieb.	Spokojný(á)	Nespokojný(á)
6.1 Dopravná dostupnosť obce		
6.2 Stav chodníkov a ciest		
6.3 Vybavenosť obce kanalizáciou		
6.4 Vybavenosť obce verejným vodovodom		
6.5 Vybavenosť obce plynom		
6.6 Vybavenosť obce elektrinou		
6.7 Dostupnosť internetovým pripojením		
6.8 Dostupnosť signálom mobilných operátorov		
6.9 Stav a upravenosť verejných priestranstiev		
6.10 Systém zberu komunálneho odpadu		
6.11 Dostupnosť a kvalita zdravotníckych služieb		
6.12 Dostupnosť a kvalita predškolských zariadení		
6.13 Dostupnosť a kvalita vzdelávania na ZŠ		
6.14 Dostupnosť a kvalita sociálnych zariadení		
6.15 Možnosti športového vyžitia		
6.16 Možnosti kultúrneho vyžitia		
6.17 Možnosti pre rekreáciu		
6.18 Množstvo kultúrno-spoločenských aktivít		
6.19 Možnosti stravovania a pohostinstva		
6.20 Možnosti komerčných služieb (napr. poštové a finančné služby, skrášľovacie služby, automoto servisy pod.)		
6.21 Stav obecnej knižnice		
6.22 Požiarna ochrana		
6.23 Činnosť obecnej polície		
6.24 Stav domu smútku		

7. Doplňte, prosím, ktoré služby sú podľa Vás nedostatočné a chýbajú Vám:

.....

D. PRÁCA

8. Ste spokojný(á) s pracovnými možnosťami v obci?	Spokojný(á)	Nespokojný(á)
8.1 Pre mladých		
8.2 Pre ženy		
8.3 Pre mužov		

PRÍLOHA č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

9. V ktorom odvetví by podľa Vás bol najpotrebnejší vznik nových pracovných príležitostí?		10. Prečo podľa Vás nevznikajú uvedené príležitosti?	
9.1 V poľnohospodárstve, vinárstve, lesníctve		10.1 Zlá dostupnosť regiónu	
9.2 V potravinárskom sektore		10.2 Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra potrebná pre podnikanie	
9.3 V priemysle		10.3 Nedostatočná kvalita pracovnej sily	
9.4 V stavebníctve		10.4 Legislatívne bariéry	
9.5 V remeselnej výrobe		10.5 Nezájum zo strany podnikateľov	
9.6 V obchode a komerčných službách		10.6 Nezájum obce	
9.7 V cestovnom ruchu		10.7 Iné:	
9.8 Vo verejnej správe			
9.9 V sociálnej oblasti			
9.10 V inej sfére:			

E. SOCIÁLNY PRIESTOR

11. Ako by ste charakterizovali:	Dobré	Ani dobré ani zlé	Zlé
11.1 medziľudské vzťahy v obci			
11.2 vaše susedské vzťahy			

12. Zaujímate sa o dianie:	Áno často	Sporadicky	Nie
12.1 v obci			

13. Prosím, vyjadrite sa k týmto výrokom podľa situácie vo Vašom okolí	Súhlasím	Nesúhlasím
13.1 Obyvatelia majú dostatok príležitostí k spoločenským kontaktom.		
13.2 Obyvatelia majú dostatok možností na seberealizáciu.		
13.3 Obyvatelia sú aktívni a snažia sa zatraktívniť život v obci, či spríjemniť prostredie.		
13.4 V obci existuje len pár jedincov, ktorí sa snažia, ale väčšina obyvateľstva je pasívna a nezaujíma sa o život v obci.		
13.5 Obyvatelia sú väčšinou k svojmu okoliu ľahostajní.		
13.6 Niektorí obyvatelia kazia snahu iných.		

14. Odkiaľ získavate väčšinu informácií o dianí v obci?	
14.1 Z obecného rozhlasu, tlačovín, úradnej tabule	
14.2 Zo zastupiteľstiev, verejných zhromaždení	
14.3 Od starostu a poslancov	
14.4 Na ulici, v obchode, od susedov, v kostole	
14.5 Z internetu	
14.6 Iné:	

15. Ste ochotný(á) podieľať sa na aktivitách v obci?	
15.1 Áno, a aj som aktívny(a) v spolku, združení	
15.2 Áno, som ochotný(á), ale zatiaľ aktívny(a) nie som.	
15.3 Bol by som ochotný(á), ale neviem ako by som mohol.	
15.4 Nie, je mi to jedno.	

F. ROZVOJ OBCE

16. Na čo by ste prednostne využili finančné prostriedky obce?	Prosím, špecifikujte čo konkrétne (aké aktivity by mali byť realizované)
16.1 Na vybudovanie, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry	
16.2 Na vybudovanie, resp. rekonštrukciu školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadení	
16.3 Na vytvorenie podmienok pre kultúrno-spoločenský a športový potenciál	
16.4 Na kultúrno-spoločenské a športové aktivity	
16.5 Na zatraktívnenie okolia	
16.6 Na zlepšenie životného prostredia	
16.7 Na podporu rozvoja výroby	
16.8 Na podporu rozvoja služieb	
16.9 Na podporu rozvoja cestovného ruchu a rekreáciu	
16.10 Na podporu poľnohospodárstva, vinárstva, potravinárstva	
16.11 Na podporu tvorby pracovných miest v iných oblastiach	
16.12 Na rozvoj špecifických sociálnych skupín (mládež, dôchodcovia, nezamestnaní a pod.)	
16.13 Iné:	

17. Ako si predstavujete budúcnosť Vašej obce?	
17.1 Obec bude známy v širokom okolí vďaka rozvinutému vidieckemu cestovnému ruchu založenom na lokálnych produktoch a službách. Domácom obyvateľom bude poskytovať príjemný priestor pre bývanie založenom na tradičnom vidieckom štýle.	
17.2 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.	
17.3 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami s dostatkom pracovných príležitostí pre domáчих obyvateľov.	
17.4 Obec bude vďaka svojej dostupnosti a infraštruktúrnej vybavenosti centrom pre investičné výrobné aktivity, ktoré budú poskytovať prácu nielen domácom obyvateľom, ale aj obyvateľom mimo obce.	
17.5 Ak máte inú predstavu, uveďte ju prosím:	

Ďakujeme za Vašu spoluprácu, trpezlivosť a Vaše podnetné návrhy.

Tabuľka 39 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a zdrojov informácií

Názov dokumentu / Zdroj dát	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu / dát	Oblasť dát / téma	Webová stránka
Metodika na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 2.0	Platná od Februára 2015	národná		
Štatistický úrad SR	-	národná	Demografia, prírodné zdroje	www.statistics.sk
SODB 1991, 2001, 2011	-	národná	Demografia, ekonomická situácia, sociálna a technická infraštruktúra	www.statistics.sk
Živnostenský register SR, Obchodný register SR	-	národná	Ekonomická situácia	www.orsr.sk , www.zrsr.sk
Vyhl. č. 81/1998 Z. z. zo dňa 3.3.1998	platná od 1.5.1998	národná	Životné prostredie	
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Častá (2009 – 2013 s výhľadom do roku 2015)	2009 – 2013/2015	miestna	Ex-post hodnotenie	
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020	2014 – 2020	regionálna	Súlad programu s regionálnym strategickým dokumentom	
Partnerská dohoda o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014-2020 a súvisiace operačné programy	2014 – 2022	národná	Finančný plán	www.partnerskadohoda.gov.sk
Metodický pokyn CKO č. 17, verzia 1	Od 2015	národná	Merateľné ukazovatele	http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/

Prameň: vlastné spracovanie

Tabuľka 40 Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Častá

P. č.	Opatrenie PHSR obce	Názov projektu/aktivity	Zodpovedný	Klasifikácia stavby	Priorita	Termín realizácie projektu		Predpokladané náklady	Napĺňanie opatrenia PHSR VÚC
						od	do		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	1.1	Vybudovanie kanalizácie v obci	obec Častá	2223 Miestne kanalizácie	vysoká	2014	2019		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
2.	1.1	Vybudovanie ČOV	obec Častá	2223 Miestne kanalizácie	vysoká	2014	2016		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
3.	1.1	Modernizácia obecného rozhlasu	obec Častá		stredná	2016	2020		
4.	1.1	Modernizácia verejného osvetlenia	obec Častá		stredná	2016	2020		
5.	1.1	Aktualizácia ÚPN	obec Častá		stredná	2015	2016		
6.	1.1	Vybudovanie infraštruktúry pri stavebných pozemkoch	obec Častá	222 Miestne potrubné a káblové rozvody	stredná	2015	2018		
7.	1.1	Rekonštrukcia vodovodného potrubia v obci	obec Častá	2222 Miestne potrubné rozvody vody	nízka	2017	2021		6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
8.	1.2	Rekonštrukcie a opravy miestnych komunikácií	obec Častá	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2014	2018		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
9.	1.2	Budovanie a rekonštrukcia chodníkov	obec Častá	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2017		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
10.	1.2	Zabezpečenie bezpečných priechodov pre chodcov	obec Častá	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2020		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
11.	1.2	Vybudovanie nových parkovacích kapacít	obec Častá	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2014	2017		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
12.	1.2	Vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí	obec Častá	2112 Miestne komunikácie	stredná	2016	2017		6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
13.	1.2	Majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov pod existujúcimi a plánovanými miestnymi komunikáciami	obec Častá		nízka	2015	2020		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
14.	1.2	Budovanie dopravnej siete s napojením na regionálnu integrovanú dopravu	obec Častá		stredná	2015	2017		7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
15.	1.2	Rekonštrukcia a modernizácia autobusových zastávok	obec Častá	1241 Dopravné a telekomunikačné budovy, stanice, terminály a pridružené budovy	vysoká	2014	2015		6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

16.	1.2	Pasportizácia dopravného značenia	obec Častá		vysoká	2015	2016		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
17.	1.3	Spracovanie štúdie na riešenie krízových situácií v oblasti životného prostredia	obec Častá		stredná	2015	2018		5.3 Vypracovanie stratégie a akčných plánov pre prispôbenie sa zmene klímy a plánov na predchádzanie rizikám a ich riadenie
18.	1.3	Environmentálne vzdelávanie	obec Častá		stredná	2014	2020		6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
19.	1.3	Likvidácia čiernych skládok	obec Častá		stredná	2014	2015		6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
20.	1.3	Vybudovanie zberného dvora v obci	obec Častá		vysoká	2015	2016		6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
21.	1.3	Vybudovanie poldrov	obec Častá		vysoká	2015	2016		6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb
22.	1.3	Prevenčia pred negatívnymi dôsledkami povodní	obec Častá		stredná	2015	2019		5.2 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík s dôrazom na protipovodňovú ochranu
23.	1.3	Projekty energetickej efektívnosti budov	obec Častá		stredná	2015	2019		4.2 Podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch
24.	2.1	Zriadenie stomatologickej ambulancie	obec Častá	1264 Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	vysoká	2015	2016		9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
25.	2.1	Zriadenie zariadenia sociálnych služieb	obec Častá	1264 Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	stredná	2016	2021		9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
26.	2.1	Rozšírenie ponuky stravovacích služieb	obec Častá		nízka	2014	2021		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
27.	2.1	Vytvorenie podmienok pre znižovanie fluktuácie pedagógov zo ZŠ	obec Častá		nízka	2014	2021		10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
28.	2.1	Rozšírenie kapacity ZŠ	obec Častá	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	stredná	2015	2020		10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
29.	2.1	Zriadenie zdravotného strediska	obec Častá	1264 Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	stredná	2014	2018		9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
30.	2.1	Rozšírenie ponuky peňažných a poštových služieb	obec Častá		stredná	2014	2018		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
31.	2.1	Zriadenie obecnej polície	obec Častá		nízka	2015	2021		11.1 Investície do inštitucionálnych kapacít a do efektivity verejnej správy a verejných

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

									služieb
32.	2.1	Vybudovanie denného stacionára pre seniorov	obec Častá	1264 Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	nízka	2015	2021		9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
33.	2.1	Starostlivosť o informačné a komunikačné kanály obce (webový portál)	obec Častá		stredná	2014	2017		2.2 Podpora IKT verejnej správy
34.	2.1	Vydávanie obecných novín	obec Častá		nízka	2015	2021		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
35.	2.1	Zriadenie informačného miesta	obec Častá		nízka	2015	2021		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
36.	2.1	Analýza potrieb zariadení sociálnej infraštruktúry	obec Častá		stredná	2015	2019		9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
37.	2.2	Tvorba regionálnej značky	obec Častá		stredná	2015	2018		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
38.	2.2	Obnova ovocného sadu a spracovania produkcie	obec Častá		nízka	2014	2021		3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
39.	2.2	Informačné a komunikačné technológie v samospráve	obec Častá		stredná	2014	2017		2.2 Podpora IKT verejnej správy
40.	2.2	Podpora podnikania, sieťovanie miestnych podnikateľov	obec Častá		vysoká	2015	2017		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
41.	2.2	Vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie v samospráve	obec Častá		vysoká	2014	2016		8.1 Podpora zamestnanosti starších pracovníkov a ich účasti na programoch celoživotného vzdelávania a ďalší rozvoj služieb v oblasti celoživotného poradenstva a celoživotného vzdelávania.
42.	2.2	Oživenie brownfields - opustených poľnohospodárskych areálov, výrobných areálov a podobne v snahe o zatraktívnenie vidieckeho priestoru	obec Častá		nízka	2014	2021		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
43.	2.2	Podpora vinárstva a vinohradníctva	obec Častá		vysoká	2014	2016		3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
44.	2.2	Výroba a predaj lokálnych produktov	obec Častá		vysoká	2014	2017		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
45.	2.2	Inovačné trendy v podnikaní	obec Častá		stredná	2015	2020		1.4 Podpora inovatívnych prístupov vo

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

									sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu
46.	2.2	Podpora podnikania prostredníctvom využívania obecného majetku	obec Častá		stredná	2014	2017		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
47.	2.3	Marketingová stratégia rozvoja CR obce	obec Častá		vysoká	2014	2017		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
48.	2.3	Inovačné trendy v cestovnom ruchu a tvorba nových produktov CR	obec Častá		stredná	2015	2019		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
49.	2.3	Rozvoj tradičných a tvorba nových foriem CR	obec Častá		vysoká	2015	2017		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
50.	2.3	Posilnenie spolupráce a vzájomnej propagácie obce a hradu Červený Kameň	obec Častá		vysoká	2014	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
51.	2.3	Rozvoj zážitkovej turistiky	obec Častá		vysoká	2014	2016		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
52.	2.3	Propagácia obce v nadväznosti na vinárske podujatia	obec Častá		vysoká	2014	2015		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
53.	2.3	Komplexný rozvoj cykloturistiky, turistiky a náučných trás a chodníkov	obec Častá		vysoká	2015	2017		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
54.	2.3	Podpora agroturizmu	obec Častá		vysoká	2014	2016		3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
55.	2.3	Organizovanie a spolupráca pri poskytovaní zážitkových, tradičných gastronomických podujatí	obec Častá		stredná	2015	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
56.	2.3	Rozšírenie ponuky ubytovacích služieb o ubytovanie na súkromí, podpora poskytovateľov ubytovania na súkromí	obec Častá		stredná	2014	2018		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
57.	3.1	Zachovávanie a zvyšovanie podielu verejnej zelene	obec Častá		vysoká	2014	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
58.	3.1	VZN o využívaní verejných priestranstiev	obec Častá		vysoká	2014	2017		
59.	3.1	Posilnenie vidieckeho rázu obce	obec Častá		stredná	2015	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

60.	3.1	Úprava verejných priestranstiev	obec Častá		stredná	2015	2017		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
61.	3.1	Podpora väčšej výsadby a údržby zelene a kvetov v obci	obec Častá		stredná	2015	2021		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
62.	3.1	Udržiavanie čistoty verejných priestranstiev	obec Častá		stredná	2015	2021		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
63.	3.1	Pripravovať súťaže: o najkrajšiu predzáhradku; o najkrajšie okno a pod.	obec Častá		stredná	2015	2021		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
64.	3.1	Zapájať sa do súťaží: "Naj dedinka Slovenska" a pod.	obec Častá		stredná	2015	2021		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
65.	3.1	Údržba a osadenie nových prvkov drobnej architektúry	obec Častá		stredná	2015	2021		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
66.	3.1	Záchrana sakrálnych pamiatok na území obce	obec Častá	1272 Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	stredná	2015	2018		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
67.	3.1	Ochrana a obnova kultúrneho dedičstva (galérie, múzeá, kultúrne pamiatky)	obec Častá		nízka	2014	2021		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
68.	3.1	Mapovanie kultúrnych a prírodných pamiatok, vzácných stromov a areálov	obec Častá		nízka	2014	2021		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
69.	3.2	Rekonštrukcia a modernizácia objektov a budov vo vlastníctve obce	obec Častá	1220 Budovy pre administratívu	vysoká	2015	2018		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
70.	3.2	Rekonštrukcia amfiteátra	obec Častá		vysoká	2015	2018		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
71.	3.2	Vybudovanie zariadenia pre kultúrno-spoločenské aktivity	obec Častá	1261 Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	stredná	2014	2020		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
72.	3.2	Vybudovanie kultúrneho domu	obec Častá	1261 Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	nízka	2014	2021		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
73.	3.2	Miestna tržnica	obec Častá	1230 Budovy pre obchod a služby	stredná	2014	2016		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
74.	3.2	Osadenie kamerového systému v obci	obec Častá		nízka	2014	2021		
75.	3.2	Výstavba nájomných domov/bytov	obec Častá	1122 Trojbytové a viacbytové budovy	nízka	2014	2021		9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
76.	3.3	Rekonštrukcia kúpaliska a areálu hier v priestoroch kúpaliska	obec Častá	1265 Budovy na šport	vysoká	2015	2018		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
77.	3.3	Budovanie partnerstiev a spolupráca	obec Častá		stredná	2014	2018		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

		pri organizovaní voľnočasových aktivít pre deti a mládež							angažovanosti občanov v oblasti kultúry
78.	3.3	Fitness v prírode	obec Častá	1265 Budovy na šport	stredná	2014	2018		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
79.	3.3	Vytvorenie priestorov pre športové aktivity detí a mládeže	obec Častá	2411 Športové ihriská	stredná	2014	2018		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
80.	3.3	Vybudovanie detského ihriska	obec Častá	2411 Športové ihriská	stredná	2014	2018		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
81.	3.4	Vydanie monografie o obci	obec Častá		vysoká	2015	2016		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
82.	3.4	Podpora aktivít v rámci existujúcich partnerstiev	obec Častá		vysoká	2014	2016		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
83.	3.4	Podpora neziskových organizácií pôsobiach v obci a vytváranie podmienok pre vznik nových	obec Častá		vysoká	2014	2016		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
84.	3.4	Podpora tradície vinohradníctva a vinárstva, ako aj historicky tradičných remesiel (papierníčka, súkeníctvo a pod.)	obec Častá		vysoká	2014	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
85.	3.4	Zvýšenie zapojenosti obce v rámci budovania partnerstiev v okolí	obec Častá		vysoká	2014	2016		9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom
86.	3.4	Oživenie tradičných remesiel	obec Častá		vysoká	2014	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
87.	3.4	Podpora organizácie tradičných podujatí, hodových slávností, pútí	obec Častá		vysoká	2014	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
88.	3.4	Organizovanie hudobných, folklórnych a divadelných podujatí	obec Častá		vysoká	2014	2016		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
89.	3.4	Spojenie školskej a obecnej knižnice	obec Častá		vysoká	2014	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
90.	3.4	Budovanie knižničného fondu	obec Častá		vysoká	2014	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
91.	3.4	Organizácia a podpora tvorivých dielní, jarmokov, ukážok tradičných remesiel	obec Častá		vysoká	2014	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
92.	3.4	Vzdelávacie a informačné aktivity v oblasti miestnej kultúry a histórie	obec Častá		vysoká	2014	2016		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
93.	3.4	Organizácia výstav miestnych umelcov	obec Častá		vysoká	2014	2016		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
94.	3.4	Vybudovanie informačného systému v obci	obec Častá		vysoká	2016	2016		2.2 Podpora IKT verejnej správy

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

95.	3.4	Revitalizácia parku v okolí OÚ	obec Častá		stredná	2016	2020		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
-----	-----	--------------------------------	------------	--	---------	------	------	--	---

Prameň: vlastné spracovanie

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 41 Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

otázka		možná odpoveď				
1	Do akej miery je realizácia projektu nevyhnutná?	3 - realizácia je nutná okamžite, havarijný stav	2 - realizácia je potrebná, inak by mohol vzniknúť havarijný stav	1 - realizácia je potrebná	0 - realizácia projektu nie je nevyhnutná	
2	Spĺňame podmienky a kritériá hodnotenia projektu? (v prípade žiadostí o financovanie z iných zdrojov)	áno	nie	<i>pokiaľ nie, tak hľadáme iné možnosti financovania, resp. sa rozhodneme, že projekt nebudeme realizovať</i>		
3	Kto sú dotknuté osoby a inštitúcie projektom?	uviesť:				
3a	Prebehla diskusia so zástupcami dotknutých osôb?	áno	áno, ale nie o všetkými	nie		
3b	Vznikol konsenzus o spôsobe riešenia problému?	áno	vznikol kompromis	väčšina sa zhodla	väčšina sa nezhodla	
3c	Je niekto z dotknutých osôb a inštitúcií ochotný pomôcť?	áno	nie			
3d	Ako?	uviesť:				
3e	Príp. môže nám niekto brániť v realizácii, resp. skomplikovať realizáciu?	áno	nie			
3f	Ako tomu zabrániť?	uviesť:				
4	Je zvolený spoľahlivý partner?	áno	partner nie je	partner nie je spoľahlivý, je potrebné si dávať pozor na		
5	Do akej miery realizácia projektu ovplyvní:					
	- ekonomickú situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	0 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- sociálnu situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	1 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- spoločenskú situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	2 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- ekologickú situáciu v obci a okolí?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	3 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
6	Máme dostatok kapacít na realizáciu daného projektu, aktivít?					
	- finančné kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- ľudské kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- časové kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- materiálne kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
7	Existuje iný spôsob riešenia projektu?	áno	nie			
7a	Ak áno, je efektívnejší?	áno	nie			
8	Je zvolený spôsob financovania najvhodnejší?	áno	nie			

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

8a	Existujú aj iné možnosti financovania projektu?	áno	nie	áno, ale za nevýhodných podmienok		
9	Sú finančné náklady vynaložené efektívne? (vzhľadom k očakávaným výstupom?)	áno	nie			
10	Sú podmienky realizácie projektu legislatívne ošetrené (vlastníctvo, zazmluvnenie dodávateľov a pod.)?	áno	nie			
11	Ktoré opatrenie sa naplňa realizáciou projektu?	uviesť:				
12	Oplatí sa realizovať projekt? (na váhy si dať prínosy a náklady (nielen finančné, ale aj časové, materiálne, ľudské)	prínosy výrazne prevažujú náklady	prínosy prevažujú náklady	prínosy neprevažujú náklady	náklady prevažujú prínosy	

Prameň: vlastné spracovanie

Formulár Monitorovacej správy

Správa o plnení akčného plánu obce Častá k (dátum spracovanie monitorovacej správy) bola spracovaná v zmysle Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Častá na roky 2014 – 2022, kapitola D. Realizačná časť. Cieľom monitoringu Akčného plánu obce Častá je pripraviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHSR obce počas celého obdobia platnosti dokumentu. Tieto údaje sú k dispozícii pre samosprávu a širokú verejnosť.

Monitorovacia správa o plnení Akčného plánu má 4 časti:

1. Zhodnotenie realizovaných aktivít a projektov,
2. Opis realizácie projektov a aktivít,
3. Aktualizácia Akčného plánu a
4. Pripomienky a navrhované zmeny v procesoch realizácie, monitorovania a hodnotenia.

Akčný plán obce Častá je zoradený podľa priorít a opatrení. Odpočet aktivít v akčnom pláne je spracovaný z pohľadu obce Častá, v niektorých prípadoch je ako realizátor danej aktivity uvedený iný subjekt (investor, prevádzkovateľ, partnerská inštitúcia a pod.). V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede. Akčný plán je spracovaný na základe údajov zo schváleného rozpočtu obce, schválených strategických dokumentov obce a údajov obecného úradu obce Častá.

Aktuálna verzia akčného plánu je zverejnená na webovej stránke www.....

Pripomienky k akčnému plánu mesta je možné zaslať e-mailom na adresu@.....sk.

Ďalší monitoring akčného plánu sa uskutoční ku dňu (text je upraviteľný)

1. Zhodnotenie realizovaných aktivít a projektov z Akčného plánu k (dátum)*

Priorita/opatrenie	Názov priority/opatrenia/projektu/aktivity	Plánovaný termín realizácie	Ukazovateľ výstupu	Počiatočná hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Skutočná hodnota ukazovateľa	Rozpočet mesta/obce/kraja	Externé zdroje	Realizácia aktivít od do a plán na obdobie od do	Opatrenie samosprávneho kraja

* okrem aktivít a projektov z Akčného plánu, ktoré je povinné monitorovať, budú monitorované aj ďalšie aktivity a projekty, ktoré sa týkajú naplňovania jednotlivých opatrení a cieľov.

2. Opis realizácie aktivít

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

- popis zásadných faktov, ktoré sa udiali počas realizácie projektov a majú vplyv na plnenie stratégie (oneskorenie realizácie, realizácia nad rámec plánovaného projektu a pod.)
- pokiaľ sa niektoré z projektov z Akčného plánu nerealizovali, zdôvodnenie, prečo sa nerealizovali a aké nápravné opatrenia boli prijaté

3. Aktualizácia Akčného plánu pre rok

Opatrenie/aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu	Opatrenie samosprávneho kraja

4. Pripomienky a navrhované zmeny v procesoch realizácie, monitorovania

.....

Prameň: vlastné spracovanie